

โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นางสาวละอองดาว นำเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

365.66'

ค194ด

จ. 3

โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวละอองดาว นาเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2546

ก ๒๔๗๓๓

24 ก.ค. 2546

ละอองดาว นำเจริญ (2546). โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถาน
หญิงธนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. นันทนา วงษ์อินทร์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขัง
หญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี โดยจำแนกจุดมุ่งหมายเป็น 2 ประการคือ (1) เพื่อจัดโครงการฝึก
อบรมอาชีพอิสระและแนวทางการประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังหญิง และ (2) เพื่อเปรียบเทียบ
ความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังหญิงก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการฝึก
อบรมอาชีพอิสระ ประเภทต่างๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังหญิงที่มีความสนใจในการประกอบ
อาชีพอิสระ จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามอาชีพอิสระ สถิติที่ใช้ใน
การวิเคราะห์ข้อมูลคือ การทดสอบที (t – test for Dependent Samples)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี ที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ
มีความรู้ในการประกอบอาชีพอิสระ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE SELF – EMPLOYMENT TRAINING PROJECT FOR THE PRISONERS AT THE
THONBURI WOMAN CORRECTIONAL INSTITUTION

AN ABSTRACT

by

MISS LA – ONGDAO NUMCHAREON

Presented in partial fulfillment of the requirements

For the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology

at Srinakharinwirot University

May 2003

La – ongdao Numchareon . (2003). *The Self – Employment Training Project For Prisoners at The Thonburi Women Correctional Institution. Master Project*, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Master Project Advisor : Assistant Professor Dr.Nanthana Wong-In.

The purpose of this research was to study the self – employment training project for the prisoners at the Thonburi Woman Correctional Institution. The purpose of this study was twofold : (1) to provide the self – employment training projects and self – employment direction for the prisoners at the Thonburi Woman Correctional Institution and (2) to compare the self – employment knowledge of the prisoners in the Thonburi Woman Correctional Institution before and after participated at the different types of self – employment training projects. The subjects of 63 prisoners at the Thonburi Woman Correctional Institution were selected from the prisoners who were interested in the the self – employment training projects. The research instruments were a self – employment knowledge questionnaire and the self – employment training projects. The data were analyzed by t – test for dependent samples.

The results of the study were as follows :

The self – employment knowledge of the prisoners at the Thonburi Woman Correctional Institution participated in the self – employment training projects significantly increased at .05 level.

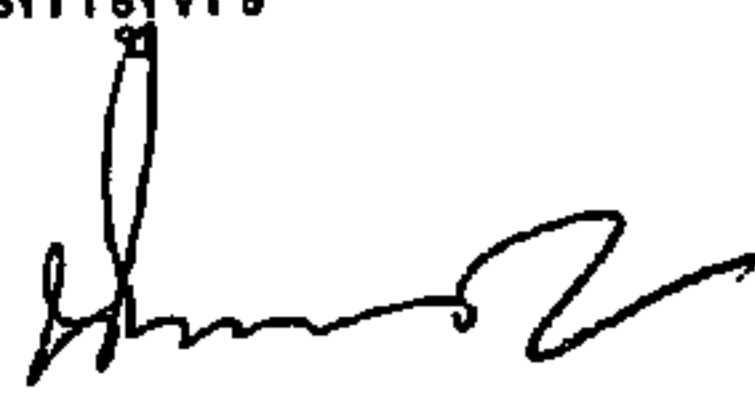
อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมเพชร ฉัตรสุมากุล)

วันที่ เดือน.....พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้ สำเร็จลงด้วยความอนุเคราะห์อย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง กรรมการสอบสารนิพนธ์ที่ได้กรุณาเอาใจใส่ให้คำปรึกษา แนวคิด และข้อเสนอแนะ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างซึ่งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

กราบขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ผู้วิจัย

กราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการพัฒนสถานหญิงธนบุรี หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ที่อนุเคราะห์ให้ผู้ต้องขังได้เข้าร่วมในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อร่วมรุ่นทุกคนที่คอยให้กำลังใจ และช่วยเหลือในการทำสารนิพนธ์

ขอขอบใจผู้ต้องขังทุกคนที่ได้มีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ผลดีจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้การเลี้ยงดูให้เป็นคนดี มีความพากเพียรพยายาม ศึกษา ค้นคว้า ในครั้งนี้จนประสบความสำเร็จ ด้วยดี

ละอองดาว นำเจริญ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	สมมติฐานในของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	การฝึกอาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ.....	8
	การติดตามดูแลผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ.....	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีวะอิสระ.....	9
	ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.....	12
	แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ.....	19
	อาชีพอิสระ 5 อาชีพ.....	21
	เอกสารการวางแผนในการประกอบอาชีพ.....	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการประกอบอาชีพ.....	30
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	32
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคว้า.....	32
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	32
	วิธีดำเนินการฝึกอบรม	35
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	41

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ) สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	41
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	44
อภิปรายผล	45
ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม.....	54
ภาคผนวก.....	49
ภาคผนวก ก.....	55
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	91
ประวัติย่อผู้วิจัย	144

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1. ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน	39
2. และระดับของค่าเฉลี่ย และค่า t ของคะแนนแนวทางการประกอบ อาชีพอิสระ ของผู้ต้องขังหญิงก่อนและหลังการฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระ.....	40
3. กำหนดการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี.....	57
4. ปฏิทินดำเนินการฝึกอบรม.....	59
5. โครงการปฐมนิเทศ.....	61
6. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการจัดดอกไม้สด.....	62
7. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง.....	63
8. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู.....	64
9. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำบัตรอวยพร.....	65
10. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำของที่ระลึกจากกระบุง.....	66
11. โครงการปัจฉิมนิเทศการฝึกอบรมอาชีพอิสระ.....	67
12. เปรียบเทียบคะแนนความรู้ทั่วไปเรื่องการประกอบอาชีพอิสระ และการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระก่อนและหลังฝึกอบรม.....	99
13. ความเชื่อมั่นรายข้อแบบสอบถามอาชีพอิสระ.....	102
14. เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการจัดดอกไม้สดก่อนและ หลังการเข้าร่วมโครงการ.....	108
15. ความเชื่อมั่นรายข้อแบบสอบถามสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด.....	110
16. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง ก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	116
17. ความเชื่อมั่นรายข้อแบบสอบถามสอบถามเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง.....	118
18. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำขนมปังหน้าหมู ก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	124
19. ความเชื่อมั่นรายข้อแบบสอบถามเรื่องถามการทำขนมปังหน้าหมู.....	126
20. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำของที่ระลึกจากกระบุง ก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	132
21. การหาคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถามเรื่องการทำของที่ระลึกจากกระบุง.....	134
22. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำบัตรอวยพร ก่อนและหลังการฝึกอบรม.....	140

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
23. ค่าความเชื่อมั่นรายข้อแบบสอบถามเรื่องการบัตรอยพร.....	142

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1. การปฐมนิเทศโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ.....	80
2. ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด.....	81
3. ผลงานการจัดดอกไม้สด.....	82
4. ฝึกอบรมการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง.....	83
5. ฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู.....	85
6. ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูน.....	87
7. ฝึกอบรมการทำบัตรอวยพร.....	88

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาชีพมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เพราะนอกจากจะทำให้ได้มาซึ่งปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตแล้วยังส่งผลในด้านเศรษฐกิจ สังคม ศักดิ์ศรี เกียรติยศ ชื่อเสียงตลอดจนทำให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงคุณค่าและเกิดความภูมิใจในตนเอง (อรอนงค์ ธีบุญวัน .2539 :40-41; อ้างอิงจาก Maslow.1964.n.d.) นอกจากนี้อาชีพยังเป็นการตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจ เพราะมนุษย์ยังต้องการสังคม การมีเพื่อน ส่วนหนึ่งของมนุษย์ได้เพื่อนจากการทำงาน ความต้องการทางด้านจิตใจเป็นส่วนหนึ่งทำให้มนุษย์เกิดความสุขสมบูรณ์ในชีวิตได้ ทำให้มนุษย์ได้เติมเต็มส่วนที่ขาดหายไป คนเราต้องใช้ระยะเวลาในการประกอบอาชีพภายหลังจากสำเร็จการศึกษานานถึง หนึ่งในสามของชีวิต (สำเนา ขจรศิลป์ . 2529 : 2) การประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพจึงเป็นส่วนที่จะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิต นอกจากนี้การประกอบอาชีพที่ตนเองมีความสามารถ ความถนัด และความชอบจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มนุษย์มีความสุขในการประกอบอาชีพ ซึ่งการวางแผนประกอบอาชีพก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิตได้อีกส่วนหนึ่ง การวางแผนในการประกอบอาชีพเป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถ ความถนัดของตนเอง รู้จักโลกของงานคือรู้จักอาชีพโดยละเอียดหลายอาชีพ ความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ และไม่ใช่ว่าสิ่งที่จะกระทำได้โดยง่าย จำเป็นต้องมีการวางแผนในการประกอบอาชีพ (สำเนา ขจรศิลป์.2529:3) การวางแผนเป็นการกำหนดกิจกรรมและแนวทางที่จะดำเนินไปในอนาคตเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพิจารณาหาทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุดส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในชีวิต การวางแผนเปรียบเสมือนยานพาหนะ ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีระบบ (วันเพ็ญ ใจปทุม.2543:1;อ้างอิงจาก Koontz and O'Donnel.1967:25) การวางแผนในการประกอบอาชีพที่ดีมีผลต่อความสำเร็จในหน้าที่การงานของมนุษย์ ในทางตรงข้ามถ้าการวางแผนในการประกอบอาชีพผิดพลาดจะก่อให้เกิดปัญหาในการประกอบอาชีพซึ่งเกิดผลกระทบทำให้บุคคลท้อแท้เศร้าหมอง ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง (สุวรรณ จงประเสริฐพร.2540:7) ซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในแผนพัฒนา ประเทศชาติจะมีความเจริญมั่นคงขึ้นอยู่กับประชาชนที่มีอาชีพเลี้ยงตนเองได้ตามเป้าหมายข้อที่ 4 คือ กำลังแรงงานได้รับการฝึกวิชาชีพ และพัฒนาทักษะฝีมือรวมทั้งทักษะการจัดการเพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวเข้าสู่งานได้ ดียิ่งขึ้น (สำนักนายกรัฐมนตรี.2540 : 42)

สภาพแวดล้อมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในสังคมทำให้มนุษย์ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด

โดยไม่คำนึงถึงว่าสิ่งที่กำลังทำอยู่นั้นผิดกฎหมายบ้านเมือง หรือผิดศีลธรรม จากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังที่มาขอรับคำปรึกษาด้านอาชีพทราบว่าส่วนใหญ่ตนเองกระทำผิดเพราะไม่มีความรู้ ไม่รู้ว่าตนเองถนัดอะไร นอกจากนี้จากรายงานประจำปีของกรมราชทัณฑ์ยังพบว่าผู้ต้องขังส่วนใหญ่กระทำผิดเนื่องจากความยากจนไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง และขาดฝีมือในการทำงาน จึงเป็นเหตุผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้กระทำผิด (กรมราชทัณฑ์.2539 : 32) ฉะนั้นบุคคลเหล่านี้หากได้รับการฝึกอบรมอาชีพและการวางแผนประกอบอาชีพตามความถนัดและความสนใจของตนเองคนละหนึ่งอาชีพหรือมากกว่าหนึ่งอาชีพตามทฤษฎีของไครท์ส (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ . 2529:91-94;อ้างอิงจาก Crites. 1971) แล้วเสริมให้มีแรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ความคาดหวังของสังคม เลือกอาชีพอยู่บนพื้นฐานของความจริงและตามความสามารถของตนเองก็อาจจะประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพได้

เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศเป็นสถานที่ควบคุมผู้ต้องขัง ตามคำพิพากษาของศาล และปฏิบัติตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. 2537 ข้อ 2 คือ การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังวัยหนุ่มในเชิงแก้ไขผู้ต้องขังวัยหนุ่มส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ที่มีได้ถนัดล้าลึกลงไปในการประกอบอาชญากรรม มักประกอบอาชญากรรมไปโดยความพลาดพลั้ง จึงควรให้โอกาสแก้ไขอย่างจริงจัง จะต้องมีการจำแนกแยกแยะและได้รับการศึกษาให้มีอาชีพภายหลังพ้นโทษ (ประเสริฐ เมฆมณี .2537 : 148 -149) การปฏิบัติเพื่อลดการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังโดยการปฏิรูปการศึกษาของผู้ต้องขังในเรือนจำอย่างจริงจัง โดยมีการจัดทั้งสายสามัญและสายอาชีพ สายอาชีพให้จัดการฝึกอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังอันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ (กรมราชทัณฑ์. 2540 : 183)

ทัณฑสถานหญิงธนบุรีจึงปฏิบัติตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในการฟื้นฟู แก้ไข และพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีที่สามารถเข้ากับสังคมทั่วไปได้เมื่อพ้นโทษแล้วโดยให้ความรู้วิชาสามัญและการฝึกวิชาชีพตามความถนัดของตนเอง(กรมราชทัณฑ์.2537:51-52) สาขาต่าง ๆ ดังนี้

1. สาขาพาณิชยกรรม ได้แก่ หลักสูตรนวดแผนโบราณ 85 ชั่วโมง และช่างเสริมสวย 250 ชั่วโมง
2. สาขาคหกรรม ได้แก่ หลักสูตรอาหารและขนม 250 ชั่วโมง
3. สาขาการประดิษฐ์ ได้แก่ ศิลปประดิษฐ์งานใบตองและพวงมาลัย 30 ชั่วโมง
4. หลักสูตรตัดเย็บเสื้อผ้า 240 ชั่วโมง
5. สาขาเกษตรกรรม ได้แก่ หลักสูตรการขยายพันธุ์พืช 30 ชั่วโมง

อย่างไรก็ตามในการดำเนินการฝึกอาชีพหลักสูตรต่างๆเท่าที่ผ่านมาพบว่ายังไม่มี การจัดโครงการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระให้แก่ผู้ต้องขังโดยมุ่งให้ได้มีความรู้และมีทักษะในการเตรียมความพร้อมที่จะไปประกอบอาชีพในทางสุจริตภายหลังพ้นโทษให้กับตนเองและให้รู้จักคุณสมบัติที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพอิสระแต่ละอาชีพ แหล่งประกอบอาชีพ แหล่งเงินทุน ตลอดจนข้อดี ข้อจำกัด และความก้าวหน้าในอาชีพ

จากการได้สัมภาษณ์ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี พบว่าต้องการประกอบอาชีพ อีสรายหลังการพ้นโทษส่วนใหญ่มีความสนใจ ประกอบอาชีพทั้งหมด 7 อาชีพ ได้แก่ จัดดอกไม้สด กลัวยแซกทรงเครื่อง กลัวยฉาบ ขนมหึงหน้าหมู ไข่เค็มดอง ทำบัตรอวยพร และทำของที่ระลึก จากการระบุ ผู้ศึกษาจึงจัดทำโครงการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระให้แก่ผู้ต้องขังเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพอีสรายหลังพ้นโทษ โดยได้สำรวจความต้องการประกอบอาชีพอิสระในสาขาต่างๆ จากผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี จำนวน 200 คน โดยแจกแบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระจำนวน 100 ชุด พบว่าต้องการประกอบอาชีพอิสระ 5 อาชีพ ตามลำดับต่อไปนี้ ได้แก่ จัดดอกไม้สด ทำกลัวยแซกทรงเครื่อง ทำของที่ระลึกจากการระบุ ทำขนมหึงหน้าหมู และทำบัตรอวยพร เป็นการฝึกอบรมอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระเพื่อช่วยให้บุคคลเหล่านี้เตรียมตัว และมีแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระตามความสนใจและความถนัดของตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อจัดโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้และแนวทางประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรีก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ในเรื่องการจัดดอกไม้สด การทำกลัวยแซกทรงเครื่อง การทำขนมหึงหน้าหมู การทำบัตรอวยพร และการทำของที่ระลึกจากการระบุ ก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้า ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรมอาชีพอิสระ แก่ผู้ต้องขังที่ยังไม่มีทิศทางและแผนการประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ โดยให้การฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้นำไปเป็นแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพหลักและอาชีพเสริมเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวตามสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ และเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนกลับเข้าสู่สังคมตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ นอกจากนี้ยังสามารถนำโครงการนี้ไปใช้กับกลุ่มผู้ต้องขังอื่นที่เหลือโทษเกิน 2 ปี

สมมติฐานของการค้นคว้า

1. ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระมีความรู้ทั่วไปในการประกอบอาชีพอิสระและมีแนวทางประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น

2. ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร เป็นผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรีที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี

จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหลังจากพ้นโทษ โดยใช้แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระมีผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 63 คน มีดังนี้

1. ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด 38 คน
2. ฝึกอบรมการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง 32 คน
3. ฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู 32 คน
4. ฝึกอบรมการทำบัตร์อวยพร 32 คน
5. ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูร 33 คน

โดยผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้คนละมากกว่าหนึ่งอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังหญิง หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษเพื่อให้ได้รับความรู้ และฝึกปฏิบัติงานเกี่ยวกับอาชีพอิสระ สามารถนำความรู้ที่ได้รับการฝึกไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ มีผู้สนใจ 5 อาชีพ ซึ่งได้แก่ การจัดดอกไม้สด ทำกล้วยแขกทรงเครื่อง ทำขนมปังหน้าหมู ทำบัตร์อวยพร และทำของที่ระลึกจากการะบูร โดยมีขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การปฐมนิเทศ หมายถึง การจัดพบปะพูดคุยกับผู้ต้องขังหญิงทุกคนที่สมัครเข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพในครั้งนี้ เพื่อสร้างบรรยากาศและความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

- 1.1 แจงจุดมุ่งหมายของการอบรม
- 1.2 แจกตารางการอบรม
- 1.3 ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม
- 1.4 ให้ความรู้เรื่องอาชีพอิสระ และแนวทางในการประกอบอาชีพทั่วไป

ขั้นตอนที่ 2 การฝึกอาชีพจัดดอกไม้สด หมายถึง การให้ความรู้ในเรื่องการจัดดอกไม้สด และขั้นตอนการฝึกปฏิบัติให้กับผู้ต้องขังที่สนใจสมัครเข้าฝึกอบรมเรื่องการจัดดอกไม้สด มีกิจกรรมดังต่อไปนี้

- 2.1 ให้ความรู้เรื่องการจัดดอกไม้สดทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

- 2.2 แนวทางในการประกอบอาชีพจัดดอกไม้สด
- 2.3 อธิบายและสาธิตขั้นตอนการฝึกจัดดอกไม้สด
- 2.4 ให้ผู้ต้องขังปฏิบัติจริงตามขั้นตอนการจัดดอกไม้สด
- 2.5 ประเมินผลการจัดดอกไม้สด

ขั้นตอนที่ 3 การฝึกอาชีพทำกล้วยแขกทรงเครื่อง หมายถึง การให้ความรู้เรื่องการทำกล้วยแขกและขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทำกล้วยแขกให้กับผู้ต้องขังที่สนใจสมัครเข้าฝึกอบรมโดยมีกิจกรรมดังนี้

- 3.1 การให้ความรู้เรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง
- 3.2 แนวทางในการประกอบอาชีพการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง
- 3.3 อธิบายและสาธิตขั้นตอนการฝึกทำกล้วยแขกทรงเครื่อง
- 3.4 ให้ผู้ต้องขังฝึกปฏิบัติจริงตามขั้นตอนการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง
- 3.5 ประเมินผลการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

ขั้นตอนที่ 4 การฝึกอาชีพทำขนมปังหน้าหมู หมายถึง การให้ความรู้ในเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู ให้กับผู้ต้องขังที่สนใจสมัครเข้าฝึกอบรมโดยมีกิจกรรม ดังนี้

- 4.1 การให้ความรู้เรื่องการทำขนมปังหน้าหมู
- 4.2 แนวทางในการประกอบอาชีพการทำขนมปังหน้าหมู
- 4.3 อธิบายและสาธิตขั้นตอนการทำขนมปังหน้าหมู
- 4.4 ให้ผู้ต้องขังฝึกปฏิบัติจริงตามขั้นตอนการทำขนมปังหน้าหมู
- 4.5 การประเมินผลการทำขนมปังหน้าหมู

ขั้นตอนที่ 5 การฝึกอาชีพทำบัตร์อวยพร หมายถึง การให้ความรู้ในเรื่องการทำบัตร์อวยพรขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทำบัตร์อวยพรให้กับผู้ต้องขังที่สนใจสมัครเข้าฝึกอบรมโดยมีกิจกรรมดังนี้

- 5.1 การให้ความรู้เรื่องการทำบัตร์อวยพร
- 5.2 แนวทางในการประกอบอาชีพทำบัตร์อวยพร
- 5.3 อธิบายและสาธิตขั้นตอนการฝึกทำบัตร์อวยพร
- 5.4 ให้ผู้ต้องขังฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนการทำบัตร์อวยพร
- 5.5 การประเมินผลการทำบัตร์อวยพร

ขั้นตอนที่ 6 การฝึกอาชีพทำของที่ระลึกจากการะบูน หมายถึง การให้ความรู้ในเรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบูน ขั้นตอนการปฏิบัติให้กับผู้ต้องขังที่สนใจสมัครเข้าฝึกอบรม โดยมีกิจกรรมดังนี้

- 6.1 การให้ความรู้เรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบูน
- 6.2 แนวทางในการประกอบอาชีพการทำของที่ระลึกจากการะบูน
- 6.3 อธิบายและสาธิตขั้นตอนการฝึกทำของที่ระลึกจากการะบูน

6.4 การให้ผู้ต้องขังปฏิบัติตามขั้นตอน

6.5 การประเมินผลการทำงานของที่ระลึกจากการะบวร

ขั้นตอนที่ 7 ฝึกการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ให้ผู้ต้องขังกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพที่ตนเองได้รับการฝึกอบรมหลังอย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

7.1 สำนวณคุณค่าของการประกอบอาชีพสุจริตโดยการใช้วิถีทัศน์กรณีตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพอิสระที่ประสบความสำเร็จ

7.2 สำนวณแหล่งข้อมูลด้านการตลาด โดยการใช้ข้อสนเทศด้านการตลาด จากวิถีทัศน์ และหนังสือถนนสายอาชีพ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

7.3 ให้ข้อสนเทศทางด้านแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพโดยใช้ข้อมูลจากเอกสารส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระ กองส่งเสริมการมีงานทำ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

7.4 รู้จักวิธีการจำหน่ายสินค้าโดยการใช้ข้อสนเทศ จากวิถีทัศน์

7.5 รู้จักคิดรายรับรายจ่าย กำไร ขาดทุน โดยการสอนวิธีคิดต้นทุน

7.6 รู้จักการพัฒนาอาชีพของตนเองโดยใช้ข้อสนเทศแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

7.7 วางแนวทางและขั้นตอนในการประกอบอาชีพของตนเองเมื่อพ้นโทษแล้ว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางในศึกษาค้นคว้า ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการติดตามดูแลผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ
 - 3.1 ความหมายของการประกอบอาชีพอิสระ
 - 3.2 ลักษณะผู้ประกอบอาชีพอิสระ
 - 3.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
 - 3.4 ประเภทของอาชีพ
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
 - 5.1 ความหมายของการตัดสินใจ
 - 5.2 ประเภทของการตัดสินใจ และกลยุทธ์การตัดสินใจ
 - 5.3 ปัญหาในการเลือกอาชีพประกอบอาชีพ
6. การฝึกอาชีพอิสระ 5 อาชีพ
7. การอบรมอาชีพอิสระ
 - 7.1 หน่วยงานที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพและการฝึกอบรม
 - 7.2 แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ
8. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนในการประกอบอาชีพ
 - 8.1 ความหมายของการวางแผน
 - 8.2 ความสำคัญของการวางแผนประกอบอาชีพ
 - 8.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ
 - 8.4 ขั้นตอนการวางแผนในการประกอบอาชีพ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนประกอบอาชีพ
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ

การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ในส่วนนโยบายในการดำเนินงานของกรมราชทัณฑ์ ในปี 2537 (กรมราชทัณฑ์. 2537 : 107 - 108) มีรายละเอียดดังนี้

การฝึกอาชีพผู้ต้องขังโดยมุ่งหมายให้มีอาชีพภายหลังพ้นโทษ การฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังจะต้องไม่พิจารณาแต่ในด้านการหารายได้และใช้แรงงานผู้ต้องขังเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาถึงประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับภายหลังพ้นโทษโดยมีการฝึกวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานตลอดจนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกฝนจากสภาพความเป็นจริงในการทำงานให้มากที่สุด

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังวัยหนุ่มในเชิงแก้ไข ผู้ต้องขังหนุ่มส่วนใหญ่ยังเป็นผู้ที่มีได้ถนัดลาลึก ลงไปในการประกอบอาชญากรรม มีประกอบอาชญากรรมไปโดยความพลั้งพลาดจึงควรให้โอกาสในการแก้ไขอย่างจริงจัง จะต้องมีการจำแนกแยกแยะและการให้การศึกษาการฝึกฝนอาชีพและการอบรมทั้งร่างกาย และจิตใจ โดยจะต้องมีกิจกรรมต่างๆ ที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเรือนจำ ที่คุมขังที่เป็นผู้ใหญ่ โดยเฉพาะในด้านการให้การศึกษา การกีฬา การดนตรี ลูกเสือ กิจกรรมกลุ่ม และการฝึกอาชีพต่างๆ เป็นต้น

จากนโยบายของกรมราชทัณฑ์ จะเห็นว่าเป็นการฝึกอบรมอาชีพโดยเน้นการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่ามีปัญหาการว่างงานของประชากรเพิ่มขึ้น จึงควรเน้นอาชีพอิสระมากกว่าอาชีพรับจ้างโดยทั่วไป เพื่อช่วยลดปัญหาการว่างงานของประชากร

2. การติดตามดูแลผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ

หน้าที่หลักของกรมราชทัณฑ์ในการอบรมแก้ไขเพื่อให้ผู้ต้องขังกลับเข้าสู่สังคมได้ โดยปกตินั้น จะต้องมีการดำเนินการอย่างครบถ้วนเริ่มตั้งแต่การอบรมแก้ไขในเรือนจำ การเตรียมการปลดปล่อยที่ดีและการติดตามดูแลหลังปล่อยหากไม่อาจดำเนินการได้อย่างครบถ้วนดังกล่าวแล้ว การอบรมแก้ไขก็ยากที่จะประสบความสำเร็จได้ กรมราชทัณฑ์ได้ประสานกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการเตรียมการปลดปล่อยและการสงเคราะห์หลังปล่อย โดยผลักดันให้โครงการต่างๆ เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นมาให้ได้ไม่ว่าโครงการแนะแนวโครงการจัดหางานให้ทำหลังพ้นโทษหน่วยงานราชการหรือองค์กรอื่นๆ ซึ่งทำหน้าที่สงเคราะห์ผู้พ้นโทษให้กลับคืนสู่สังคม (กรมราชทัณฑ์ : 2540 : 67) ควรจะได้ดำเนินการตามความจำเป็นเท่าที่จะทำได้ให้เป็นที่มั่นใจว่าผู้พ้นโทษจะได้รับเอกสารและหนังสือแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับตัวเขา จะมีที่พักอาศัยอันควรแก่อัตราภาพจะมีงานอาชีพทำ จะมีเครื่องนุ่งห่ม ตามจำนวนอันเหมาะสมกับดินฟ้าอากาศและฤดูกาล จะมีค่าพาหนะไปถึงที่หมายปลายทาง และค่าอาหารในระยะปล่อยตัว

จากนโยบายของกรมราชทัณฑ์ จะเห็นว่าการติดตามดูแลผู้พ้นโทษจะเน้นด้านปัจจัย 4 เป็นหลักก่อน และจะเน้นให้ทีมงานทำการหาหนทางให้ทำโดยมีการแนะแนวซึ่งโครงการแนะแนวจัดหางานก็เน้นการรับจ้างในสถานประกอบการต่างๆ เช่นกันซึ่งจากผลการสำรวจที่ผ่านมาสถานประกอบการไม่นิยมการจ้างงานผู้เคยต้องโทษ ฉะนั้นจึงควรฝึกอบรมอาชีพอิสระเพื่อบุคคลเหล่านี้จะได้ไม่มีปัญหาว่างงาน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ

3.1 ความหมายของอาชีพอิสระ

ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของอาชีพไว้ ดังนี้

นิตยา ธรรมพันธ์ (2523 : 7) ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับอาชีพไว้ว่า หมายถึง การประกอบกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการทางเศรษฐกิจ ด้านจิตใจและสังคมทุกชนิด

ราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของอาชีพไว้ว่า หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน (2525 : 939) ส่วนความหมายของอาชีพอิสระมีผู้ให้คำจำกัดความไว้หลายท่านด้วยกัน ดังนี้

วินัย ณรงค์ฤทธิ์ (2530 : 11) กล่าวถึงอาชีพอิสระโดยสรุปว่า อาชีพอิสระ หมายถึงอาชีพที่เป็นเจ้าของธุรกิจ หรือเป็นหุ้นส่วนในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่งคือการประกอบอาชีพที่มีรายได้เป็นของตนเองโดยไม่มีนายจ้างหรือไม่อยู่ในฐานะลูกจ้าง เช่น ค้าขายส่วนตัว ขายอาหาร เครื่องดื่ม ผลไม้ ทำขนมขาย พับถุงขาย วาดภาพขาย ขายเครื่องอะไหล่รถยนต์ ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำฟาร์มโคนม เลี้ยงปศุสัตว์ ทำการประมง อาชีพอิสระอื่นๆ เช่น ทนายความ นักดนตรี ร้านเสริมสวย ทำเฟอร์นิเจอร์ ขับรถรับจ้าง

กองส่งเสริมการมีงานทำ (2541:1) การประกอบกิจกรรมส่วนตัวต่างๆ ในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธุรกิจของตนเองไม่ว่าธุรกิจของตนเองไม่ว่าธุรกิจนั้นจะใหญ่หรือเล็กก็ตาม มีอิสระในการกำหนดรูปแบบและวิธีดำเนินงานของตนเองได้ตามความเหมาะสม ไม่มีเงินเดือนหรือรายได้ที่แน่นอน ผลตอบแทนที่ได้รับคือกำไรจากการลงทุน

ทิพวัน ถือคำ (2533 : 43) กล่าวว่า อาชีพอิสระคือการประกอบอาชีพซึ่งผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของกิจการ โดยยึดว่าเป็นอาชีพอิสระ เพราะผู้ประกอบอาชีพไม่ได้เป็นลูกจ้างในหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน

สุนทร โคตรบรรเทา (2527 : 77) ได้ให้ความหมายของอาชีพอิสระว่า"อาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพสร้างขึ้นมาเอง ลงทุนดำเนินการเอง ได้รับคำสั่งและไม่มีการออกคำสั่งและไม่รับคำสั่ง และไม่มีการออกคำสั่ง ดัดสินใจด้วยตนเอง ผลิตสินค้าเอง และบริการให้แก่ลูกค้าเอง มีการลงทุน เพื่อผลกำไรและเสี่ยงต่อการล้มเหลว"

จากคำจำกัดความดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า อาชีพอิสระ หมายถึง อาชีพส่วนตัวที่เป็นเจ้าของกิจการเอง หรือเป็นหุ้นส่วนในธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง มีรายได้เป็นของตนเองหรือ

ไม่อยู่ในฐานะลูกจ้างใคร มีอิสระในการบริหารงาน สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองในทุกเรื่อง จะเห็นว่าอาชีพอิสระเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เป็นเจ้าของกิจการต่างๆ ถ้าบุคคลเหล่านี้มีความพยายาม แม้แต่ผู้ด้อยโอกาสอย่างผู้ต้องขังก็สามารถประกอบอาชีพอิสระได้เพราะส่วนใหญ่บุคคลเหล่านี้ไม่ชอบใช้ความคิดที่ซับซ้อนมากนักแต่จะใช้ฝีมือแทน

3.2 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

องค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (ทิพวัน ถิอคำ. 2533 : 44: อ้างอิงจาก ; องค์กรแรงงาน) ได้กำหนดคุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบอาชีพว่าควรมีคุณสมบัติ 4 ประการเบื้องต้น คือ

1. ความมานะพยายามและแรงจูงใจในการทำงาน
2. ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย
3. ความกล้าเสี่ยงและกล้าลงทุน
4. ความรักในอิสระเสรีภาพ

3.3 ลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

ประเทิน มหาพันธ์ (2529 : ไม่มีเลขหน้า) ได้กล่าวสรุปลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะประสบความสำเร็จไว้วางนี้ คือ

1. มีความกล้าเสี่ยง
2. มีการออมทรัพย์เพื่อการลงทุน
3. รอคอยผลประโยชน์ระยะยาวได้
4. กล้าได้กล้าเสีย
5. ยินดีกับความเปลี่ยนแปลง
6. มีระเบียบวินัยในการควบคุมตนเอง
7. มีความคิดริเริ่ม

กองส่งเสริมการมีงานทำ (2541:1-3) ได้กล่าวสรุปลักษณะของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งจะประสบความสำเร็จไว้วางนี้ คือ

1. กล้าได้กล้าเสีย
2. มีความคิดสร้างสรรค์
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. อดทน ไม่ท้อถอย
5. มีวินัยในตนเอง
6. มีความรอบรู้
7. มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ
8. มีมนุษยสัมพันธ์

9. มีความซื่อสัตย์
10. มีความรู้พื้นฐานในการเริ่มทำธุรกิจ
11. มีการพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการประกอบอาชีพ

อิสระ

สัญญา จัดตามนท (2527:12-13) กล่าวสรุปคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระว่า องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้กำหนดคุณลักษณะเด่นของผู้ประกอบอาชีพอิสระ 4 ประการ สามารถนำมาเปรียบเทียบกับผู้ประกอบอาชีพอิสระโดยทั่วไป คือ

1. ความมานะพยายามและแรงจูงใจ
2. ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย
3. ความกล้าเสี่ยงและกล้าลงทุน
4. ความรักในอิสระภาพ

สรุปได้ว่าคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระได้แก่ ความขยัน ความอดทน กล้าเสี่ยง กล้าลงทุน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และมีมนุษยสัมพันธ์

3.4 ประเภทของอาชีพอิสระ

ได้มีผู้จัดประเภทของอาชีพอิสระไว้ดังนี้

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2535 : 2) ได้แบ่งประเภทของอาชีพอิสระได้จัดแบ่งประเภทอาชีพอิสระไว้ ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพที่ไม่ต้องใช้ทักษะหรือความรู้ใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ผู้ประกอบการค้าขายผลไม้ ขายของชำ ขายข้าวแกง หนังสือพิมพ์ หาบเร่แผงลอย ชาวนา ช่างไม้ ชาวสวน รับจ้างขับรถ ขายเสื้อผ้า เป็นต้น
2. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับที่ต่ำกว่าอนุปริญญา เช่น ช่างเครื่องยนต์ ช่างโทรทัศน์ ช่างวิทยุ ช่างแอร์ ช่างไฟฟ้า ช่างตัดเสื้อ ช่างตัดผม เป็นต้น
3. กลุ่มอาชีพที่ใช้ทักษะหรือความรู้ในระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา เช่น แพทย์ วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้ตรวจบัญชี เป็นต้น

กรมวิชาการ (2527 : 23) ได้จัดหมวดหมู่ของเยาวชนผู้ประกอบอาชีพอิสระไว้ ดังนี้คืออาชีพด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านคหกรรม ด้านพาณิชยกรรม และด้านหัตถกรรม

กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2535 : 2) ได้แบ่งประเภทของอาชีพเป็น 2 ประเภท คือ

1. อาชีพอิสระ คือ การทำงานที่เป็นของตนเองหรือลงทุนร่วมกับผู้อื่น ไม่มีใครเป็นนายจ้างแต่มีตนเองเป็นนายจ้าง อาชีพอิสระจึงจะต้องมีความรับผิดชอบสูง เพราะต้องรับผิดชอบถึงกำไร ขาดทุน และการอยู่รอดของตนเอง ดังนั้น ผู้มีอาชีพอิสระจึงต้องเป็นผู้ที่ขยันขันแข็ง

ประหยัด อดทน รับผิดชอบต่อลูกค้า มีความรู้ที่แท้จริงในอาชีพที่ตนกำลังทำอยู่ รู้ถึงลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาด ความต้องการของลูกค้า ปัญหาและอุปสรรคที่ต้องประสบ และอาชีพอิสระ อาจทำให้คนเป็นเศรษฐีได้

2. อาชีพรับจ้าง หมายถึง อาชีพที่มีรายได้จากค่าจ้างแรงงาน โดยประกอบการทำงานให้กับนายจ้างเป็นการตอบแทน

นอกจากนี้กรมการศึกษานอกโรงเรียนยังได้แบ่งอาชีพอิสระตามกระบวนการในการประกอบอาชีพได้ 3 ส่วน คือ การผลิต การจัดการ และการตลาด ซึ่งผู้ประกอบอาชีพอิสระสามารถเลือกเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทำเองทั้งหมดก็ได้ เช่น ถ้าเป็นชาวสวนปลูกผลไม้ ก็ถือว่าเป็นผู้ผลิต ถ้าขายเองก็ถือว่าเป็นผู้ทำการตลาด ถ้าวางแผนว่าจะปลูกเท่าไรเป็นการจัดการ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน.2535 :2)

จากประเภทของอาชีพอิสระข้างต้น สรุปได้ว่า ประเภทของอาชีพอิสระสามารถจัดแบ่งได้หลายประเภท ตามลักษณะของอาชีพ ระดับความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ เช่น ขายเครื่องสำอาง จัดดอกไม้ ทำบัตรอวยพร ทำของที่ระลึก ซ่อมมอเตอร์ไซด์ ทำนา เลี้ยงสัตว์ แพทย์ เป็นต้น

4. ทฤษฎีการเลือกอาชีพ

เนื่องด้วยทฤษฎีการเลือกอาชีพมีหลายทฤษฎี สำหรับทฤษฎีการเลือกอาชีพที่กล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ ได้แก่ ทฤษฎีต่อไปนี้

4.1 ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของวิลเลียมสัน (Williamson a Traits and Factors Theory)

วิลเลียมสัน เป็นผู้นำแนวคิดในการให้คำปรึกษา โดยเน้นลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ซึ่งมีความเชื่อว่า "อาชีพของบุคคลมิใช่การลองผิดลองถูกแต่ต้องใช้ความคิดในการวินิจฉัยวิเคราะห์อย่างดี"และทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากแนวคิดของจิตวิทยาความแตกต่างระหว่างบุคคล และจิตวิทยาประยุกต์ ที่กล่าวว่า แต่ละบุคคลประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญหลายประการ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ค่านิยม ความต้องการและบุคลิกภาพ สำหรับการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลนั้น แต่ละบุคคลจะเลือกอาชีพโดยพิจารณาถึงลักษณะของอาชีพ ประกอบการพิจารณาลักษณะของตนเอง พร้อมทั้งจะพิจารณาความต้องการของตลาดโรงงานเวลา และทุนทรัพย์ที่จะใช้เตรียมตัวประกอบอาชีพ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ . 2529 : 66-67 ; อ้างอิงจากWilliamson. 1937)

นอกจากนี้ วิลเลียมสัน ยังเห็นว่า แต่ละบุคคลต่างประกอบด้วยแบบแผนของความสามารถหรือศักยภาพหรือลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคลจะสัมพันธ์กับงานเฉพาะอย่างทีบุคคลนั้นต้องการ นอกจากนี้บุคคลแต่ละคนต่างต้องการจะรู้จักลักษณะ และองค์ประกอบของบุคลิกภาพของตนเองเพื่อจะได้ใช้ลักษณะและองค์ประกอบดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคลิกภาพ เป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพที่มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. บุคคลแต่ละคนที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างจากบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะกล่าวสามารถสังเกต วัด และจัดจำแนกได้
2. อาชีพแต่ละอาชีพ ต้องการผู้ประกอบอาชีพที่มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป
3. การแนะแนวอาชีพ ควรเป็นกระบวนการที่จัดวางตัวบุคคลและงานให้เข้าคู่กันสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม

ทิพย์วรรณ กิตติพร (2531 : 41- 43) ได้กล่าวทฤษฎีการเลือกอาชีพของนักจิตวิทยา และนักการศึกษากลุ่มทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบ (Trait and Factor Theory) ซึ่งสาระสำคัญของทฤษฎีนี้พอสรุปได้ว่า บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพโดยการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน คุณลักษณะและองค์ประกอบที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่ ความถนัด สติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถ ครอบครัวยุคนิยม บุคคลแวดล้อม ถิ่นที่อยู่อาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แนวคิดพื้นฐานในการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนี้มี 3 ประการ คือ

1. การวิเคราะห์ตนเอง โดยบุคคลจะวิเคราะห์บุคลิกภาพ ความสนใจในอาชีพความถนัดความสามารถ ตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ ของตน
2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ อย่างละเอียด เช่น ลักษณะของอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน ที่เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ
3. นำผลของการเข้าใจตนเองและการเข้าใจอาชีพมาพิจารณาประกอบกัน เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

ในปี ค.ศ.1963 แคทซ์ ศึกษาและสรุปหลักการที่สำคัญของการเลือกอาชีพไว้ว่า บุคคลแต่ละคนจะเหมาะกับอาชีพ เพียงหนึ่งหรือสองหรือสามประเภทเท่านั้น ไม่ได้เหมาะกับทุกอาชีพ การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคลมีอิทธิพลต่อการเลือกสาขาทางการศึกษา และบุคคลแต่ละคนควรจะได้วางโครงการในการเลือกอาชีพ เพราะเป้าหมายของโครงการเลือกอาชีพนั้นช่วยให้บุคคลนั้นได้เลือกอาชีพอย่างเหมาะสมกับตนเอง ตลอดทั้งอาจจะสามารถเลือกอาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมได้ แต่อาจจะเสียเวลามากและมีโอกาสเลือกผิดพลาดได้(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ .2529 : 68 ; อ้างอิงจาก Katz. 1963)

4.2 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอปพอค (Hoppock's Composite Theory)

ฮอปพอค กล่าวถึงความต้องการบุคคล และความสำคัญของบุคคลและความสำคัญของข้อสนเทศเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการเลือกอาชีพและพัฒนาอาชีพและกล่าวถึงหลักการ ที่สำคัญในการเลือกอาชีพไว้ดังนี้(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.

2529 : 87 – 88 ; อ้างอิงจาก Hoppock . 1967)

1. บุคคลจะเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนเอง และความต้องการประการหนึ่ง คือความต้องการที่จะปฏิบัติตามค่านิยมของตนเอง
2. อาชีพที่บุคคลเลือก มักจะเป็นอาชีพที่บุคคล เชื่อว่าจะสนองความต้องการส่วนใหญ่ของบุคคลนั้นได้ดีที่สุด
3. บุคคลอาจจะรับรู้ความต้องการของตนอย่างชัดเจนถูกต้อง หรืออาจจะรับรู้อย่างเลื่อนกลางว่า มีบางสิ่งบางอย่างที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่ว่าบุคคลจะรับรู้ความต้องการของตนเองได้ชัดเจนหรือไม่เพียงใด ความต้องการดังกล่าวก็มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มเกิดขึ้น เมื่อบุคคลจะตระหนักเป็นครั้งแรกว่าอาชีพสามารถช่วยสนองความต้องการของตนได้
5. พัฒนาการทางอาชีพจะดำเนินก้าวหน้าไป และอาชีพที่เลือกจะดีขึ้นถ้าบุคคลสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเลือกกว่า จะสนองความต้องการของตนเองได้ดีเพียงใด และสามารถในการคาดคะเนนั้น จะขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและความสามารถที่จะวินิจฉัยวิเคราะห์ได้กระจ่างชัด
6. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบุคคล เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจบุคลิกภาพค่านิยม และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะช่วยให้บุคคลได้ ตระหนักถึงความต้องการของตนเอง และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่า อาชีพที่เขาจะเลือกนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้มากน้อยเพียงใด
7. ข้อเสนอแนะทางอาชีพ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่างๆ ที่อาจจะสนองความต้องการของตน และช่วยให้บุคคลสามารถคาดคะเนได้ว่าอาชีพใดจะสนองความต้องการของตนได้ดีกว่าอาชีพอื่นๆ
8. ความพึงพอใจในงานหรืออาชีพ จะขึ้นกับงานที่บุคคลได้ทำนั้น สอนองความต้องการตามที่บุคคลนั้นคาดหวังมากน้อยเพียงใด และระดับความพึงพอใจจะพิจารณาได้จากอัตราส่วนของความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่คาดหวังว่าจะได้รับการตอบสนอง
9. ความพึงพอใจเป็นผลจากงาน ซึ่งสนองความต้องการของบุคคลในปัจจุบันหรือเป็นผลงานซึ่งมีที่ท้าวจะสนองความต้องการของบุคคลนั้นในอนาคต
10. การเลือกอาชีพของบุคคลหรืออาชีพที่บุคคลจะเลือก จะเปลี่ยนได้เสมอถ้าบุคคลนั้นเชื่อว่าการเปลี่ยนนั้นๆ จะสนองความต้องการของเขาได้ดีกว่า

4.3 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครท์ส (Crites)

ไครท์ส ได้เสนอแนะความคิดว่า เมื่อเกิดการเลือกอาชีพนั้น (1) บุคคลจะต้องมีอาชีพที่จะเลือกสองอาชีพหรือมากกว่านั้น ถ้าบุคคลไม่มีทางเลือกการเลือกอาชีพจะเกิดขึ้นไม่ได้ (2) แรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ได้แก่ การคาดหวังของสังคมที่ว่า “ทุกคนควรทำงาน” และ

(3) บุคคลจะต้องมีอิสระในการประกอบอาชีพที่เขาเลือก ถ้าเขาถูกจำกัดในการประกอบอาชีพ เขาจะไม่สามารถเลือกอาชีพได้(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ . 2529 : 91-94 ; อ้างอิงจาก Crites. 1971)

นอกจากนี้ ไครท์ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพ จากงานวิจัยต่างๆ ของเขาไว้ดังต่อไปนี้แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของไครท์ประกอบด้วย (1) การเลือกอาชีพ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นจริงมากที่สุด และแสดงให้เห็นว่าเขาจะประกอบอาชีพอะไร (2) ความชอบในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมีความประสงค์หรืออยากจะประกอบอาชีพนั้นๆ ถ้าเงื่อนไขในสภาพความเป็นจริงเปิดโอกาสให้ (3) ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังในอาชีพ ได้แก่ การที่ บุคคลมุ่งหวังว่าจะประกอบอาชีพอะไร และ (4) ความสนใจในอาชีพ ได้แก่ การที่บุคคลมุ่งหวังว่าจะประกอบอาชีพอะไร และ (5) ความสนใจในอาชีพ มีความคล้ายคลึงกับความชอบในอาชีพ แต่มีความเป็นจริงมากกว่าเพราะความสนใจมีความสัมพันธ์กับการเข้าเป็นสมาชิกและหรือประกอบอาชีพนั้นๆ

4.4 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory)

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของซูเปอร์ (Super's Theory) เป็นทฤษฎีที่เน้นหนักด้านพัฒนาการซึ่ง สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2529 : 38) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. พัฒนาการด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันตลอดไป และโดยทั่วไปแล้วจะไม่ มีการย้อนกลับ
2. พัฒนาการด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนและสามารถที่จะทำนายได้
3. พัฒนาการด้านอาชีพเป็นกระบวนการที่ดำเนินไปตลอดเวลา
4. ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคลเริ่มขึ้นตั้งแต่วัยรุ่นจะชัดเจนขึ้นเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น และจะมีผลต่อพัฒนาการด้านอาชีพในวัยรุ่น
5. บุคคลจะมองเห็นสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับการเลือกอาชีพมากขึ้น เมื่ออายุมากขึ้น
6. ความสัมพันธ์และอาชีพของบิดามารดา มีอิทธิพลต่ออาชีพของบุตร
7. ความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของบุคคล มีความสัมพันธ์กับ สถิติปัญญาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา ความต้องการค่านิยม ความสนใจ ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
8. แขนงอาชีพที่บุคคลเลือกเกี่ยวข้องกับความสนใจ ค่านิยม ความต้องการอิทธิพลของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ทรัพยากรที่ใช้ในชุมชน ระดับและคุณภาพของการศึกษา โครงสร้างและแนวโน้มของอาชีพ ตลอดจนเจตคติของบุคคลในชุมชนแม้ว่าอาชีพที่บุคคลเลือกเกี่ยวข้องกับความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพบางประการแต่ก็มีคนประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพจำนวนมาก และมีอาชีพหลายอย่างให้เลือก

9.ความพอใจในงานและชีวิต ขึ้นอยู่กับการที่บุคคลประกอบอาชีพที่เหมาะสม
กับความสามารถ ความสนใจ ค่านิยมและบุคลิกภาพด้านอื่นๆ ของตนเอง

10. ระดับความพอใจของบุคคลในอาชีพเป็นสัดส่วน กับระดับการใช้
ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองทางด้านอาชีพ

11. งานและอาชีพเน้นความสำคัญของบุคลิกภาพทั้งชาย และหญิง
แม้ว่าบางคน จะเน้นองค์ประกอบอื่นๆ เช่น กิจกรรมในสังคม

4.5 ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland's Theory) ได้ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับ
การเลือกอาชีพ ไว้ดังนี้(สำเนา ขจรศิลป์ .2529 39-41 ; อ้างอิงจาก: Holland. n.d. : unpagged)

1. การเลือกอาชีพเป็นการแสดงออกถึงบุคลิกภาพของบุคคล ความสนใจในอาชีพ
แสดงให้เห็นถึงบุคลิกภาพในการทำงาน การใช้เวลาว่างและงานอดิเรกของบุคคล

2. การสำรวจความสนใจในอาชีพเป็นการวัดบุคลิกภาพของบุคคล

3. ถ้าบุคคลเลือกประกอบอาชีพอย่างหนึ่งอันเนื่องมาจากประวัติ และบุคลิกภาพ
ของผู้ประกอบอาชีพนั้นก็จะต้องดูความสนใจทางบุคคลที่มีบุคลิกภาพหรือลักษณะที่ ตรงหรือ
คล้ายคลึงกัน

4. บุคคลแต่ละคนมีความสนใจต่ออาชีพอยู่สองสามอาชีพ ซึ่งจะมีความสำคัญ
ต่อการเลือกอาชีพมาก

5. ความพึงพอใจ ความมั่นคงและความสำเร็จในการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับ

6. คล้องระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลกับสภาพแวดล้อมของงาน

นอกจากนั้น ทฤษฎีของฮอลแลนด์ ยังได้กล่าวถึงลักษณะของบุคลิกภาพและสภาพ
แวดล้อม ทางอาชีพของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. พวกที่ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม (Realistic Type) บุคคลประเภทนี้
ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม หรือกิจกรรมที่ไม่ค่อยมีความสลับซับซ้อน มีร่างกายแข็งแรง
คล่องแคล่วว่องไว สามารถทำงานหนักได้ และโดยทั่วไปจะไม่ชอบเข้าสังคม สภาพแวดล้อมที่
เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานช่างฝีมือ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างซ่อม
บำรุง ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ และ อาชีพ เกษตร เป็นต้น

2. พวกที่มีสติปัญญาดี (Intellectual Type) เป็นพวกที่ชอบทำงานที่ใช้สมองมากกว่า
ใช้กำลังมีความสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นนามธรรมได้ดี ชอบความอิสระ สภาพแวดล้อมที่
เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ อาชีพนักวิทยาศาสตร์ ในสาขาต่างๆ เช่น แพทย์ นักเคมี
นักฟิสิกส์ นักคณิตศาสตร์ เป็นต้น

3. พวกชอบเข้าสังคม (Social Type) เป็นบุคคลที่ชอบสังคมกับผู้อื่น ชอบแสดง
ตัว ชอบสนทนา โดยทั่วไปจะมีทักษะในสังคม ชอบช่วยเหลือผู้อื่น สภาพแวดล้อมที่ เหมาะสม
กับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ อาชีพเกี่ยวกับการศึกษาและสังคม เช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา
นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักแนะแนว เป็นต้น

4. พวกชอบระเบียบแบบแผน (Conventional Type) เป็นบุคคลที่เคร่งครัดในกฎเกณฑ์ ไม่ค่อยมีความยืดหยุ่น มีความรอบคอบและขยันหมั่นเพียร สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ งานที่เกี่ยวกับตัวเลข งานที่เกี่ยวกับระเบียบแบบแผนหรืองานที่จะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เช่น อาชีพเสมียน เลขานุการ บรรณารักษ์ และนักสถิติ เป็นต้น

5. พวกที่มีความทะเยอทะยาน (Enterprising Type) เป็นพวกที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบมีอำนาจ มีความสามารถในการพูดเพื่อโน้มน้าวชักจูงผู้อื่น มีความกล้าได้กล้าเสียและชอบแสดงตัว สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการบริหารการค้า และนักการเมือง เช่น อาชีพผู้จัดการฝ่ายขาย นักธุรกิจ และนักการเมือง เป็นต้น

6. พวกที่ชอบศิลปะ (Artistic Type) เป็นบุคคลที่มีจินตนาการสูง มีความคิดเห็นทางด้านศิลปะเป็นของตนเอง ชอบอิสระมาก ไม่ชอบระเบียบแบบแผน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับศิลปะ เช่น อาชีพจิตรกร ปรู๊หมากร ช่างออกแบบ นักประพันธ์ นักดนตรี เป็นต้น

4.6 ทฤษฎีของโร (Roe's Theory)

ทฤษฎีของโร ได้รับอิทธิพลจาก มาสโลว์ จัดเป็นทฤษฎีความต้องการ "Needs theory" มีแนวความคิดว่า ความต้องการของบุคคลส่วนหนึ่งมาจากพันธุกรรม และการเลี้ยงดู และมีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล (อรอนงค์ ธีญญะวัน.2539:40-43; อ้างอิงจากRoe's n.d.:)

สาระสำคัญของทฤษฎี ประกอบด้วย 3 ประการ คือ

1. อิทธิพลของพันธุกรรมเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการ
2. อิทธิพลของทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchical Needs)
3. อิทธิพลของประสบการณ์ในวัยเด็กตอนต้น (Early childhood Experiences)

ผลจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง 3 แบบ ดังนี้

3.1 การเลี้ยงดูแบบไม่สนใจหรือไม่ยอมรับ (Avoidance of the child)

เด็กมักมองโลกในแง่ร้ายไม่ชอบสังคม มีแนวโน้มจะเลือกอาชีพที่สัมพันธ์กับคนน้อย

3.2 การเลี้ยงดูด้วยอารมณ์ (Emotional Concentration on the child)

ปกป้องเกินไป และการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเกินไปเด็กจะเกิดความเครียดสูงมีแนวโน้มเลือกอาชีพ เช่น สัมพันธ์กับบุคคลน้อยเช่นกัน

3.3 การเลี้ยงดูแบบให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก (Acceptance of the child)

เด็ก ได้รับความอบอุ่น มีแนวโน้มจะประกอบอาชีพที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลมาก จากองค์ประกอบ

3 ประการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของบุคคลดังนี้ คือ

1. แบบฉบับของการเลี้ยงดูเด็กมีอิทธิพลต่อการเลือกประเภทของอาชีพ
2. ความต้องการในระดับต่างๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากอิทธิพลของพันธุกรรม

มีผลต่อระดับความสำเร็จในการประกอบอาชีพของบุคคล ความสำเร็จจะมีมากน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถ

3. ภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล

4.7 ทฤษฎีของทีเดอแมนและโอฮารา (Tiedeman and O'Hara.)

ทีเดอแมนและโอฮารา (Tiedeman and O'Hara.) กล่าวถึง พัฒนาการทางอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพ ดังนี้(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 114-116 ; อ้างอิงจาก Tiedeman and O'Hara. 1963.)

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการเลือกอาชีพ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นย่อยๆ คือ

1. ขั้นสำรวจบุคคลจะสำรวจตนเองและประเมินตนเองในด้านต่างๆ เช่น ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ ความปรารถนาหรือ มุ่งหวังในอาชีพ พร้อมทั้งจะสำรวจลักษณะอาชีพวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ข้อดีข้อบกพร่อง ของอาชีพ การทำงานเกี่ยวข้องกับอาชีพนั้นๆ ตลอดทั้ง ความก้าวหน้าในอาชีพ
2. ขั้นฝึกความคิดบุคคลจะฝึกความคิดภายหลังการประเมินตนเองและวิเคราะห์ เกี่ยวกับอาชีพในขั้นสำรวจแล้ว เพื่อจะตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป
3. ขั้นลองเลือกอาชีพ บุคคลจะพยายามลองเลือกอาชีพหรือสาขาวิชา ภายหลังการประมวลความคิด และฝึกความคิด เพื่อจะตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป
4. ขั้นพิจารณารายละเอียดเพื่อความกระฉับกระเฉงในการตัดสินใจบุคคลจะแยกแยะรายละเอียดต่างๆ และวิเคราะห์ทางเลือกให้ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพหรือสาขาวิชาชีพที่แน่นอน

ขั้นที่ 2 ขั้นประกอบอาชีพและปรับตัวในการประกอบอาชีพแบ่งเป็นขั้นย่อยๆ 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำตนเองเข้าสู่อาชีพหรือการศึกษา บุคคลจะเข้าทำงาน พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติงาน ตามที่ได้ตัดสินใจแล้ว สำหรับบางคนนั้นจะเข้าศึกษาตามสาขาวิชาชีพที่ตนได้ตกลงใจเลือก
2. ขั้นปฏิรูปหรือขั้นเปลี่ยนแปลงปรับปรุง บุคคลบางคนที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพหรือในการศึกษาในสาขาวิชาชีพที่เลือกแล้วนั้น เขาอาจจะปรับปรุงตนเอง หรือสำรวจอาชีพหรือการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพใหม่ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเขาต่อไป
3. ขั้นผดุงรักษาเพื่อความมั่นคงในอาชีพ หรือขั้นความมั่นคงในการประกอบอาชีพบุคคลจะมุ่งมั่นปฏิบัติงานในอาชีพที่ได้เลือกแล้วให้เจริญก้าวหน้า และเพื่อความมั่นคงในอาชีพต่อไป หรือบางคนที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาชีพที่เขาเลือกแล้ว ก็จะพยายามศึกษาเพื่อจะได้ประกอบอาชีพนั้นๆต่อไปภายหลังที่สำเร็จการศึกษา

การศึกษาในโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระได้นำทฤษฎีของไครท์ส (Crites) มาใช้ในการศึกษาเพราะเห็นว่าผู้เข้าร่วมโครงการเป็นผู้ต้องขังที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมาก่อนขาดข้อมูลด้านอาชีพ ขาดแรงกระตุ้นในการเลือกอาชีพ ขาดการวางแผนในการประกอบอาชีพอย่างถูกต้องและมี

ระบบ หากพวกเขาได้รับการฝึกอบรมอาชีพและวางแผนประกอบอาชีพจะทำให้สามารถประกอบอาชีพภายหลังจากพ้นโทษได้อย่างเหมาะสมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง

5. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ

5.1 ความหมายของการตัดสินใจเลือกอาชีพ

วุฒิชัย จำนง (2523 :3) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางต่างๆ ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนในอันที่จะเลือกสิ่งใด สิ่งหนึ่งออกมาสำหรับนำไปปฏิบัติจริง

บรอสส์ ได้อธิบายเกี่ยวกับการตัดสินใจปัจจุบันพฤติกรรมการตัดสินใจในปัจจุบันว่า พฤติกรรมการตัดสินใจได้ทวีความยุ่งยากมากขึ้น มิใช่แต่จะมีทางเลือกมากมายให้ต้องตัดสินใจเลือกเท่านั้น แต่ยังมีความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมที่ยึดถือด้วย บุคคลสามารถได้รับการช่วยเหลือ 2 ประการ คือ ประการแรก ในการตัดสินใจในเป้าหมายเฉพาะอย่างเรียกว่าผลที่ได้ (Outcome) และประการที่สองในการพิจารณาทางเลือกหลายๆ ทางและชั่งน้ำหนักทางเลือกเหล่านั้นในส่วนที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของเขาสองเพื่อให้สามารถตัดสินใจได้ (อรุณศรี กุมุท . 2529 : 4 ; อ้างอิงจาก Bross. 1953)

ส่วนการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น กล่าวว่าการที่บุคคลแสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลนั้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ .2529 :82 อ้างอิงจาก; Crites. 1969) ส่วนซูเปอร์ กล่าวว่าการที่บุคคลแสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพของบุคคลขึ้นอยู่กับการทำงานที่อาชีพที่เขาเลือกนั้น ทำให้เขาสามารถแสดงบทบาทตามความต้องการของเขาได้ ทั้งในโลกส่วนตัวของบุคคลนั้นและในโลกของความเป็นจริง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ . 2529 : 90 ; อ้างอิงจาก Super. 1957) นอกจากนี้ ผกา บุญเรือง (2528 : 15) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจเลือกอาชีพว่า หมายถึงพฤติกรรมของความคิดในเรื่องเป้าหมายในด้านอาชีพ ความมุ่งหวังของผลที่จะได้ และความพึงพอใจสูงสุดในการเลือก

การตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพนั้น นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2539 : 76) กล่าวว่า หมายความว่า หมายความว่า การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพที่ตรงกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของเขา เมื่อบุคคลสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เขาย่อมจะมีความสุขมากกว่าในการทำงาน และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพย่อมจะมีสูงขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นการที่จะช่วยให้บุคคลได้เกิดความเข้าใจถึงขั้นตอนและกระบวนการในการตัดสินใจเลือกอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่างๆ ซึ่งจะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่จะเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสามารถนำไป

ปฏิบัติได้จริง โดยพิจารณาเลือกทางเลือกที่สัมพันธ์กับคุณลักษณะของเขา ส่วนการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้นหมายถึง การที่บุคคลได้แสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้นๆ ซึ่งตรงกับความต้องการความถนัด และความสนใจของเขา

5.2 ประเภทของการตัดสินใจ และรูปแบบกลยุทธ์การตัดสินใจ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 45) ได้แบ่งประเภทของการตัดสินใจไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจที่ผลลัพธ์เป็นที่รู้เด่นชัด (Decision with Certainty)
2. การตัดสินใจที่มีการเสี่ยงที่พอคำนวณได้ (Decisions with Measured Risks) ผลลัพธ์ในกรณีนี้จะไม่แน่นอนเหมือนในข้อแรก แต่พอจะคาดคะเนได้โดยใช้หลักความน่าจะเป็นไปได้พิจารณาประกอบ

3. การตัดสินใจที่ผลลัพธ์ไม่เป็นที่รู้ (Decisions with Uncertainty) ในทางเลือกแต่ละทางนั้นไม่สามารถคาดเดาว่าผลลัพธ์ออกมาจะเป็นอย่างไร นอกจากนี้วิธีการตัดสินใจยัง สามารถจัดออกเป็นกลยุทธ์ต่างๆ กันได้หลายรูปแบบ

ดิงค์เลจ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2528 : 45 ; อ้างอิงจาก Dinklage. 1977) ได้รวบรวมกลยุทธ์ต่างๆ ที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจออกเป็น 8 กลยุทธ์ คือ

1. วางแผนอย่างรอบคอบ (Planful)
2. ยากเย็นแสนเข็ญ (Agonizing)
3. หุนหันพลันแล่น (Impulsive)
4. ใช้ความรู้สึกบอก (Intuitive))
5. ผัดผ่อน (Delaying)
6. ตามดวง (Fantalistic)
7. ตามเพื่อนเสียงส่วนใหญ่ (Complaint)
8. ขาดพลังเพียงพอ (Poralytic)

5.3 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกประกอบอาชีพ

นันทิกา แยมสรวล (2523 : 14-15) ได้เขียนเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกอาชีพ

4 ประการดังนี้

1. ไม่มีข้อเลือกทางอาชีพ
2. การมีตัวเลือกทางอาชีพไม่แน่นอน
3. การเลือกข้อเลือกทางอาชีพอย่างไม่ฉลาด
4. ขัดแย้งกันระหว่างความสนใจกับความถนัด

นอกจากนี้ปัญหาในการเลือกอาชีพตามแนวของทฤษฎีไครท์ส

เกิดจากสาเหตุ 2 ประการ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 90 ; อ้างอิงจาก. Crites.1971 : n.d.) คือ

1. การรบกวนที่เกิดขึ้นภายในความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
 2. การขาดข้อสนเทศเกี่ยวกับตนและงานอาชีพ องค์ประกอบทั้งสอง
- อย่างทำให้เกิดปัญหาการเลือกอาชีพขึ้น แยกกล่าวเป็น 2 อย่างคือ ลักษณะของการขาดข้อมูล
สนเทศและการปฏิเสธโดยบิดเบือนข้อสนเทศที่เป็นระบบการณของตน

สรุปปัญหาในการเลือกอาชีพส่วนใหญ่เกิดจากบุคคลไม่รู้อาชีพ ขาดทิศทางในการประกอบ
อาชีพ ขาดข้อมูลสนเทศด้านอาชีพ มีความลังเลใจในการเลือกอาชีพแต่ปัญหานี้
นักจิตวิทยาเชื่อว่าสามารถช่วยเหลือได้

6. การฝึกอบรมอาชีพอิสระ

การฝึกอบรมอาชีพอิสระในโครงการนี้ได้จัดฝึกอบรม 5 อาชีพ มีรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ
ดังต่อไปนี้

6.1 การจัดดอกไม้สด

การจัดดอกไม้สดคือ การนำทุกส่วนของต้นไม้ตั้งแต่ ดอก ใบ ก้าน ลำต้น
หน่อ มาจัดแต่งให้สวยงาม แต่ส่วนใหญ่เรานิยมใช้ใบและดอกเท่านั้นมาจัด การจัด ดอกไม้ ให้สวยงาม
บางครั้งจะต้องนำสิ่งอื่นมารวมด้วย เช่น กระดาษ ริบบิ้น ใบ ผ้า ตัวสัตว์ มาแต่งประดับ สิ่ง
เหล่านั้นจะต้องถูกเคลือบด้วยน้ำยากันเปียกก่อนนำมาจัดดอกไม้ การจัดดอกไม้จึงประกอบด้วยวัสดุ
อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ ผู้จัดดอกไม้ควรเรียนรู้องค์ประกอบของการจัดดอกไม้ก่อนจัดจะทำให้จัด
ดอกไม้ได้สวยงาม (ปราชญ์ชนก แดงเป่า. 2544 : 2)

ข้อพึงปฏิบัติตนในการ

1. การจัดดอกไม้ทุกครั้งต้องใส่น้ำเพราะน้ำเป็นอาหารของดอกไม้ทำให้ดอกไม้ยืนนาน
2. ภาชนะที่ใช้จัดดอกไม้ต้องเก็บน้ำได้ ไม่รั่ว ไม่มีรอยร้าว ไม่มีรู
3. การจัดดอกไม้ต้องประกอบด้วยดอกใบ และกิ่งเสมอ
4. ก่อนจัดดอกไม้ต้องทำความสะอาดของที่จะนำมาจัดทุกชิ้นก่อน เพื่อยืดอายุการใช้งาน
5. ฟลอร่าโฟม เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เป็นที่ยึดดอกไม้ก่อนนำไปใช้จะต้องแช่น้ำให้อิ่มตัวก่อน
นำไปใช้จัด
6. การเลือกดอกไม้เลือกจัดดอกไม้ที่เด่นที่สดปักจุดสนใจ ดอกที่มีความเด่นน้อยลดหลั่น
กันไปปักที่อื่น ๆ ที่ไม่ใช่จุดสนใจ ดอกยอดหรือแนวข้างมักใช้ดอกเล็ก ดอกตูมหรือดอก
แย้ม

7. การเรียกชื่อดอกไม้เลือกตามชื่อท้องตลาด

หลักการจัดดอกไม้แบ่งออกเป็นหลักใหญ่ ๆ ได้แก่

1. การจัดจากด้านนอกเข้าสู่ด้านในของแจกัน

2. การจัดดอกไม้จากจุดเด่นของแจกันสู่เส้นรอบด้านนอกของการจัดดอกไม้
3. การจัดดอกไม้ จุดเด่นควรอยู่ใกล้ปากแจกัน ถ้าอยู่สูงเกินไปจะทำให้เห็นก้านดอกไม้เมื่อปักดอกไม้เสร็จจะไม่ค่อยสวย
4. มีดและกรรไกรที่ใช้ในงานจัดดอกไม้ต้องคม สะอาดในการใช้ มิฉะนั้นทำให้ดอกไม้ชำได้
5. วัสดุ - อุปกรณ์ทุกชนิดที่นำมาใช้กับงานดอกไม้ ควรเน้นสิ่งที่ถูกน้ำได้ไม่เสียหาย เพราะงานที่ใช้กับดอกไม้สดจะต้องฉีบน้ำอยู่เสมอ

ใบไม้ที่นำมาจัดดอกไม้

คุณสมบัติของใบและกิ่งที่เลือกมาใช้ในงานจัดดอกไม้

1. มีอายุการใช้งานนาน
2. รูปทรงสวยงาม รูปใบสวย
3. ใบเหล่านั้นมักจะเป็นไม้จำพวกใบว่าน ไม้ประดับบ้านประเภทไม้ใบ
4. ใบบางชนิดจะนำมาตัดแต่งก่อนใช้งาน เพื่อให้ได้รูปและเส้นที่สวยงามขึ้น

ดอกไม้ที่นำมาจัดดอกไม้

คุณสมบัติของดอกไม้

1. ลักษณะดอกมี สี โคร่ง รูป กลิ่น สวยงาม กิ่งดอกแข็งแรง
2. ไม่มีกลิ่นเหม็น หรือกลิ่นอันน่ารังเกียจของคนทั่วไป
3. มีอายุการใช้งานนาน
4. ดอกไม้ในตลอดทุกชนิดสามารถนำมาใช้งานได้
5. ราคาสามารถจับจ่ายและนำมาใช้ได้สามารถหาได้

วัสดุอื่นที่มาร่วมกับการจัดดอกไม้

วัสดุอื่นนอกเหนือจากดอกไม้ ใบไม้ ที่นำมาใช้ร่วมจัด ควรเป็นวัสดุขนาดพอเหมาะหรือเล็ก ๆ ที่น่ารัก สวยงาม พอเหมาะกับการนำไปร่วมจัดดอกไม้แต่ละชนิด

คุณสมบัติของภาชนะที่จะนำมาจัดดอกไม้

1. เป็นภาชนะรูปทรงสูงหรือเตี้ยก็ได้
2. มีน้ำหนักเพียงพอที่จะปักดอกไม้แล้วไม่ทำให้แจกันล้ม เช่นเซรามิกหรือโลหะ
3. มีความสูงอย่างน้อย 2 นิ้วเพื่อที่จะวางฟลอราโฟมได้
4. มีความกว้างของปากไมต่ำกว่า 3 นิ้ว เพราะแจกันที่ปากกว้างจะจัดได้สวยกว่า
5. รูปทรงของแจกันโดยทั่วไปเป็นทรงเรขาคณิต
6. สีของภาชนะเป็นสีกลาง ๆ ได้แก่ ครีม ขาว เขียว น้ำตาล น้ำเงิน เทา ดำ
7. ถ้าจัดดอกไม้ในตะกร้าหรือกระเช้าควรนำก้อนฟลอราโฟมมาห่อด้วยฟอยล์ก่อน
8. ภาชนะราคาแพงมากไม่ควรนำมาจัดดอกไม้เพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

6.2 การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

การทำกล้วยแขกทรงเครื่องเป็นอาชีพที่น่าสนใจสำหรับผู้ที่ยังว่างงานอยู่ เพราะเป็นอาหารว่างที่ทำได้ไม่ยากนัก และยังใช้เงินลงทุนไม่สูง วัสดุสามารถหาได้ในท้องถิ่น (ไกรเลิศ พึ่งบุญ ณ อยุธยา. 2543:30)

วัสดุอุปกรณ์ในการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

วัสดุอุปกรณ์ในการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง ประกอบด้วย กระทะ เต้าแก๊ส ตะแกรงทอด ไม้ปลายแหลม ถาดใส่อาหาร หม้อผสมแป้ง แป้งข้าวเจ้า มะพร้าวขูด งา เกลือป่น ไข่ไก่ น้ำมันพืช กล้วย มันเทศ เผือก สาเก พักทอง

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพจะต้องมีความขยัน อดทน และมีเทคนิควิธีการใหม่ ในการปรุงรสชาดให้กลมกล่อม และรู้จักนำวัสดุหลายอย่างมาดัดแปลง ได้แก่ พักทอง มันเทศ สาเก เผือก จะทำให้ผู้บริโภคไม่เบื่อ มีทำเลที่เหมาะสมในการขายจะต้องอยู่ใกล้แหล่งชุมชน

6.3 ขนมห้างหมู

ขนมห้างหมูสามารถรับประทานเป็นอาหารว่างได้ทุกวัย สามารถทำรับประทานเองในครอบครัวเมื่อมีฝีมือก็ทำเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพเสริมได้ จะขายได้ดีในช่วงเช้า (ไกรเลิศ พึ่งบุญ ณ อยุธยา. 2543:30)

วัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมห้างหมู

วัสดุอุปกรณ์ ประกอบด้วย เต้าแก๊ส กระทะ คีมกริบ ตะแกรง ถาด กระดาษซับมัน น้ำมันสำหรับทอด ขนมห้างปอนด์ หมูบด ไข่ไก่ เกลือ ผักชี พริกสด กระเทียม น้ำตาล แต่งกวา

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้ประกอบอาชีพทำอาหารขายจะต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพอนามัยดี รักษาความสะอาด อยู่เสมอ ตลอดทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ดี

6.4 การทำบัตรอวยพร

การประดิษฐ์บัตรอวยพร เป็นอาชีพหนึ่งที่ทำให้ผู้ประดิษฐ์เกิดความเพลิดเพลินในการทำงาน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และยังสามารถนำมาใช้เป็นอาชีพเสริมได้ ผู้ประดิษฐ์จะต้องมีความใจเย็นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ การประดิษฐ์บัตรอวยพรจะขายได้ดีในเทศกาลปีใหม่ และวันแห่งความรัก (ประติตประดอย.2544 : 50)

วัสดุอุปกรณ์ในการทำบัตรอวยพร ประกอบด้วย กระดาษสา ริบบิ้น ดอกไม้ผ้าสำเร็จรูป สีดินสอ ปากกา กากเพชร กาวประดิษฐ์

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ผู้ที่ประกอบอาชีพจะต้องเป็นคนที่มีความละเอียดอ่อน ประณีต ขยัน อดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

6.5 การทำของที่ระลึกจากการบูร

การทำของชำร่วยจากการบูรสามารถนำมาใช้ได้ทั้งงานมงคลและอวมงคล แล้วแต่ภาชนะที่นำมาบรรจุห่อหุ้มการบูร คุณสมบัติของการบูร ช่วยลดอาการวิงเวียนศีรษะ และยังช่วยลดกลิ่นอับในห้องนอน ห้องน้ำ ตู้เสื้อผ้า จึงมีคนนิยมใช้การบูรเป็นของชำร่วย ของฝากกันมากขึ้น (กาญจน์ ภาคสุวรรณ. 2536 : 11)

วัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการบูร

วัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการบูร ประกอบด้วย กาวประดิษฐ์ การบูร กระดาษสา ผ้าลายต่าง ๆ ที่ดูสวยงาม ริบบิ้นผ้า ดอกไม้สำเร็จรูป เข็ม ลวดขนาดเล็ก

คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ต้องมีความขยันอดทน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในสิ่งต่าง ๆ รู้จักช่องทางของตลาด มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

7. การฝึกอบรมอาชีพอิสระ

การฝึกอบรมอาชีพอิสระเป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบันนโยบายทางด้านการศึกษารัฐ ได้มุ่งเน้นส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาด้านวิชาชีพอย่างจริงจัง ด้วยการให้สถานศึกษาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ครบวงจร เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ตรงทั้งภาคทฤษฎี และการปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานในการเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพต่อไปในอนาคต

ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ต่างๆ ดังนี้

น้อย ศิริโชติ (2524 : 4) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง ที่จัดเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

จงกลณี ชุตินาเทวินทร์ (2542 :1) คือการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม อันเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานของคน ทั้งในเรื่องของความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมทั้งความรับผิดชอบต่างๆ

สมคิด บางโม (2539:14) การฝึกอบรมหมายถึงกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของคนโดยมุ่งเพิ่มความรู้ ทักษะ และทัศนคติอันจะนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความก้าวหน้าในการทำงาน และองค์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากความหมายของการฝึกอบรมดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความสนใจ มีความชำนาญ และมีทักษะในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบอาชีพทุกๆ อาชีพ

ในการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงมากกว่าการฟังบรรยาย รวมทั้งการศึกษาข้อมูลจากสถานประกอบการจริง

หน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพอิสระโดยการฝึกอบรม

7.1.1 โรงงานฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (กองส่งเสริมการมีงานทำ 2541:8) ปัจจุบันมี

ทั้งสิ้น 27 โรงเรียน เปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคค่ำ จำนวน 36 สาขาวิชา หลักสูตร 3 เดือน 6 เดือน ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. 247-6025, 246-0301-2 ต่อ 2570

7.1.2 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดตั้งสถานศึกษาวิชาชีพขึ้นทั้ง 75 จังหวัด การเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษาวิชาชีพ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียนแต่ละท้องถิ่น หลักสูตรวิชาชีพเน้นวิชาชีพระยะสั้น สอบถามรายละเอียดได้ที่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทุกจังหวัด

7.1.3 กรมอาชีวศึกษา ดำเนินการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น 2 ลักษณะคือ

1. หลักสูตรการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (พิเศษ) ประเภทเกษตรกรรมเรียกย่อๆ ว่า โครงการ อศ. กษ. จัดดำเนินการในสถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยเกษตรกรรมสำหรับเยาวชน ที่อยู่ในระบบโรงเรียน โดยรับผู้จบชั้น ป.6 และ ม.3

2. จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรเสริมอาชีพ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา

7.1.4 กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (กองส่งเสริมการมีงานทำ.254:8) จัดการฝึกอบรมในสาขาช่างต่างๆ แก่บุคคลทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร สอบถามได้ที่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานกลาง 93 ซอยอินทราคมทระ 22 ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 691-8431 ในส่วนภูมิภาค : ติดต่อสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานฯ และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

7.1.5 มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ให้การสนับสนุนด้านการประกอบอาชีพโดยการฝึกอบรม ดำเนินการในพื้นที่ 46 จังหวัด สอบถามได้ที่ กองศิลปาชีพ สวนจิตรลดา กรุงเทพฯ 10303 โทร. 281-1202, 282-1182, 281-1111

มูลนิธิ “ลุงชาวไชยาชีพ” สอนอาชีพง่ายๆ โดยไม่คิดมูลค่าโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเพิ่มรายได้ให้กับตนเอง และครอบครัว ระยะเวลาในการฝึกต่ำสุด 3 ชั่วโมง และสูงสุด 150 ชั่วโมง สอบถามรายละเอียดได้ที่ มูลนิธิลุงชาวไชยาชีพ เลขที่ 454/100 ซอย 87 ถนนลาดพร้าว แขวงวังทองหลาง เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10310 โทร. 538-3981

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาผู้ประกอบการอิสระนั้นเป็นพัฒนาเน้นการปฏิบัติและลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิด คุณธรรม จริยธรรม สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระในอนาคตได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมให้เกิดการประกอบอาชีพส่วนตัว เพื่อหารายได้ให้กับตนเองต่อไป

7.2 แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพอิสระ

7.2.1 เงินทุนของตนเอง เป็นเงินทุนที่ได้จากการเก็บออมแล้วนำมาลงทุน

7.2.2 การเข้าร่วมหุ้นลงทุนระหว่างญาติพี่น้อง

7.2.3 โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบท ธนาคารออมสิน (สพช.)

7.2.4 กองสังคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร ให้ความช่วยเหลือเงินทุนเพื่อการ

ประกอบอาชีพแก่ครอบครัวที่ประสบปัญหาเดือดร้อนในเขตกรุงเทพฯ ในวงเงิน 2,000 บาทโดยไม่ต้องชำระคืน ติดต่อขอทราบรายละเอียดได้ที่ งานสวัสดิภาพครอบครัว ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

7.2.5 กองสังคมสงเคราะห์ 2 ถนนมิตรไมตรี ดินแดง ห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10400 โทร. 246-0284

7.2.6 กรมประชาสงเคราะห์ ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ โดยไม่คิดดอกเบี้ย ซึ่งเป็นเงินค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาการถูกเลิกจ้าง และว่างงานโดยให้กู้ยืมในวงเงิน 15,000 บาท ผ่อนชำระคืนภายในระยะเวลา 5 ปี สอบถามรายละเอียดได้ที่

7.2.7 กรุงเทพมหานคร ที่กรมประชาสงเคราะห์ ถนนกรุงเทพ สะพานขาว เขตป้อมปราบ กรุงเทพฯ 10110 โทร. 281-0969, 281-3199 ต่อ 6301-4

7.2.8 ส่วนภูมิภาค ยื่นความจำนงค์ได้ที่ สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดทุกจังหวัดตามภูมิ ลำเนาของผู้ขอกู้

8. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

8.1 ความหมายของการวางแผน

ได้มีผู้ให้ความหมายของการวางแผนไว้เป็นจำนวนมาก ดังเช่น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2542:298) ให้ความหมายการวางแผนว่า คือการคิดล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำไม่จึงทำ ทำที่ไหน ทำเมื่อใด ใครเป็นผู้ทำ และจะอย่างไร มีการนำไปดำเนินการและประเมิน

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 556) ได้ให้ความหมายของการวางแผนหมายถึงสิ่งที่กำหนดถือเป็นแนวดำเนินการ การกำหนดเป้าหมาย

แอทชีสัน และ ฮิลล์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผน คือ การตัดสินใจไว้ก่อนถึง การกำหนดแผนงานและวิธีการกระทำให้บรรลุผลตามจุดหมายขององค์การ ภายใต้โอกาสและข้อจำกัดของสิ่งแวดล้อม(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิ. 2542 : 299 ;อ้างอิงจาก Atchison and Hill .1978)

วอเตอร์สตัน อธิบายว่าการวางแผน ได้แก่ ความพยายามที่จะมีระบบและใช้ความเฉลียวฉลาดเพื่อเลือกสรรทางที่ดีที่สุดที่มีอยู่เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.2542 : 299 ;อ้างอิงจาก Waterston. 1971)

คอฟแมน (Kaufman . 1972 : 2) ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ว่า เป็นการตกลงว่าอะไรที่ต้องทำ กำหนดว่าจะไปทางไหนซึ่งต้องระบุสิ่งจำเป็นเพื่อเกิดประสิทธิภาพสูงสุดจากการกระทำและต้องมาก่อนการนำไปปฏิบัติ เป็นการคาดหมายถึงผลสำเร็จที่จะได้รับตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณค่าและมีความเที่ยงตรง ประกอบด้วยการระบุถึงความต้องการ การจัดลำดับของความต้องการ การกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ การระบุทางเลือก การกำหนดยุทธศาสตร์และเครื่องมือ ตลอดจนวิธีการและแนวทางในการปฏิบัติ

จากความหมายของการวางแผนพอสรุปได้ว่าการวางแผนเป็นการคิดและตัดสินใจล่วงหน้า อย่างมีระบบเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนที่ดีจำเป็นต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ทันท่วงที เหตุการณ์ นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

8.2 ความสำคัญของการวางแผน

เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปแล้วว่า การบริหารหรือการจัดการเป็นปัจจัยที่สำคัญมากในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ดังจะเห็นได้จากความหมายของการบริหารซึ่งนิวแมน (วันเพ็ญ ใจปทุม.2543:35;อ้างอิงจาก Newman.1963.)ได้อธิบายว่า หมายถึงการแนะแนว การนำ และการควบคุมกลุ่มคนให้พยายามทำงานให้สำเร็จตามจุดประสงค์ วเรนและแดน วอช (วันเพ็ญ ใจปทุม .2543:35 ;อ้างอิงจาก Wren.1984:1 and Voich.1963)ได้อธิบายว่า หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่บางอย่างเพื่อให้มี การจัดหา การจัดสรร และการใช้ประโยชน์อย่างได้ผลซึ่งความพยายามของมนุษย์ และทรัพยากรทางกายภาพทั้งนี้เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย การที่จะทำงานให้ได้ผลสูงสุดตามวัตถุประสงค์ได้จำเป็นต้องมีการบริหาร หรือการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และการที่จะทำเช่นนั้นได้ผู้บริหารต้องทำหน้าที่สำคัญๆ ตามที่กล่าวกันไว้คือ หน้าที่วางแผน การจัดองค์การ การบริหารงานบุคคล การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ ซึ่งในการทำงานต้องมีการวางแผนเพื่อให้งานสำเร็จ

ฉะนั้น การวางแผนจึงมีความสำคัญมากต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงตามต้องการและเป็นระบบ เช่น ต้องการทำอะไร ก็ควรจะต้องรู้ถึงผลที่ต้องการจะได้รับ ว่าอะไรคือประโยชน์ของการวางแผน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2542:302) ได้กล่าวว่าการวางแผนมีความสำคัญและความจำเป็น สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนมีส่วนช่วยในการทำให้การเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้มีความมั่นใจและเกิดความแน่นอนมากยิ่งขึ้นได้
2. การวางแผนมีส่วนสำคัญอันเป็นตัวกำหนดทิศทางของการปฏิบัติงาน
3. การวางแผนเป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดการทำงานที่ประหยัดทรัพยากรทุกด้าน
4. การวางแผนช่วยให้การทำงานเป็นระบบทั้งในด้านการควบคุมการทำงาน การประสานงาน การร่วมมือทำงาน การจัดองค์การ การแบ่งงานกันทำตามความรู้
5. การวางแผนช่วยให้การทำงานสะดวก ง่ายต่อการควบคุม ง่ายต่อการปฏิบัติ และควบคุมไม่ให้เกิดผลเสียหายในอนาคต

นอกจากนี้แล้วการวางแผนยังมีประโยชน์อีกหลายประการที่ทำให้ผู้บริหารปิดปัญหาทั้งหลายทั้งปวงได้อีกด้วย

8.3 แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนประกอบอาชีพ

เอนดิกคอต (Endicott.1948 : 6) ได้ให้ความหมายของการวางแผนอาชีพไว้ว่าเป็นกระบวนการ (Process) โดยเริ่มจากการที่บุคคลตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องตัดสินใจอย่างฉลาดในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความเป็นจริง

ครูนโบลท์และโธเรเซน (Krunbol and Thoresen .1969 : 306) ได้กล่าวถึงการวางแผนอาชีพว่าเป็นกระบวนการตัดสินใจในการเลือกทางเดินเกี่ยวกับอาชีพที่เป็นไปได้ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในภายหลังซึ่งการเลือกนั้นจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของแต่ละบุคคลในการที่จะได้รับค่าตอบแทน หรือประสบการณ์ตามที่ใฝ่หาจุดหมายหมายไว้

บอร์ชาร์ด (Borchard.197 : 25) กล่าวว่า การวางแผนประกอบอาชีพเป็นกระบวนการในการเลือกเป้าหมายอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และความเป็นจริงของโลกของงาน

ธรรมศักดิ์ มีอิสระ (2530 : 32) ได้กล่าวว่าการวางแผนอาชีพหมายถึงการ ที่บุคคลรู้จักคิดถึงคำนึงถึงเป้าหมายอาชีพทั้งในระยะสั้น และระยะยาว กล่าวคือ ผลสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น มีส่วนช่วยให้บุคคลประสบผลสำเร็จทางด้านการงานอาชีพในระยะยาวต่อไป โดยที่บุคคลนั้นได้รับการชี้แนะหรือช่วยเหลืออย่างถูกต้องในทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพในอนาคต

วันเพ็ญ ใจปทุม (2543 : 42) พบว่าการวางแผนประกอบอาชีพเป็นกระบวนการที่ เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการที่จะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและตรงกับความเป็นจริง โดยคำนึงถึงข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพรวมถึงการได้รับการ ชี้แนะที่ถูกต้อง

จากความหมายต่างๆ สรุปได้ว่าการวางแผนประกอบอาชีพหมายถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้วางแผนประสบความสำเร็จในระยะสั้นและระยะยาว โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและอาชีพประกอบในการวางแผน

8.4 ขั้นตอนการวางแผนประกอบอาชีพ

ได้มีนักวิชาการนำเสนอขั้นตอนการวางแผนประกอบอาชีพไว้ในลักษณะต่างๆ สรุปได้ดังนี้

8.4.1 จะต้องรู้จักว่าตนเองชอบอาชีพอะไรถนัดในอาชีพที่ตนเองสนใจหรือไม่ หาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ เช่น ข้อมูลด้านตลาด แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ

8.4.2 ตัดสินใจฝึกอบรมให้เกิดประสบการณ์

8.4.3 วางแผนปฏิบัติงาน

8.4.4 ลงมือปฏิบัติจริง

8.4.5 ประเมินผลความก้าวหน้า

คาร์เวอร์ท และโรเบิร์ต สตีล (Calvert, and Robert John, Steele. 1963 : 125 - 143) ได้เสนอแนะว่าการวางแผนอาชีพนั้น มีลักษณะกระบวนการประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายประกอบขั้นตอนต่างๆ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ระหว่างศึกษา
 - 1.2 สำรวจความสามารถและความถนัดของตนเอง
 - 1.3 เลือกเป้าประสงค์ทางด้านอาชีพ
 - 1.4 สำรวจข้อมูลต่างๆ ทางด้านอาชีพ
2. ดำเนินการแสดงหางานตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งการดำเนินการในขั้นตอนนี้จะมี ลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ
 - ขั้นที่ 1 รวบรวมเครื่องมือประกอบด้วย
 - 1.1 ประมวลคุณสมบัติส่วนตัว
 - 1.2 แสดงคนโดยผ่านทางจดหมายสมัครงาน
 - ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตของหน่วยงานที่สนใจ โดยการ
 - 2.1 สำรวจตลาดแรงงาน
 - 2.2 ศึกษาและใช้ประโยชน์จากหน่วยจัดหางานในสถาบันการศึกษา
 - 2.3 แสวงหาความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น
 - ขั้นที่ 3 ติดต่อหน่วยงานที่สนใจโดย
 - 3.1 สอบถามวิธีและรายละเอียดของการสมัครงาน
 - 3.2 ผ่านขบวนการในการคัดเลือกบุคคลของหน่วยงานที่ตนสนใจ
 - ขั้นที่ 4 ติดตามความก้าวหน้าของโอกาสในการได้งานทำ
 - 4.1 สอบถามผลไปยังหน่วยงานที่สมัคร
 - 4.2 ตัดสินใจ
3. ประเมินความก้าวหน้าและความสำเร็จ

วัชร ฐูคำ (2524 : 134 – 135) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญที่ช่วยในการวางแผนอาชีพมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

 1. การมองดูโลกของงานอย่างกว้างๆ
 2. การวิเคราะห์อาชีพต่างๆ อย่างมีความชำนาญ
 3. ความชำนาญในการวิเคราะห์ตนเองทั้งด้านบุคลิกภายนอก สังคม สติ ปัญญา เศรษฐกิจ การศึกษา และด้านส่วนตัว

ธิดารัตน์ บุญนุช (2528 : 53-55) ได้กล่าวว่า กระบวนการวางแผนอาชีพนั้นมีความสำคัญมาก ประกอบด้วยกระบวนการดังต่อไปนี้

 1. การบอกลักษณะงานที่ตนสนใจได้
 2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสนใจ ทักษะ ความสามารถและความถนัด

3. การเลือกค่านิยม

4. การตัดสินใจในการเลือกอาชีพ

ซึ่งในการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ได้กล่าวถึงลักษณะขององค์ประกอบของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ดังนี้ (สมคิด อิศระวัฒน์. 2521 : 19 - 20 อ้างอิงซูเปอร์ จาก ; Super. 1962:1)

1. ความถนัดและสติปัญญา
2. ความสนใจ
3. ค่านิยม
4. บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ญาติ ครู นักแนะแนว หรือเพื่อน
5. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
6. ครอบครัว
7. บุคลิกภาพและการปรับตัว
8. ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชน

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้พอสรุปขั้นตอนของการวางแผนประกอบอาชีพได้ดังนี้

1. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้สำรวจความถนัดของตนเอง
2. ได้ฝึกอาชีพที่ตนเองสนใจและคิดว่าจะนำไปประกอบอาชีพต่อไป
3. รู้จักการวางแผนประกอบอาชีพตามที่ตนเองได้ฝึกแล้ว
4. รู้จักแหล่งเงินทุนที่จะใช้ในการประกอบอาชีพ

9. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนประกอบอาชีพ

9.1 งานวิจัยในประเทศ

นวลศิริ เปาโรหิต และคณะ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการอบรมการวางแผนชีวิตและอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยปิดของรัฐ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เน้นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2531 สาขาศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เข้ารับการอบรมมีทัศนคติในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตและวุฒิภาวะทางอาชีพ สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้รับการอบรม และพบว่าหลังจากอบรมไปแล้ว 6 เดือน คะแนนทัศนคติในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคตและวุฒิภาวะทางอาชีพไม่แตกต่างจากการสอบหลังเสร็จสิ้นจากการอบรมทันที

สุภัทรา วังชากร (2541 : 21) ศึกษาความสัมพันธ์ และเปรียบเทียบการวางแผนดำเนินงานวิจัยในต่างประเทศในต่างประเทศชีวิตของคนพิการในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 315 คน ผลการวิจัยพบว่า อัตมโนทัศน์ของคนพิการมีความสัมพันธ์กับการวางแผนการดำเนินชีวิตในด้านสุขภาพด้านอาชีพด้านสิ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการวางแผนอาชีพประกอบอาชีพนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ จำนวน 301 คน พบว่าในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษา โดยเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือ ปัจจัยในด้านที่มีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพนั้นๆ สูง ส่วนเป้าหมายและการเลือกอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาพบว่านักศึกษาต้องการทำงานก่อนและหาทางศึกษาต่อภายหลัง

วันเพ็ญ ใจปทุม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประกอบอาชีพของผู้ติดยาเสพติดเป็นโครงการพัฒนาวางแผนประกอบอาชีพของผู้ติดยาเสพติดพบว่าผู้ติดยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีระดับการวางแผนในการประกอบอาชีพสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ที่ .01 หลังเข้าร่วมโครงการพัฒนาการวางแผนในการประกอบอาชีพ

9.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

วาร์ด (วันเพ็ญ ใจปทุม. อ้างอิงจาก ; Ward . 1991 : 40 - 23) ได้ศึกษาผลของการจัดการอบรมวางแผนชีวิตและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 28 คน ในกิจกรรมการอบรมเกี่ยวข้องกับการสำรวจข้อมูลทางอาชีพ การวางแผนอาชีพและทักษะการสื่อสาร การหางานพบว่านักเรียนที่เข้ารับการอบรมการวางแผนชีวิตและอาชีพ มีคะแนนด้านการรู้จักตนเอง ความรู้ความเข้าใจในอาชีพต่างๆ และวุฒิภาวะทางอาชีพสูงขึ้น

ยองค์ ทอดด์ และโรเบิร์ต (Younge,Toud And Robert .1981 ; 369 - 373) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนอาชีพในชั้นเรียนกับการสอนจากประสบการณ์จริงต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนียตอนใต้ จำนวน 46 คน แบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่ากัน กลุ่มทดลองจะออกไปเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ และบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างๆ สัปดาห์ละ 2 วันๆ ละ 2 ชั่วโมง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลปรากฏว่า คะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนในกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม สรุปได้ว่า การสอนแบบให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยให้วุฒิภาวะของนักเรียนเพิ่มมากขึ้นได้มากกว่าวิธีสอนในชั้นเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการฝึกอบรม
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร เป็นผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรีที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหลังจากพ้นโทษ โดยใช้แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระมีผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 63 คน มีดังนี้

1. ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด 38 คน
2. ฝึกอบรมการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง 32 คน
3. ฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู 32 คน
4. ฝึกอบรมการทำบัตรอวยพร 32 คน
5. ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูร 33 คน

โดยผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้คนละมากกว่าหนึ่งอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระ
2. แบบสอบถามความรู้และการวางแผนทางแนวทางการประกอบอาชีพอิสระ
3. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

1. แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระ

ผู้ฝึกอบรมสร้างแบบสอบถามขึ้นโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมอาชีพอิสระเพื่อใช้สำรวจความต้องการประกอบอาชีพอิสระ ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1.2 สร้างแบบสอบถามจากการที่ศึกษา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ

อาชีพอิสระ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี ตอบเพื่อเป็นข้อมูลในการฝึกอบรม

ตัวอย่างแบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบตามความจริง โดยทำเครื่องหมายถูก (/) ลงหน้าข้อที่ท่านเลือก
ชื่อ.....

1. อายุ

1. 18-25 ปี
2. 26-35 ปี
3. 36-45
4. 46 ปีขึ้นไป

2. การศึกษา

1. ไม่มีความรู้
2. ป.4- ป.6
3. ม.3- ม.6
4. สูงกว่า ม.6

3. อาชีพก่อนต้องโทษ

- 1.รับจ้าง
- 2.งานตัว
- 3.ไม่เคยประกอบอาชีพ
4. แม่บ้าน

4. โทษที่เหลือคงต้องจำต่อไป

1. น้อยกว่า 1 ปี
2. 1-2 ปี
3. 3-5 ปี
4. 6-8 ปี

5. ท่านต้องการฝึกอบรมอาชีพอิสระในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)

1. จัดดอกไม้สด	5. การทำบัตรอวยพร
2. ขนมห้างหมู	6. ทำของที่ระลึกจากการะบุง

2.แบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ

ผู้ฝึกอบรมได้สร้างแบบสอบถามสร้างโดยมีลำดับขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาจากตำรา เอกสาร วารสาร ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวข้องกับอาชีพอิสระ และการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางสำหรับสร้างแบบสอบถาม

2.2 สร้างแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรมในเรื่องอาชีพอิสระ การจัดดอกไม้สด กล้วยแขกทรงเครื่อง ขนมปังหน้าหมู การทำบัตร์อวยพร การทำของที่ระลึกจากการะบูร และความรู้ทั่วไปในการประกอบอาชีพอิสระและการวางแผนประกอบอาชีพอิสระ รวม 6 ชุดๆ ละ 15 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแต่ละอาชีพตรวจสอบความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องและให้เสนอแนะเพิ่มเติม

2.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์และ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาและนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้ต้องขังที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำไปทดสอบกับผู้ต้องขังที่เหลือโทษเกิน 2 ปี จำนวน 40 คน แล้วนำมาตรวจสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นตามแบบ คูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) จากสูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 168-170) อยู่ในเกณฑ์ .20 -.80 ทั้ง 6 ชุด จำนวนชุดละ 15 ข้อ แสดงว่าแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้ง 6 ฉบับ มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในโครงการได้

2.7 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปสอบถามกับผู้ต้องขังที่เข้าฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ตัวอย่างแบบสอบถามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ

1. ข้อใดไม่จัดว่าเป็นอาชีพอิสระ

- ก. ครูพยาบาล ทหาร
- ข. ตำรวจ วิศวกร เลขานุการ
- ค. นักข่าว ขายเป็นพวงมาลัย รับจ้าง
- ง. ค้าขาย จัดดอกไม้ ช่างเสริมสวย

2. ผู้ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร

- ก. มีความรับผิดชอบสูง
- ข. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค. มีความขยัน อดทน
- ง. มีความขยัน อดทน รับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่ม

(ดูรายละเอียดแบบสอบถามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพในภาคผนวก ข)

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนของแบบทดสอบเรื่องการฝึกอาชีพอิสระมีรายละเอียดดังนี้

ตอบได้ตรงตามที่เฉลยได้	1	คะแนน
ตอบไม่ตรงตามที่เฉลยได้	0	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมิน

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า	00.00 - 9.99	หมายถึง	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	07.00 - 9.99	หมายถึง	พอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	10.00 - 12.99	หมายถึง	ดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	13.00 - 15.00	หมายถึง	ดีมาก

3. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ผู้ฝึกอบรมสร้างโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระดังนี้

3.1 ศึกษาสภาพความสนใจในเรื่องการประกอบอาชีพของผู้ต้องขัง เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีการแก้ปัญหา

3.2 สำรวจความความสนใจของผู้ต้องขังเกี่ยวกับการฝึกอาชีพอิสระที่ผู้ต้องขังให้ความสนใจมากเพื่อนำมาทำการฝึกอบรม

3.3 ศึกษารายละเอียดจากเอกสาร หนังสือ วารสารแนะแนว และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโครงการ

3.4 เขียนโครงการฝึกอาชีพอิสระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดทำโครงการนำโครงการฝึกอาชีพที่สร้างขึ้นให้กรรมการที่ควบคุมการทำสารนิพนธ์ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข

วิธีดำเนินการฝึกอบรม

วิธีดำเนินการฝึกอบรม มีขั้นตอนดังนี้

1. นำโครงการเสนอผู้อำนวยการทัณฑสถานหญิงธนบุรี เพื่อขออนุมัติให้จัดฝึกอบรม
2. แจ้งให้ผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี สมัครเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระ
3. มีผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระทั้งสิ้น 63 คน โดย 1 คนสามารถฝึก

ได้มากกว่า 1 อาชีพ ดังนี้ การจัดดอกไม้สด 38 คน กลัวยแขกทรงเครื่อง 32 คน ขนมนั้งหน้า
หมู 32 คน ทำบัตรอวยพร 32 คน ทำของที่ระลึกจากการะบูร 33 คน

4. กำหนดตารางการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

5. ก่อนการฝึกอบรม ผู้ศึกษาให้ผู้ต้องขังที่จะเข้ารับการฝึกอบรมตอบแบบสอบถามก่อนอบรม (Pretest) แล้วบันทึกผลการทดสอบไว้เป็นคะแนนสอบถามก่อนการฝึกอบรม

6. ใช้วิธีฝึกอบรม แบบบรรยายและให้ความรู้เรื่องอาชีพโดยใช้สื่อวีดิทัศน์

7. ฝึกอบรมโดยวิธีการบรรยายสาธิตและฝึกปฏิบัติ

8. ทำการฝึกอบรมทั้งหมด 7 ครั้ง ตั้งแต่เวลา 09.00-15.00 น.มีรายละเอียดดังนี้

8.1 ปฐมนิเทศ

8.2 ฝึกอบรมการจัดดอกไม้

8.3 ฝึกอบรมการทำกลัวยแขกทรงเครื่อง

8.4 ฝึกอบรมการทำขนมนั้งหน้าหมู

8.5 ฝึกอบรมทำบัตรอวยพร

8.6 ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูร

8.7 การวางแผนประกอบอาชีพอิสระ และปัจฉิมนิเทศ

9. หลังการฝึกอบรมให้ผู้ต้องขังตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอาชีพอิสระและการวางแผนประกอบอาชีพอิสระ และแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพอิสระที่ได้ฝึกอบรมไปแล้ว ซึ่งเป็นแบบสอบถามชุดเดิม แล้วบันทึกผลไว้เป็นคะแนนหลังการฝึกอบรม (Posttest) นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ต้องขังมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

10. เปรียบเทียบผลการทำแบบสอบถามของผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรม ก่อนและหลังการฝึกอบรม เพื่อดูความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ว่าผลที่ได้รับบรรลุตามที่กำหนดไว้หรือไม่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปแปรผลผู้ศึกษาได้ใช้วิธีทางสถิติ ดังนี้

1.หาค่าความเชื่อมั่น แบบคูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) โดยใช้สูตร KR.20 (ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2537 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - \sum \frac{\sigma^2}{st^2}}{st^2} \right]$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	p	คือ	สัดส่วนของผู้ที่ได้ในข้อหนึ่งๆ = $\frac{\text{จำนวนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	คือ	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
	S_t^2	คือ	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สูตร t-test แบบกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Samples) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ .2531 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{n \left(\frac{\sum D^2}{n} - \frac{(\sum D)^2}{n-1} \right)}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน	จำนวนคู่
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

บทที่ 4

ผลการศึกษาวเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้ฝึกอบรมได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังนี้

n แทน จำนวนผู้ต้องขังที่เข้าฝึกอบรม

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣD แทน ผลรวมความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

ΣD_2 แทน ผลรวมความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ที่ยกกำลังสอง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่าที (t – test for dependent samples)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการฝึกอบรมครั้งนี้ผู้ศึกษาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ
2. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะในเรื่องการจัดดอกไม้สดก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ
3. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะในเรื่องการทำของที่ระลึกจากระบุรก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ
4. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะในเรื่องการทำบัตรอวยพรก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ
5. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะในเรื่องการทำขนมปังหน้าหมูก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ
6. การเปรียบเทียบคะแนนความรู้และทักษะในเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่องก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการประกอบอาชีพอิสระ

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของค่าเฉลี่ย และค่า t ของคะแนนความรู้
ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหญิง
ก่อนและหลังการฝึกอบรมอาชีพอิสระ (n = 63)

การทดสอบ	X	S.D	ระดับคะแนน	t
ก่อนการฝึกอบรม	7.38	1.22	พอใช้	17.80*
หลังการฝึกอบรม	12.42	1.88	ดี	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่าผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระ มีความรู้ในเรื่องอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับของค่าเฉลี่ยและค่า t ของคะแนนความรู้ เรื่องอาชีพอิสระ 5 อาชีพ ของผู้ต้องขังหญิงก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

การทดสอบ	X	S.D	ระดับคะแนน	t
การจัดดอกไม้สด (n=38)				
ก่อนการฝึกอบรม	06.76	1.08	ปรับปรุง	17.96*
หลังการฝึกอบรม	13.82	2.41	ดีมาก	
การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง (n=32)				
ก่อนการฝึกอบรม	05.65	1.33	ปรับปรุง	11.15*
หลังการฝึกอบรม	10.81	2.25	ดี	
การทำขนมปังหน้าหมู (n=32)				
ก่อนการฝึกอบรม	04.78	0.58	ปรับปรุง	31.00*
หลังการฝึกอบรม	14.72	1.72	ดีมาก	
การทำบัตรอวยพร (n=32)				
ก่อนการฝึกอบรม	05.09	1.55	ปรับปรุง	20.03*
หลังการฝึกอบรม	14.03	1.98	ดีมาก	
การทำของที่ระลึกจากการะบุร (n=33)				
ก่อนการฝึกอบรม	05.57	0.41	ปรับปรุง	23.32*
หลังการฝึกอบรม	12.87	1.75	ดี	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพอิสระมีความรู้เรื่องอาชีพอิสระทั้ง 5 อาชีพที่ 0.5 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การฝึกอบรมในครั้งนี้ เป็นการฝึกอาชีพให้กับผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี แขวงบางบอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติในอาชีพที่ผู้ต้องขังสนใจ โดยใช้โครงการฝึกอาชีพอิสระเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและลดปัญหาการว่างงาน ภายหลังพ้นโทษ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐานและวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อจัดโครงการฝึกอาชีพและวางแนวทางประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการวางแนวทางประกอบอาชีพอิสระก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี

สมมติฐานของศึกษาค้นคว้า

1. ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระมีความรู้ทั่วไปในการประกอบอาชีพอิสระและมีแนวทางการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น
2. ผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร เป็นผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรีที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี จำนวน 200 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระหลังจากพ้นโทษ โดยใช้แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระมีผู้สมัครใจเข้าร่วมโครงการจำนวน 63 คน มีดังนี้

1. ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด 38 คน
2. ฝึกอบรมการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง 32 คน
3. ฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู 32 คน
4. ฝึกอบรมการทำบัตร์อวยพร 32 คน
5. ฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูน 33 คน

โดยผู้เข้าร่วมโครงการแต่ละคนสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้คนละมากกว่าหนึ่งอาชีพ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระ
2. แบบสอบถามความรู้และการวางแผนทางประกอบอาชีพ ได้แก่ เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพ การจัดดอกไม้สด กล้วยแขกทรงเครื่อง การทำขนมปังหน้าหมู การทำบัตรอวยพร และการทำของที่ระลึกจากการะบูร
3. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ก่อนการฝึกอบรมผู้ศึกษาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทำแบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระ และการวางแผนทางประกอบอาชีพ จำนวน 5 อาชีพ ได้แก่ การจัดดอกไม้สด การทำของที่ระลึกจากการะบูร การทำบัตรอวยพร การทำขนมปังหน้าหมูและการทำกล้วยแขกทรงเครื่องเพื่อเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนการฝึกอบรม (Pretest)

2. การฝึกอบรมใช้ห้องทำงานของฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ ณ อาคารโรงงานฝึกวิชาชีพ 2 ชั้น 2 โดยผู้ศึกษาเป็นวิทยากรในการให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติใช้เวลาทั้งสิ้น 7 วัน ตั้งแต่จันทร์ที่ 22 ถึงวันศุกร์ที่ 26 เมษายน และวันจันทร์ที่ 29 ถึง วันอังคารที่ 30 เมษายน 2545 โดยในวันที่ 22 เมษายน หัวหน้าฝ่ายปกครองและรักษาการณ ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการให้เป็นประธานในการเปิดการฝึกอบรมพร้อมทั้งให้ข้อคิด แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 63 คน รายละเอียดดังนี้

22 เมษายน 2545

09.00 – 09.30 น.	ปฐมนิเทศ ผู้อำนวยการทัณฑสถานฯ กล่าวเปิดการอบรม
09.30 – 10.00 น.	กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย
10.00 – 10.30 น.	แจ้งวัตถุประสงค์ของการอบรมฯ
10.30 – 11.30 น.	แจกตารางการอบรม
13.00 – 14.00 น.	ชมวีดิทัศน์เรื่องอาชีพอิสระ
14.00 – 15.00 น.	สรุปเรื่องการประกอบอาชีพอิสระ

23 เมษายน 2545

09.30 – 10.00 น.	ทำแบบสอบถามก่อนการอบรม
10.00 – 11.00 น.	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดดอกไม้
11.00 – 12.00 น.	การจัดดอกไม้บนแจกัน ทรงสูง และทรงเตี้ย
13.00 – 14.00 น.	การจัดดอกไม้หน้าโต๊ะบรรยาย (โพเดียม)
14.00 – 15.00 น.	การจัดช่อดอกไม้แบบต่างๆ เช่น ช่อกรม ช่อยาว
15.00 – 15.30 น.	ทำแบบสอบถามหลังอบรม

23 เมษายน 2545

- 09.30 – 10.00 น. ทำแบบสอบถามก่อนการอบรม
- 10.00 – 11.00 น. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดดอกไม้
- 11.00 – 12.00 น. การจัดดอกไม้บนแจกัน ทรงสูง และทรงเตี้ย
- 13.00 – 14.00 น. การจัดดอกไม้หน้าโต๊ะบรรยาย (โพเดียม)
- 14.00 – 15.00 น. การจัดช่อดอกไม้แบบต่างๆ เช่นช่อกลม ช่อยาว
- 15.00 – 15.30 น. ทำแบบสอบถามหลังอบรม

24 เมษายน 2545

- 09.30 – 10.00 น. ทำแบบสอบถามก่อนอบรม
- 10.00 – 10.30 น. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการระบุ
- 10.30 – 11.00 น. การทำภาชนะห่อการระบุทรงกระบอก
- 11.00 – 12.00 น. การทำภาชนะห่อการระบุรูปหัวใจ
- 13.00 – 14.00 น. การทำภาชนะห่อการระบุผลไม้
- 14.00 – 15.30 น. สรุปและทำแบบสอบถามหลังการอบรม

25 เมษายน 2545

- 09.30 – 10.00 น. ทำแบบสอบถามก่อนอบรม
- 10.00 – 11.00 น. ความรู้เบื้องต้นในการทำบัตรอวยพร
- 11.00 – 12.00 น. การทำบัตรอวยพร ปีใหม่
- 13.00 – 14.00 น. การบัตรอวยพรวันเกิด
- 14.00 – 15.00 น. การทำบัตรอวยพรวันแห่งความรัก
- 15.00 – 15.30 น. สรุป และทำแบบสอบถามหลังการอบรม

26 เมษายน 2545

- 09.30 – 10.00 น. ทำแบบสอบถามก่อนอบรม
- 10.00 – 11.00 น. เทคนิค ในการทอดกล้วยแขกให้ร่อน
- 11.00 – 12.00 น. สาธิตการทำกล้วยแขก
- 13.00 – 15.00 น. ลงมือปฏิบัติเป็นกลุ่ม
- 15.00 – 15.30 น. สรุปและทำแบบสอบถามหลังอบรม

29 เมษายน 2545

- 09.30 – 10.00 น. ทำแบบสอบถามก่อนอบรม
- 10.00 – 11.00 น. ความรู้เบื้องต้นและเทคนิคในการทำขนมปังหน้าหมู
- 10.00 – 12.00 น. สาธิตการทำขนมปังหน้าหมู
- 13.00 – 15.00 น. แบ่งกลุ่มทำขนมปังหน้าหมู
- 15.00 – 15.30 น. สรุป และทำแบบสอบถามหลังอบรม

30 เมษายน 2545

09.00 น. – 12.00 น. สรุปผลการฝึกอบรมและปัจฉิมนิเทศ

3. หลังการฝึกอบรมเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมในแต่ละอาชีพให้ผู้ต้องขังทำแบบสอบถามด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ฝึกอบรมไปโดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกับแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรมแล้วเก็บคะแนนหลังการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล

4. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรมมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ฝึกอบรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรมและหลังการฝึกอบรมโดยใช้สูตร $t - test$ โดยแยกวิเคราะห์ ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความรู้ทั่วไปในเรื่องอาชีพอิสระและการวางแผนประกอบอาชีพของผู้ต้องขังก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรมความรู้ทั่วไปในเรื่องของอาชีพอิสระ โดยใช้สูตร $t - test$ แบบ Dependent

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนนความรู้ทั่วไปในเรื่องอาชีพอิสระทักษะก่อนและหลังการเข้ารับการฝึกอบรมของผู้ต้องขังในเรื่องของการจัดดอกไม้สด การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง การทำขนมปังหน้าหมู การทำบัตร์อวยพร และการทำของที่ระลึกจาการะบูร โดยใช้สูตร $t - test$ แบบ Dependent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

สรุปผลการศึกษาค้นคว้ามี่ดังนี้

1. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในการเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนประกอบอาชีพสูงขึ้นหลังได้รับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการฝึกอาชีพในเรื่องการจัดดอกไม้สดสูงขึ้น หลังจากได้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการฝึกอาชีพในเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่องขึ้นสูงขึ้น หลังจากได้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการฝึกอาชีพในเรื่องการทำขนมปังหน้าหมูสูงขึ้น หลังจากได้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการฝึกอาชีพทำบัตร์อวยพรสูงขึ้น หลังจากได้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะในการทำของที่ระลึกจาก

การบูรสูงขึ้นหลังจากได้เข้าร่วมโครงการฝึกอาชีพอิสระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษากระบวนการฝึกอบรมและการวางแผนทางประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหญิง ทัณฑสถานหญิงธนบุรี ผลปรากฏดังนี้

1. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ทั่วไปในเรื่องอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนได้ให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้มีโอกาสแสดงข้อคิดเห็นและอภิปรายกันระหว่างกลุ่ม นอกจากนี้การศึกษาค้นคว้ายังพบว่าผู้ต้องขังได้รับความรู้และทักษะในเรื่องการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้นเนื่องจากได้รับสำรวจข้อตามความต้องการประกอบอาชีพตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของตนเองก่อนเข้ารับการฝึกอบรม เป็นไปตามที่ ทีเคอแมนและโอฮารา กล่าวถึงการพัฒนาอาชีพและการตัดสินใจเลือกอาชีพขึ้นสำรวจว่าบุคคลจะสำรวจตนเอง และประเมินตนเองในด้านต่างๆ เช่นความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ ความปรารถนาความมุ่งหวังในอาชีพ การทำงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้นๆ ตลอดจนความก้าวหน้าในอาชีพนั้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529:114 – 116 ; อ้างอิงจาก Tiederman and O'Hara.1963: n.d.) สอดคล้องกับไครท์ส ที่กล่าวว่าบุคคลสามารถเลือกอาชีพอยู่บนพื้นฐานของความจริง และความสามารถของตนเองก็อาจประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ ในเรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพนั้น (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 91 - 94 ; อ้างอิงจาก Crites. 1971: n.d.)

2. ผู้ต้องขังที่เข้ารับการอบรมมีความรู้และทักษะในการฝึกอาชีพอิสระในเรื่องการจัดดอกไม้สดการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง การทำขนมปังหน้าหมู การทำบัตร์อวยพร และการทำของที่ระลึกจากการะบูรสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ซึ่งเป็นไปตามที่ตั้งสมมุติฐานไว้ ตลอดจนได้ชื่นชมในผลงานที่สำเร็จ แสดงให้เห็นว่าการสอนด้วยการลงมือปฏิบัติจริงทำให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพนั้นๆ ได้อย่างดียิ่งขึ้น จึงสอดคล้องกับแนวคิดของ โนลเกอร์ และเชอญเฟลท์ ที่กล่าวว่าสิ่งสำคัญของการเรียนวิชาชีพคือ การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และจะต้องฝึกหัดทำซ้ำๆ(เพราพรรณ เปลียนภู. 2542 : 241 ; อ้างอิงจาก Nolker and Scofeidt .1980 : n.d.) นอกจากนี้ยังได้สังเกตเห็นบรรยายภาคในการฝึกอบรมเต็มไปด้วยความสนิทสนมเป็นกันเองและผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความกระตือรือร้นในการฝึกและการซักถามข้อสงสัยของตนเองเนื่องจากก่อนที่จะฝึกอบรมทุกครั้งจะต้องมีการทำกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความสนิทสนมกัน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานกลุ่มได้เป็นอย่างดีเป็นแรงจูงใจให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความต้องการประกอบอาชีพของตนเองภายหลังจากพ้นโทษแล้ว สอดคล้องกับทฤษฎีของฮอพพอค กล่าวถึงความต้องการและความสำคัญของบุคคล ข้อเสนอเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งแวดล้อมว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญใน

การเลือกอาชีพ และพัฒนาอาชีพต่างๆ และข้อสนเทศทางอาชีพ จะมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้บุคคลค้นพบอาชีพต่างๆ ที่อาจจะสนองความต้องการของตนเองได้ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 87 – 88 ; อ้างอิงจาก Hoppock .n.d.)

จากการสังเกตและการประเมินผลของผู้ศึกษาพบว่า การจัดโครงการฝึกอาชีพอิสระในครั้งนี้ ผู้ต้องขังหญิง ได้เห็นรูปแบบและลักษณะต่างๆ จากสื่อวีดิทัศน์ในเรื่องของการทำงาน ตั้งแต่การลงทุน การผลิต และการจำหน่าย ซึ่งจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อประกอบอาชีพต่อไปในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ผู้ต้องขังได้นำความรู้ที่ได้รับในครั้งนี้ ไปเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษเป็นการแก้ปัญหาการว่างงานลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำ เป็นการช่วยลดปัญหาสังคมอีกทางหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการฝึกอบรมอาชีพอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทราบปัญหาอุปสรรคในการจัดทำโครงการฝึกอาชีพ และได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ควรจำกัดจำนวนผู้ต้องขัง และเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกอบรมให้เพียงพอ กับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อจะได้ฝึกทักษะในอาชีพต่างๆ อย่างเหมาะสม

1.2 ระยะเวลาในการฝึกอบรม ถ้าจะให้เกิดความชำนาญอย่างแท้จริงควรมีการให้ซ้ำในแต่ละอาชีพ เพื่อพัฒนาผลงาน

1.3 ควรให้ผู้ต้องขังสนใจอาชีพอิสระทุกคนได้เข้ารับการฝึกอบรมอาชีพตามความสนใจ

1.4 ควรคัดเลือกผู้ต้องขังที่มีฝีมือและมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพต่างๆ เป็นผู้ช่วยในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

จากการฝึกอบรมอาชีพอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทราบปัญหาอุปสรรคในการจัดทำโครงการฝึกอาชีพอิสระ และได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 การจัดดอกไม้สด มีหลายแบบ และต้องใช้เวลาอันนานจึงจะเกิดทักษะหลังจากการฝึกอบรมควรฝึกฝนเป็นประจำ จึงจะสามารถประกอบเป็นอาชีพได้ ซึ่งในการฝึกอบรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1.1.ควรหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดอบรมให้เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.1.2.ควรเพิ่มวิทยากร และเชิญวิทยากรผู้ชำนาญการจากภายนอกที่มีอาชีพจัดดอกไม้สดโดยตรงจะได้นำเทคนิค วิธีการต่างๆ ถ่ายทอดแก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างเต็มที่

2.1.3.ควรใช้ระยะเวลาในการฝึกให้ยาวนานกว่านี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้เกิดทักษะและความชำนาญในการฝึกฝนควรนำภาชนะ และดอกไม้หลายๆชนิดมาใช้ในการจัดดอกไม้ จะได้เกิดทักษะในการจัดดอกไม้หลายๆ ชนิด

2.2. การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง ซึ่งในการฝึกอบรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.2.1.ควรใช้กล้วยแก่จัดห้ามลูกโตเมื่อทอดแล้วจะมีลักษณะแข็งขึ้นโดนรับประทาน หากใช้กล้วยสุกจะทำให้กล้วยแขกที่ทอดออกสุกแล้วอ่อนนิ่มไม่กรอบ

2.2.2.เมื่อผสมแป้งเรียบร้อยแล้วควรทิ้งไว้ประมาณ 15 – 30 นาที แป้งจะฟูขึ้นแล้วจึงนำมาทอด กับไฟปานกลางค่อนข้างแรง หากใช้ไฟอ่อนเกินไปจะทำให้กล้วยแขกอมน้ำมัน

2.2.3.หากใช้สาเก มัน เผือก และฟักทอง ควรเพิ่มน้ำตาลลงในแป้งมากกว่ากล้วย และแป้งที่ทอดควรชั้นกว่าที่ใช้กล้วยทอด

2.3. การทำขนมปังหน้าหมู เนื่องจากขนมปังหน้าหมูเป็นอาหารว่างที่สามารถรับประทานได้คนทุก สามารถทำรับประทานเองในครอบครัว และทำจำหน่ายเป็นรายเสริมหรือประกอบเป็นอาชีพได้ให้กับตนเองได้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งในขั้นตอนการฝึกอบรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.3.1 ส่วนผสมทุกชนิดจะต้องชั่งชั่งที่สดทุกครั้ง เมื่อนำมาทำจะได้รสชาติและสีสรรสวยงาม กลิ่นหอมรับประทาน

2.3.2 ในการทอดควรใช้ไฟปานกลาง ถ้าหากไฟอ่อนเกินไปจะทำให้ขนมปังอมน้ำมัน ถ้าไฟแก่เกินไปจะทำให้ขนมปังไหม้ได้

2.3.3 ควรใส่หน้าขนมปังให้พอดีไม่ควรใส่มากเกินไปเพราะจะทำให้หน้าขนมปังไม่สุกถ้าใส่น้อยเกินไปจะทำให้รสชาติไม่อร่อย

2.4 การทำบัตรอวยพร เป็นการนำสิ่งประดิษฐ์ที่สำเร็จรูปแล้วมาประกอบรวมกันให้ดูสวยงาม ซึ่งไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอนตายตัว ผู้ที่จะประดิษฐ์ให้สวยงามจะต้องมีศิลปะในการใช้สีเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยประกอบกับรสนิยมของผู้ประดิษฐ์และความต้องการของผู้ซื้อด้วย ซึ่งในขั้นตอนการฝึกอบรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.4.1 ในการทำบัตรอวยพรแต่ละแบบควรมีการออกแบบก่อนทุกครั้ง

2.4.2 ในการทำทุกครั้งควรใช้ความระมัดระวัง และให้ฝีมือประณีตจะช่วยลดความเสียหายของวัสดุที่นำมาประดิษฐ์

2.4.3 ควรทำตามแบบที่ออกแบบไว้ผลงานที่ออกมาจะได้ดูสวยงาม

2.4.4 ไม่ควรแต่งด้วยวัสดุหลายชนิดเพราะจะทำให้ดูรุงรัง และสิ้นเปลือง

2.5 การทำของที่ระลึกจากการะบูน มีด้วยกันหลายแบบตามแต่จะคิดขึ้นและตามความนิยมของตลาดจะเป็นรูปสัตว์ ผลไม้ การ์ตูน ควรทำรูปแบบกระทัดรัด และบรรจุห่อหุ้ม ให้แน่นหนาสวยงามชวนซื้อ และจะสามารถเก็บรักษาให้นาน ซึ่งในการฝึกอบรมมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.5.1 ควรเย็บแบบก่อนนำการะบูนมาใส่ ควรห่อการะบูนที่ทำสำเร็จแล้วให้มิดชิด

เพื่อกลิ้นของการบูรจะไม่ระเหย และอยู่ได้นาน

2.5.2 ควรเน้นการปฏิบัติงานให้ถูกขั้นตอนที่กำหนด ผู้เข้ารับการฝึกอบรมบางคนใจร้อนไม่ทำตามขั้นตอนผลงานที่ออกมาจึงไม่ปราณีต สวยงามเท่าที่ควร ควรใส่พิมเสนน้ำลงไปในกาบูรจะทำให้มีกลิ่นหอมมากยิ่งขึ้น

2.5.3 การซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการทำควรซื้อจำนวนมาก และซื้อตามร้านขายส่งและควรเป็นเจ้าประจำจะได้ราคาถูกและคุณภาพดี

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 การฝึกอบรมในครั้งนี้ผู้วิจัยได้มีความรู้ทางด้านคหกรรมมาบ้าง จึงฝึกอบรมเอง หากผู้วิจัยรายอื่นจะทำการวิจัยควรหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาทำการฝึกอบรมอาชีพละ 1-2 คน เพราะจะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เปลี่ยนบรรยากาศ

3.2 ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอาชีพโดยตรง เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานประจำภาคต่าง ๆ

3.3 ควรมีการฝึกอบรมเรื่องการวางแผนการตลาดและการส่งเสริมการขายควบคู่กันไปด้วย

3.4 ควรมีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้น ๆ เพียงพอกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อจะได้ดูแลผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างทั่วถึง

3.5 ควรประสานงานกับศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนประจำเขตหรืออำเภอ ในท้องที่ใกล้สถานที่ฝึกอบรมเพื่อขอรับประกาศนียบัตรเพื่อยืนยันผ่านการฝึกอบรมและสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม

3.6 ควรฝึกอาชีพอื่น ๆ ตามความต้องการของตลาด

4. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้า

4.1 ควรมีการติดตามผลว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมในโครงการนี้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด

4.2 ควรให้ผู้ต้องขังกลุ่มอื่นนอกเหนือจากกลุ่มใกล้พันโทชมมีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมด้วยเพื่อการขยายผล

4.3 ควรแยกประเภทของผู้ต้องขังที่จะเข้ารับการฝึกอบรมตามเงื่อนไขการปล่อยก่อนกำหนดได้แก่ ปล่อยตามเงื่อนไขการพักโทษ ปล่อยตามเงื่อนไขตามการลดวันต้องโทษ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน.(2540). **โลกของงานอาชีพ**. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- กรมราชทัณฑ์.(2537). **คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ของพนักงานเรือนจำ**.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- . (2539) .**รายงานประจำปี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์ .
- . (2540) .**ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง
กับข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ** . กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- กรมวิชาการ.(2527).**คู่มือการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนระดับประถมศึกษา**.
กรุงเทพฯ:กรมวิชาการ.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน.(2531).**คู่มือการบริหารและดำเนินการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ**. กรุงเทพฯ : อรุณสภา.
- กาญจน์ ภาคสุวรรณ. (2536). **ศิลปกับชีวิต** .กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- กองส่งเสริมการมีงานทำ. (2541) . **ถนนสายอาชีพ** . กรุงเทพฯ : กรมการจัดหางานกระทรวง
แรงงานและสวัสดิการสังคม.
- ไกรเลิศ พึ่งบุญ ณ อยุธยา . (2543).**ช่องทางทำมาหากิน เล่ม 2**.กรุงเทพฯ. ประชุมช่าง.
จกกลณี ชุตินาเทวินทร์.(2542). **การฝึกอบรมเชิงพัฒนา**. กรุงเทพฯ: พี.เอ. ลิฟวิ่ง.จำกัด.
- ทิพย์วรรณ กิตติพร. (2531) .**อาชีพศึกษาเบื้องต้น**. พิษณุโลก :ภาควิชาการแนะแนวและจิต
วิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก : ถ่ายเอกสาร
- ทิพวัน ถือคำ.(2532,2533, ธันวาคม –มกราคม). “ **บทบาทของครูแนะแนวต่อการสร้างเจต
คติในการประกอบอาชีพอิสระ**” **แนะแนว**. 24(126) : 43 – 44.
- ธรรมศักดิ์ มีอิสระวัฒน์ . (2532, สิงหาคม – กันยายน). “**การวางแผนประกอบอาชีพ**”,
วารสารแนะแนว. 21 (112) : 32 – 39
- ธิดารัตน์ บุญนุช.(2528).**การวิจัยรูปแบบและกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมบรรยากาศและการ
ใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของหอพักนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิกา แยมสรวล .(2523). **ทฤษฎีและการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ**. กรุงเทพฯ:
ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
ถ่ายเอกสาร.

- นิตยา ธรรมพันธ์.(2523). **ค่านิยมในอาชีพและการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ.3**
โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามใน
จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส .ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).
 กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นรินทร์ จุลทรัพย์.(2542) .**กลุ่มสัมพันธ์กับการฝึกอบรม.** สงขลา : เทมการพิมพ์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2528). **กระบวนการตัดสินใจ, การแนะแนวอาชีพเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม.** กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.
- . (2530) . **พัฒนาการทางอาชีพ.** กรุงเทพฯ: แสงจันทร์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. (2533). **รายงานการวิจัยรูปแบบการจัดอบรมการวางแผนชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ.กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.**
- น้อย ศิริโชติ .(2524). **เทคนิคการฝึกอบรม.**กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ปรกรณ์ วงศ์สวัสดิ์ .(2533). **ผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสนใจอาชีพ**
อิสระในท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
จังหวัดประจวบ.ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ:บัณฑิต
- วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร
- ประติศประดอย.(2544,ธันวาคม). **“ทำมาหากิน”, ประติศประดอย. 12 (138) : 83 – 87.**
- ประเทิน มหาชน . (2523). **รวบรวมผลงานทางวิชาการ.** ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. บางแสน .
- ประเสริฐ เมฆมณี.(2537). **หลักทฤษฎีวิทยา.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- ปราณชนก แดงเป้า .(2544). **การจัดดอกไม้.** กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ผกา บุญเรือง . (2528). **การจัดและการให้บริการสนเทศ .**ชลบุรี : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2529) . **การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียน**
ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์ .
- พรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง. (2535). **การแนะแนวอาชีพและอาชีพศึกษา.**กรุงเทพฯ :
 ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประทุมวัน.
 ถ่ายเอกสาร.
- เพราพรรณ เป็ลียนภู .(2542). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์
- อุตสาหกรรมคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี :
 งานเอกสารการพิมพ์.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.(2542).นโยบายสาธารณะและการวางแผน.กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ราชบัณฑิตสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.กรุงเทพฯ:

ราชบัณฑิตยสถาน.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . (2542) . เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา .

กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น .

วัชร ทรัพย์มี. (2520). การแนะแนวในโรงเรียน . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วัชร ฐะคำ . (2524). จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ :

จงเจริญการพิมพ์.

วินัย ณรงค์ฤทธิ์. (2530).เหตุผลเชิงจริยธรรมและทัศนคติของนักเรียนที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ.

ปริญญาานิพนธ์ ก.ศม.(จิตวิทยาการแนะแนว).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

วุฒิชัย จำนง (2523). พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วันเพ็ญ ใจปทุม . (2543) . การประกอบอาชีพของผู้ติดยาเสพติด โครงการพัฒนา

การวางแผน .ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร.

สมคิด บางโม (2539). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.

สมคิด อีสระวัฒน์. (2521) . รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะการตัดสินใจในด้านอาชีพของ

ประชาชน ซึ่งอยู่นอกระบบโรงเรียน.กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.ถ่ายเอกสาร.

สมบุญ อินทขันธ์ . (2543) . อาชีพอิสระกระบวนการฝึกและแนวทางในการประกอบอาชีพ.

สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมบูรณ์ ประสพเนตร . (2540) . คู่มือการปฏิบัติงานเรือนจำ . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.

สำนักนายกรัฐมนตรี . (2540).แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8.กรุงเทพฯ:

พัฒนาหลักสูตร .

สำเนาวิ ขจรศิลป์ . (2529) . การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา . นครปฐม :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำเริง ยอดมิ่ง . (2542) .ชุดการแนะแนวอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.

สารนิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . ถ่ายเอกสาร

สัญญา จัสดานนท์. (2527ธันวาคม).แนวโน้มของการประกอบอาชีพอิสระในประเทศไทย,
สังคมศาสตร์. หน้า 11-12.

สุภัทรา วังชากร. (2541). การศึกษาอัตมโนทัศน์และการวางแผนการดำเนินชีวิตของคนพิการ
ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) .

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สุวรรณ จงประเสริฐพร . (2540) . การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาทางธุรกิจ

ปริญญาโท .กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร

อรอนงค์ ธัญญะวัน. การแนะแนวอาชีพ. ภาควิชาจิตวิทยาและ การแนะแนว สถาบันราชภัฏ
กำแพงเพชร กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

อรุณศรี กุมุท. (2529). เอกสารการบรรยายการศึกษาข้อมูลที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ.

กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.

Borchard, David C.(1972)."New Choices: Career Planning in a Changing World", in

Career Tomorrow, The Outlook for Work in a Changing World. Edited By
Edward Carnish. World Future Society.

Calvert,Robert and John ,Steele.(1963) **Planning Your Career.** New York: Mc.Graw-
Hill .

Devis,Rud C.and Arthur M.Horne (1986 ,June)." The effect of Small Group Counseling
and A Career Decidedness and Maturity" ,**The Vocational Guidance
Quarterly.**36 (6) : 206 - 261

Endicott, Franks (1948). **Vocational Planning.** Copyright in Great Britain : The
international.

Kaufman, Roger A.(1972).**Educational System planning.** Englewood Cliffs , N.J.:
Prentice . Hall.

Krunboltz, John D. and Thoresen, Carle. (1969) .**Behavioral counseling : cases and
Techniquen** : New York : Holt,Rinehart.

Younge, Impogene T.and Robert M.Todd. (1981,July) "The Effect of Dilactic Classroom
Instruction versus Field Exposure on Career Maturity," **Journal of Vacation
Behavior.** 60 (19) : 369 - 373

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. ขออนุมัติจัดฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขัง
2. โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ส่วนราชการ ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ

เรื่อง ขออนุญาตจัดฝึกอบรมอาชีพอิสระให้แก่ผู้ทองช้าง

ด้วยซ้ำ ได้จัดทำโครงการสารนิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง " โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระแก่ผู้ต้องขังทัณฑสถานหญิงธนบุรีภายหลังพ้นโทษ " เป็นโครงการสารนิพนธ์ในระดับมหาบัณฑิตสาขาศึกษามหาบัณฑิตศึกษา เอกจิตวิทยาการแนะแนวของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการฝึกอาชีพอิสระ รู้จักตลาดเข้าสู่อาชีพ แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ตลาด และการพัฒนาอาชีพโดยการให้ข้อเสนอแนะจากนักจิตฯ และจากการบรรยาย ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ต้องขังภายหลังพ้นโทษ ซึ่งผู้จัดทำโครงการได้สำรวจความต้องการฝึกอาชีพที่เป็นที่นิยมของตลาด และเป็นอาชีพที่สามารถฝึกได้ในระยะเวลาอันสั้น 9 อาชีพโดยได้แจกแบบสำรวจให้ผู้ต้องขังที่เหลือโทษไม่เกิน 2 ปี ที่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2544 ผู้ต้องขังต้องการฝึกอาชีพจากมากไปหาน้อย (หนึ่งคนสามารถเลือกได้มากกว่า 1 อาชีพ) 5 อาชีพด้วยกัน ข้อจำกัดของโครงการคือผู้จัดทำโครงการได้สำรวจและตั้งช่วงระยะเวลา นานกลุ่มตัวอย่างจึงพ้นโทษไปบางส่วนแล้วเหลือเพียง 63 คนที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในครั้งนี้ดังนี้

1. จัดดอกไม้สด	จำนวน 47 คน	เหลือ 36 คน
2. กว๊วยแซกทรงเครื่อง	จำนวน 37 คน	เหลือ 28 คน
3. บั๊ตรวยพร	จำนวน 32 คน	เหลือ 22 คน
4. ของพระลึกจากการบูร	จำนวน 39 คน	เหลือ 22 คน
5. ขนบงั้หนานหม	จำนวน 32 คน	เหลือ 19 คน

5. ขามปรงหน้าหมู่
จึงใคร่ขออนุญาตจัดอบรมในระหว่างวันที่ 22 - 29 เมษายน เว้นวันหยุดราชการ และเพื่อเป็นขวัญ
และกำลังใจให้กับผู้จัดทำโครงการและผู้ร่วมโครงการ จึงขอเรียนเชิญผู้อำนวยการฯ ได้ให้เกียรติเป็นประธานในการ
เปิดอบรมดังกล่าวในวันจันทร์ที่ 22 เมษายน 2545 เวลา 09.00 น. และขออนุญาตให้นางสาวหทัยรัตน์ ยี่นกร
ถ่ายภาพ ในการฝึกอบรมดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาต

(นางสาวละอองดาว นำเจริญ)

นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 5

① 2000

הנה נמסר לך, הודעתך ממנו עו. הסתעפותה סד.

Thoms, J. J.

19 Dec. 45

ตารางที่ 3

กำหนดการฝึกอบรมอาชีพอิสระ แก่ผู้ต้องขังหญิงทัณฑสถานหญิงธนบุรี ระหว่างวันที่ 22 - 30 เมษายน 2545

22 เมษายน 2545 09.00 – 09.30 น. – ปฐมนิเทศ - ผู้อำนวยการทัณฑสถานฯ กล่าวเปิดการอบรม 09.30 – 10.00 น. – กิจกรรมสร้างความคุ้นเคย 10.00 – 10.30 น. – แจ้งวัตถุประสงค์ของการ อบรมฯ 10.30 – 11.30 น. – แจกตารางการอบรมฯ 13.00 – 14.00 น. – ชมวีดิทัศน์เรื่องอาชีพอิสระ 14.00 – 15.00 น. – สรุปเรื่องการประกอบ อาชีพอิสระ 23 เมษายน 2545 09.30 – 10.00 น. – ทำแบบสอบถามก่อนการ อบรมฯ 10.00 – 11.00 น. – ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ การจัดดอกไม้ 11.00 – 12.00 น. – การจัดดอกไม้แบบแน่น ทรงสูง และทรงเตี้ย 13.00 – 14.00 น. – การจัดดอกไม้หน้าโต๊ะ บรรยาย (โพเดียม) 14.00 – 15.00 น. – การจัดช่อดอกไม้แบบ ต่างๆ เช่น ช่อกลม ช่อยาว 15.00 – 15.30 น. – ทำแบบสอบถามหลังอบรมฯ	24 เมษายน 2545 09.30 – 10.00 น. – สอบถามก่อนอบรมฯ 10.00 – 10.30 น. – ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบูร 10.30 – 11.00 น. – การทำภาชนะห่อ การบูรทรงกระบอก 11.00 – 12.00 น. – การทำภาชนะห่อการบูร รูปหัวใจ 13.00 – 14.00 น. – การทำภาชนะห่อการบูรผลไม้ 14.00 – 15.30 น. – สรุปและทำแบบสอบถาม หลังการอบรมฯ 25 เมษายน 2545 09.30 – 10.00 น. – ทำแบบสอบถามก่อนอบรมฯ 10.00 – 11.00 น. – ความรู้เบื้องต้นในการ ทำบัตรอวยพร 11.00 – 12.00 น. – การทำบัตรอวยพร ปีใหม่ 13.00 – 14.00 น. – การทำบัตรอวยพรวันเกิด 14.00 – 15.00 น. – การทำบัตรอวยพร วันแห่งความรัก 15.00 – 15.30 น. – สรุป และทำแบบ สอบถามหลังการอบรม	26 เมษายน 2545 09.30 – 10.00 น. – ทำแบบสอบถามก่อน อบรม 10.00 – 11.00 น. – เทคนิค ในการทอด กล้วยแขกให้อร่อย 11.00 – 12.00 น. – สาธิตการทำกล้วยแขก 13.00 – 15.00 น. – ลงมือปฏิบัติเป็นกลุ่ม 15.00 – 15.30 น. – สรุปและทำแบบ สอบถามหลังอบรมฯ 29 เมษายน 2545 09.30 – 10.00 น. – สอบถามก่อนอบรมฯ 10.00 – 11.00 น. – ความรู้เบื้องต้นและเทคนิค ในการทำขนมปังหน้าหมู 10.00- 12.00 น. – สาธิตการทำขนมปังหน้าหมู 13.00 – 15.00 น. – แบ่งกลุ่มทำขนมปังหน้าหมู 15.00 – 15.30 น. – สรุป และทำแบบสอบถาม หลังอบรมฯ 15.30 – 16.00 น. – ปักฉลิมินิเทศ 30 เมษายน 2545 09.00 น. – 12.00 น. สรุปผลการฝึกอบรมและ ปักฉลิมินิเทศ
--	--	--

โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

หลักการและเหตุผล

อาชีพเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนเพราะนอกจากเป็นที่มาของปัจจัย 4 แล้วมนุษย์ยังได้รับการยอมรับจากสังคมอีกด้วย ปัจจุบันสถิติผู้ต้องขังของทัณฑสถานหญิงธนบุรี ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการว่างงานจึงหันไปประกอบอาชีพในทางที่ผิดกฎหมาย ดังนั้นการประกอบอาชีพอิสระจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยลดอัตราการว่างงานของประชากรได้ เพราะเป็นอาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของและดำเนินการด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร และไม่ต้องแข่งขันสมัครงานกับคนจำนวนมาก อาชีพบางอาชีพผู้ประกอบอาชีพต้องอาศัย ความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ในการฝึกฝนเป็นระยะเวลานานจึงจะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น อาชีพช่างเสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า จัดดอกไม้สด เป็นต้น แต่บางอาชีพไม่จำเป็นต้องฝึกทักษะเป็น เวลานานก็สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น ทำบัตรอวยพร ทำของที่ระลึกจากการะบูน กล้วยแขก ทรงเครื่อง ขนมปังหน้าหมู เป็นต้น ในปัจจุบันรัฐบาลได้ส่งเสริมให้ประชาชนหันมาประกอบอาชีพ อิสระ โดยให้การสนับสนุนทุนในการฝึกอบรมอาชีพต่าง ๆ และให้การก้ำยืมเพื่อประกอบอาชีพโดย คิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าธนาคาร ซึ่งสอดคล้องกับกรมราชทัณฑ์ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้ต้องขังได้มี อาชีพ ติดตัวไปอย่างน้อยคนละหนึ่งอาชีพก่อนพ้นโทษ

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ ให้แก่ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ในด้านอาชีพอิสระ คุณสมบัติของผู้ประกอบ อาชีพ แหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ และสถานฝึกอบรมต่าง ๆ ที่รัฐจัดให้
2. เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้ประสบการณ์ที่เป็นทักษะในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพของตนภายหลังการพ้นโทษ

เป้าหมาย

1. ด้านปริมาณ

ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระ เป็นผู้ต้องขังที่เหลือโทษ คงต้องจำต่อไปไม่เกิน 2 ปี ของทัณฑสถานหญิงธนบุรี จำนวน 63 คนและเป็นผู้ที่สมัครใจเข้าร่วม โครงการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้ระยะเวลา 7 วัน

2. ด้านคุณภาพ

ผู้ต้องขังที่ร่วมโครงการมีความรู้ทักษะ และมีแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ
เพิ่มขึ้น

ระยะเวลาในการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ 9 สิงหาคม 2544 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2545

สถานที่ฝึกอบรม

ทัณฑสถานหญิงธนบุรี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวละอองดาว นำเจริญ

ตารางที่ 4 ปฏิทินดำเนินการฝึกอบรม

ขั้นตอนดำเนินงาน	ระยะเวลา		
1. ขั้นเตรียม			
1.1 เขียนโครงการ			
1.2 เสนอโครงการต่อคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์	9	สิงหาคม	2544
2. ขั้นดำเนินการ			
2.1 สำรวจความต้องการประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังที่ เหลือโทษคงต้องจำต่อไปไม่เกิน 2 ปี	20	สิงหาคม	2544
2.2 ประชุมนิเทศผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการ	22	เมษายน	2545
2.3 ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด	23	เมษายน	2545
2.4 ฝึกอบรมการของที่ระลึกจากการะบูน	24	เมษายน	2545
2.5 ฝึกอบรมการประดิษฐ์บัตรอวยพรจากกระดาษ	25	เมษายน	2545
2.6 ฝึกอบรมการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง	26	เมษายน	2545
2.7 ฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู	29	เมษายน	2545
2.8 ประเมินนิเทศ สรุปผลการฝึกอบรม	30	เมษายน	2545

งบประมาณที่ใช้ในการฝึกอบรม

จัดดอกไม้สด	ประมาณ	2,000 บาท
ทำของที่ระลึกจากการะบวร	ประมาณ	500 บาท
ทำบัตรอวยพรจากกระดาษ	ประมาณ	500 บาท
การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง	ประมาณ	300 บาท
การทำขนมปังหน้าหมู	ประมาณ	300 บาท
รวม		<u>3,600 บาท</u>

การประเมินผล

1. ประเมินจากแบบทดสอบ
2. สังเกต
3. ตรวจผลงาน
4. สัมภาษณ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ต้องขังได้รับความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการฝึกอบรมอาชีพอิสระ และมีแนวทางในการประกอบอาชีพ ตลอดจนใช้ทักษะในการปฏิบัติงาน ตามความถนัดและความสนใจมากขึ้น

ตารางที่ 5 โครงการปฐมนิเทศ

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
จันทร์ที่ 22 เมษายน		
09.00น. - 10.00 น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ สอบถามก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	บรรยาย เพลงเกมส์
10.00น. - 12.00 น.	ให้ความรู้ทั่วไปเรื่องการประกอบอาชีพอิสระและการ วางแผนประกอบอาชีพอิสระ ลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ ข้อดี ข้อจำกัด ของอาชีพอิสระ การเข้าสู่อาชีพ แหล่งเงินทุนในการ ประกอบอาชีพ	วีดิทัศน์ อภิปราย ซักถาม
13.00น. – 15.00 น.	สรุปความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม และนัดหมายการฝึกอบรมในครั้งต่อไป	

ตารางที่ 6 โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการจัดดอกไม้สด

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
อังคารที่ 23 เมษายน		
09.00น. - 10.00 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม	สาธิต ปฏิบัติ
10.00น. - 11.00 น.	ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดดอกไม้ แนะนำวัสดุที่ใช้ในการจัดดอกไม้ แหล่งที่หาซื้อได้ การจำหน่าย	บรรยาย วีดิทัศน์ รูปภาพ
11.00น. - 12.00 น.	การจัดแจกันทรงสูง แจกันทรงเตี้ย	
13.00น. - 14.00 น.	การจัดดอกไม้หน้าโต๊ะบรรยาย (โพรเตียม)	
14.00น. - 15.00 น.	การจัดช่อดอกไม้แบบต่างๆ ได้แก่ ช่อกลม โบเก้ช่อยาว ตรวจผลงาน ทำแบบสอบถามหลังการฝึกอบรม	

ตารางที่ 7 โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
จันทร์ที่ 29 เมษายน 09.00น. - 09.30 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม	สาธิต ปฏิบัติ
09.30น. - 11.30 น.	ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาหาร การเลือกซื้อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมปังหน้าหมู แนะนำอุปกรณ์ ในการทำขนมปังหน้าหมู แจกใบงานและบอกขั้นตอน ในการทำขนมปังหน้าหมู ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งกลุ่มลงมือปฏิบัติตามขั้น ตอนของใบงาน	บรรยาย สาธิต การซักถาม สาธิต ปฏิบัติ สังเกต
11.30น. - 12.00 น.	ตรวจผลงาน สรุปและตอบคำถามในกรณีที่มีข้อสงสัย	สาธิต ปฏิบัติ
13.00น. - 14.00 น.	สอบถามหลังการฝึกอบรม	

ตารางที่ 8 โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
ศุกร์ที่ 26 เมษายน		
09.00น. - 09.30 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม	บรรยาย สาธิต
09.30น. - 10.00 น.	ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาหาร การเลือกซื้อ วัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมปังหน้าหมู และส่วนผสมใน การทำขนมปังหน้าหมู แจกใบงานและบอกขั้นตอนใน การทำขนมปังหน้าหมู	ปฏิบัติ สังเกต
10.00น. - 12.00 น.	ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งกลุ่มลงมือปฏิบัติตามขั้น ตอนของใบงาน	
13.00น. - 15.00 น.	ตรวจผลงาน และให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้รับจาก การฝึกอบรมตลอดจนซักถามในกรณีที่มีข้อสงสัยต่างๆ สอบถามหลังการฝึกอบรม	

ตารางที่ 9 โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำบัตรอวยพร

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
พฤหัสบดีที่ 25 เมษายน 09.00น. - 10.00 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม ให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศิลปะในการทำบัตรอวยพร แนะนำวัสดุอุปกรณ์ในการทำบัตรอวยพร	บรรยาย สาธิต ปฏิบัติ การซักถาม
11.00น. – 12.00 น.	วิธีเลือกซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆและแหล่งจำหน่ายวัสดุใน ราคาถูก ประดิษฐ์บัตรอวยพรจากวัสดุธรรมชาติ ได้แก่ เมล็ดฟักทอง เมล็ดกระถิน ใบยางพาราฟอก การประดิษฐ์บัตรอวยพรจากวัสดุสังเคราะห์ ได้แก่ ดอกไม้ประดิษฐ์ ดาว ลูกปัด	
13.00น. – 14.00 น.	แนะนำเรื่องการห่อหุ้มเพื่อเก็บรักษาบัตรอวยพรที่ สำเร็จแล้วไว้นานๆ	
14.00น. – 15.00 น.	ตรวจผลงานและทดสอบหลังเข้ารับการฝึกอบรม ทำแบบสอบถามหลังการฝึกอบรม	

ตารางที่ 10 โครงการฝึกอบรมอาชีพอิสระเรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบูน

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
พุธที่ 24 เมษายน		
09.00น. - 10.00 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ทำแบบสอบถามก่อนการฝึกอบรม	
10.00น. - 11.00 น.	ให้ความรู้ทั่วไปเรื่องเกี่ยวกับการประดิษฐ์ของที่ระลึก และแหล่งจำหน่ายวัสดุในราคาถูก ตลอดจนตลาดใน การจำหน่ายของที่ระลึกจำนวนมากๆ	บรรยาย สาธิต ปฏิบัติ
11.00น. - 12.00 น.	สาธิตการทำของที่ระลึกรูปแคโรท รูปหัวใจ และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติตาม	
13.00น. - 14.00 น.	สาธิตการทำกระบูนรูปทรงกระบอก รูปทรงกลม และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ	
14.00น. - 15.00 น.	ตรวจผลงานและทดสอบหลังเข้ารับการฝึกอบรม ทำแบบสอบถามหลังการฝึกอบรม	

ตารางที่ 11 โครงการปัจฉิมนิเทศการฝึกอบรบอาชีพอิสระ

วัน เวลา	เนื้อหาที่ฝึก	วิธีการฝึก
อังคารที่ 30 เมษายน		
09.00น. - 09.30 น.	กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	
09.30น. - 11.00 น.	สรุปผลการฝึกอบรบทั้งหมดที่ได้รับจากการฝึก อบรบโดยแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรออกเป็นกลุ่มๆ ละ 10-11 คน โดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันสรุปและให้ตัว แทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้น	สาธิต ปฏิบัติ เพลงเกมส์ บรรยาย การซักถาม
11.00น. – 12.00 น.	ให้ข้อสังเกตด้านการวางแผนประกอบอาชีพอิสระ	
13.00น. – 14.00 น.	ปัจฉิมนิเทศ และให้ความรู้เรื่องคุณธรรม และจริยธรรมในการประกอบอาชีพ	
14.00 น. –15.00 น.	สอบถามหลังการฝึกอบรบ เรื่องความรู้ทั่วไปเรื่องการ ประกอบอาชีพอิสระและการวางแผนประกอบอาชีพ หลังการฝึกอบรบ	

ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ

ระยะเวลา 5 ชั่วโมง

สถานที่ ทักษสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 63 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้ทราบจุดประสงค์ในการเข้าร่วมกิจกรรม และจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมฯ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบรายละเอียดในการเข้าอบรมฯ

ก. อุปกรณ์

1. ตารางการฝึกอบรมฯ
2. แบบสอบถาม
3. วี ดีทัศน์

ข. ขั้นตอนวิธีดำเนินการ

ลงทะเบียน เพื่อตรวจสอบจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม แจ้งวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรอย่างคร่าว ๆ

ค.อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. ผู้อำนวยการทักษสถานหญิงธนบุรีกล่าวเปิดการอบรมฯ
2. กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยโดยการจับคู่อาชีพ และลักษณะของอาชีพ โดยจัดผู้เข้ารับการฝึกอบรม เป็นวงกลมในเวลา 5 นาที หาคู่โดยการจับคู่กัน ระหว่างผู้ถือบัตรอาชีพจับคู่กับผู้ถือบัตรลักษณะอาชีพให้พบ แล้วนั่งลงให้เร็วที่สุด

3. ชี้แจงจุดมุ่งหมายการอบรม
4. แจกตารางอบรม
5. ให้ความรู้เรื่องอาชีพอิสระ และชมวีดีทัศน์เรื่องอาชีพอิสระ
6. ให้แนวทางทั่วไปเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ในเรื่องการเตรียมการประกอบ

อาชีพอิสระ

7. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้จัดกิจกรรมสรุปเกี่ยวกับเรื่องการประกอบอาชีพอิสระ
8. นัดหมายการฝึกอบรม ในครั้งต่อไป

ง. ประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การทำแบบสอบถาม

ครั้งที่ 2

เรื่อง การจัดดอกไม้สด

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง

สถานที่ ทักษสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 38 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ มีความรู้ และมีแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ฝึกปฏิบัติจัดดอกไม้สด

ก. วัสดุอุปกรณ์ให้การจัดดอกไม้สด

1. แจกันทรงต่าง ๆ
2. โฟเดียม
3. กรรไกร คัตเตอร์
4. ฟลอร่าโฟม
5. น้ำสะอาด
6. ดอกไม้สด และใบไม้ชนิดต่างๆ
7. กิ่งไม้แห้ง ก้อนหิน พลาสติก กระดาษสำหรับห่อดอกไม้
8. ไม้สำหรับตอกกิ่ง สำลี

ข. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

1. แจ้งจุดประสงค์ในการอบรม และวิธีการจัดดอกไม้สด ประโยชน์ วิธีการประกอบอาชีพ และแนวทางในการประกอบอาชีพ
2. ทำแบบสอบถามก่อนฝึกอบรมฯ

ค. อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังนี้

ขั้นเตรียมวัสดุ

1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้สดแบบต่าง ๆ ได้แก่การจัดแจกันทรงเดี่ยว ทรงสูง การจัดดอกไม้หน้าโต๊ะบรรยาย (โฟเดียม)

2. เตรียมวัสดุในการจัดดอกไม้ได้แก่ ดอกไม้สด ใบไม้สด ฟลอร่าโฟม

ขั้นลงมือปฏิบัติ

1. สาธิตการจัดแจกันทรงสูง และทรงเดี่ยว
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ
3. สาธิตการจัดดอกไม้หน้าโต๊ะบรรยาย (โฟเดียม)
4. ผู้เข้ารับการอบรม ลงมือปฏิบัติตาม
5. สาธิตการจัดช่อใบแก่แบบกลม และแบบยาว

6. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ ลงมือปฏิบัติตาม

ง. ประเมินผล

1. ทำแบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด และการตอบคำถามเพิ่มเติม
2. การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
3. ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
4. ลักษณะนิสัย เช่น ความรับผิดชอบในการทำงาน
5. ตรวจชิ้นงานที่สำเร็จ

ครั้งที่ 3

การประดิษฐ์ของที่ระลึกจากการะบูร

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง

สถานที่ดำเนินการ ทักษสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 33 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมฯ มีความรู้และมีแนวทางใน การประกอบอาชีพในเรื่อง การทำของที่ระลึกจากการะบูร

2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ ได้ฝึกปฏิบัติในการทำของที่ระลึกจากการะบูร

ก. วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรมการทำของที่ระลึกจากการะบูร

1. การะบูร
2. ผ้า และกระดาษสีต่าง ๆ
3. ถูพลาสติกสำหรับห้องงานที่สำเร็จแล้ว
4. ดอกไม้ และใบไม้สำเร็จรูป
5. ดินทอง ดินเงิน
6. ริปบิน
7. ปืนยิงกา
8. กา

ข. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

แจ้งจุดประสงค์ในการอบรม และวิธีการทำของที่ระลึกจากการะบูร ประโยชน์ และวิธีการ ประกอบอาชีพ สอบถามก่อนการฝึกอบรม

ค. อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

ขั้นเตรียม

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการะบูร

ขั้นลงมือปฏิบัติ

1. สาธิตการทำการะบูรทรงต่าง ๆ ได้แก่ ทรงกระบอก ทรงรูปหัวใจ
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ลงมือปฏิบัติตาม

ง. ประเมินผล

1. แบบสอบถามเรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบูร และการซักถามเพิ่มเติม
2. การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
3. ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
4. ลักษณะนิสัย เช่น ความรับผิดชอบในการทำงาน และตรวจชิ้นงานที่สำเร็จ

ครั้งที่ 4

การทำบัตรอวยพร

ระยะเวลา 6 ชั่วโมง

สถานที่ดำเนินการ ทักษะสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 32 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ มีความรู้และมีแนวทางการประกอบอาชีพในเรื่องการทำบัตรอวยพร
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ ได้ฝึกปฏิบัติทำบัตรอวยพรเนื่องในโอกาสต่าง ๆ

ก. วัสดุอุปกรณ์

1. กระดาษสาสีน้ำตาล
2. เชือกสา
3. ดอกหญ้าแห้ง เม็ดกระถินแห้ง
4. กาวสระพัดประโยชน์
5. ไบยางพาราฟอกสีเม็ดฟักทองแห้ง
6. เปลือกข้าวโพดย้อมสี
7. ปากกาบอลไฮด์

ข. ขั้นตอนการดำเนินการ

แจ้งจุดประสงค์ของการอบรมฯ ให้ความรู้เรื่องการทำบัตรอวยพรในโอกาสต่าง ๆ

ค. อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

1. ขั้นเตรียม

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำบัตรอวยพร

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ

1. อบรมการทำบัตรอวยพรแบบที่ 1 โดยการสาธิต
2. ผู้เข้ารับการอบรมฯ ลงมือปฏิบัติ
3. อบรมการทำบัตรอวยพรแบบที่ 2 โดยการสาธิต
4. ผู้เข้ารับการอบรมฯ ลงมือปฏิบัติโดยแบ่งเป็นกลุ่ม
5. อบรมการทำบัตรอวยพรแบบที่ 3
6. ผู้เข้ารับการอบรมฯ ลงมือปฏิบัติตาม

ง. ประเมินผล

1. ทำแบบสอบถามเรื่องการทำบัตรอวยพร การชักถามเพิ่มเติม
2. การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน
3. ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน
4. ลักษณะนิสัยการทำงาน เช่น ความรับผิดชอบ
5. ตรวจชิ้นงานที่สำเร็จ

ครั้งที่ 5
การทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

ระยะเวลา 5 ชั่วโมง

สถานที่ดำเนินการ หอสมุดสถานหฤทัยธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 32 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ในด้านเทคนิค และวิธี การทำกล้วยแขกได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติในการทำกล้วยแขกได้อย่างถูกต้อง

ก.วัสดุอุปกรณ์

1. เตาแก๊ส
2. กระทะ
3. พายไม้
4. ทัพพี
5. กระชามผสมแป้ง
6. ถาดรองอาหาร
7. แป้งข้าวเหนียว แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี
8. มัน เผือก กล้วย ฟักทอง สาเก
9. มะพร้าวขูดขาว
10. งา
11. ใบเตย
12. น้ำมันพืช
13. เตาแก๊ส
14. กระทะ
15. พายไม้
16. ทัพพี
17. กระชามผสมแป้ง
18. ถาดรองอาหาร
19. แป้งข้าวเหนียว แป้งข้าวเจ้า แป้งสาลี
20. มัน เผือก กล้วย ฟักทอง สาเก

21. มะพร้าวขูดขาว

22. งา

23. ใบเตย

24. น้ำมันพืช

ข. ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

แจ้งถึงจุดประสงค์ในการอบรมและให้ความรู้เบื้องต้น เทคนิค วิธีการในการทำกล้วยแขก

ค. อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกล้วยแขก

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ

2.1 นำเผือก สาเก กล้วย พักทอง มาปอกเปลือก ซอยเป็นชิ้นเล็ก

2.2 ผสมแป้ง น้ำตาล มะพร้าวขูดขาว งา ลงในชามผสม

2.3 ตั้งน้ำมันให้ร้อน ใส่ใบเตยลงในกระทะ นำกล้วย มัน สาเก พักทองที่เตรียม

ไว้ชุบแป้งที่ผสมแล้วลงทอดในน้ำมันที่เดือดจนเหลืองแล้วตักขึ้น ให้สะเด็ดน้ำมันแล้วใส่ลงในถาด

ง. ประเมินผล

1. ทำแบบสอบถามเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง และตอบข้อซักถาม

2. การใช้วัสดุอุปกรณ์

3. ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน

4. ลักษณะนิสัย เช่น ความรับผิดชอบในการทำงาน

5. ตรวจชิ้นงานชิ้นงานที่สำเร็จ

ครั้งที่ 6
การทำขนมปังหน้าหมู

ระยะเวลาในการอบรมฯ 5 ชั่วโมง

สถานที่ดำเนิน ทักษสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 32 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมฯมีความรู้ เทคนิค วิธีการในการทำขนมปัง หน้าหมู
2. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมฯ ปฏิบัติในการทำขนมปังหน้าหมูได้อย่างถูกต้อง

ก. วัสดุอุปกรณ์

1. กระทะ
2. เตาแก๊ส
3. ท็อป
4. ถาดรองอาหาร
5. กระดาษซับน้ำมัน
- 6.ขนมปัง
7. หมูสับ
8. น้ำมันพืช
9. ไข่ไก่
- 10.พริกเหลือง
- 11.แดงกวา
- 12.ผักชี
- 13.เกลือ
- 14.น้ำตาล
- 15.พริกไทย

ข. ขั้นตอนในการดำเนินการ

แจ้งจุดประสงค์ในการฝึกอบรมฯ ให้ความรู้ เทคนิค วิธีการในการทำขนมปังหน้า

หน้าหมู

ค. อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมปังหน้าหมู

2. ขั้นลงมือปฏิบัติ

2.1 นำขนมปังตัดเพื่อแบ่ง (ขนมปัง 1 ชิ้นตัดแบ่งได้ 4 ชิ้น)

2.2 นำหมูสับคุกกระเทียม พริกไทย เกลือ รากผักชี นำมาทาบนขนมปังชุบไข่ไก่ แล้วทอดในน้ำมันเดือดจนเหลืองยกขึ้น

2.3 ทำน้ำอูจาตโดยใช้ส่วนผสมของน้ำส้ม เกลือ พริกเหลือง แต่งวาน้ำตาลทราย ให้ออกรสกลมกล่อมรับประทานกับขนมปังหน้าหมู

ง. ประเมินผล

1. ทำแบบสอบถาม และตอบข้อซักถาม
2. การใช้อุปกรณ์
3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
4. ลักษณะนิสัยการทำงาน เช่น ความรับผิดชอบ
5. ชิ้นงานที่สำเร็จ

ครั้งที่ 7 ปัจฉิมนิเทศ

ระยะเวลา 3 คาบ

สถานที่ดำเนินการ ทักษสถานหญิงธนบุรี

จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 63 คน

จุดประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องอาชีพอิสระ
2. เปิดโอกาสให้ผู้ผ่านการอบรมแสดงความคิดเห็นในเรื่องการ ประกอบอาชีพอิสระ

และการฝึกอบรมที่ผ่านมา

ก.อุปกรณ์ กระดาษปากกาเมจิก เทปเพลง หนังสือเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอิสระ
สื่อวีดีทัศน์

ข.ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

แจ้งจุดประสงค์ของการฝึกอบรม และให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมศึกษาหาความรู้จาก
เอกสาร หนังสือ “ถนนสายอาชีพ”

ค. อธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติงานได้ดังนี้

ขั้นเตรียม

เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ได้แก่เอกสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ
อิสระ ปากกาเมจิก กระดาษ

ขั้นลงมือปฏิบัติ

1. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่มละ 10-11 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาจากหนังสือถนนสายอาชีพ และให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำ
เสนอสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาในเอกสาร
3. ผู้ฝึกอบรมสรุปให้ข้อมูลเพิ่มเติม และชมสื่อวีดีทัศน์

ง.ประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรม
2. การร่วมกันอภิปราย

ภาคผนวก ข

ภาพถ่ายประกอบการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

การปฐมนิเทศโครงการฝึกอาชีพอิสระ

นางโสภา เวณภูติ หัวหน้าฝ่ายปกครองและรักษาการณ์ ผู้แทนผู้อำนวยการ
ทัศนสถานหญิงธนบุรีเปิดการฝึกอบรมอาชีพอิสระ

ฝึกอบรมการจัดดอกไม้สด

ผลงานที่สำเร็จ

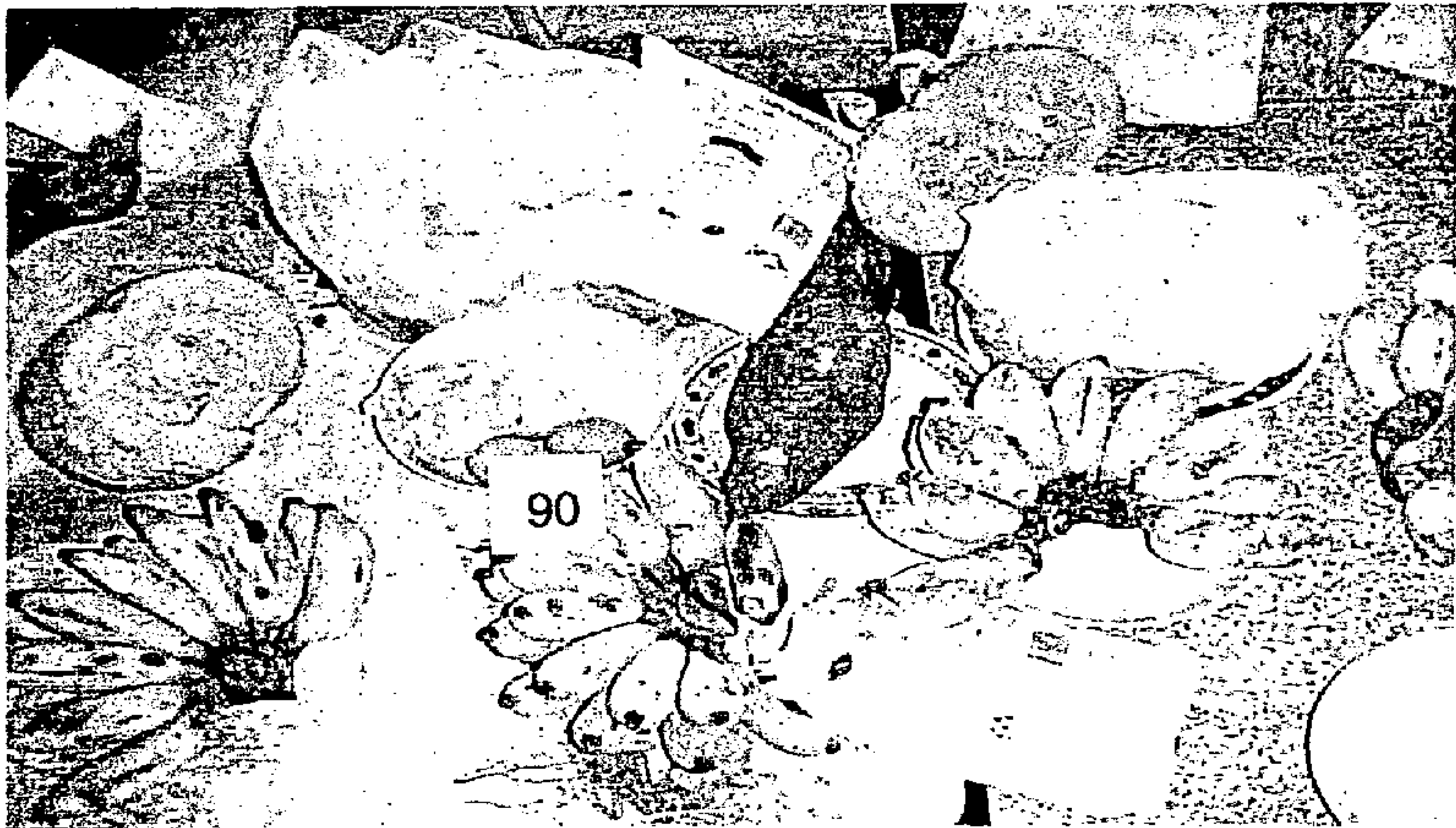
ผลงานที่สำเร็จ

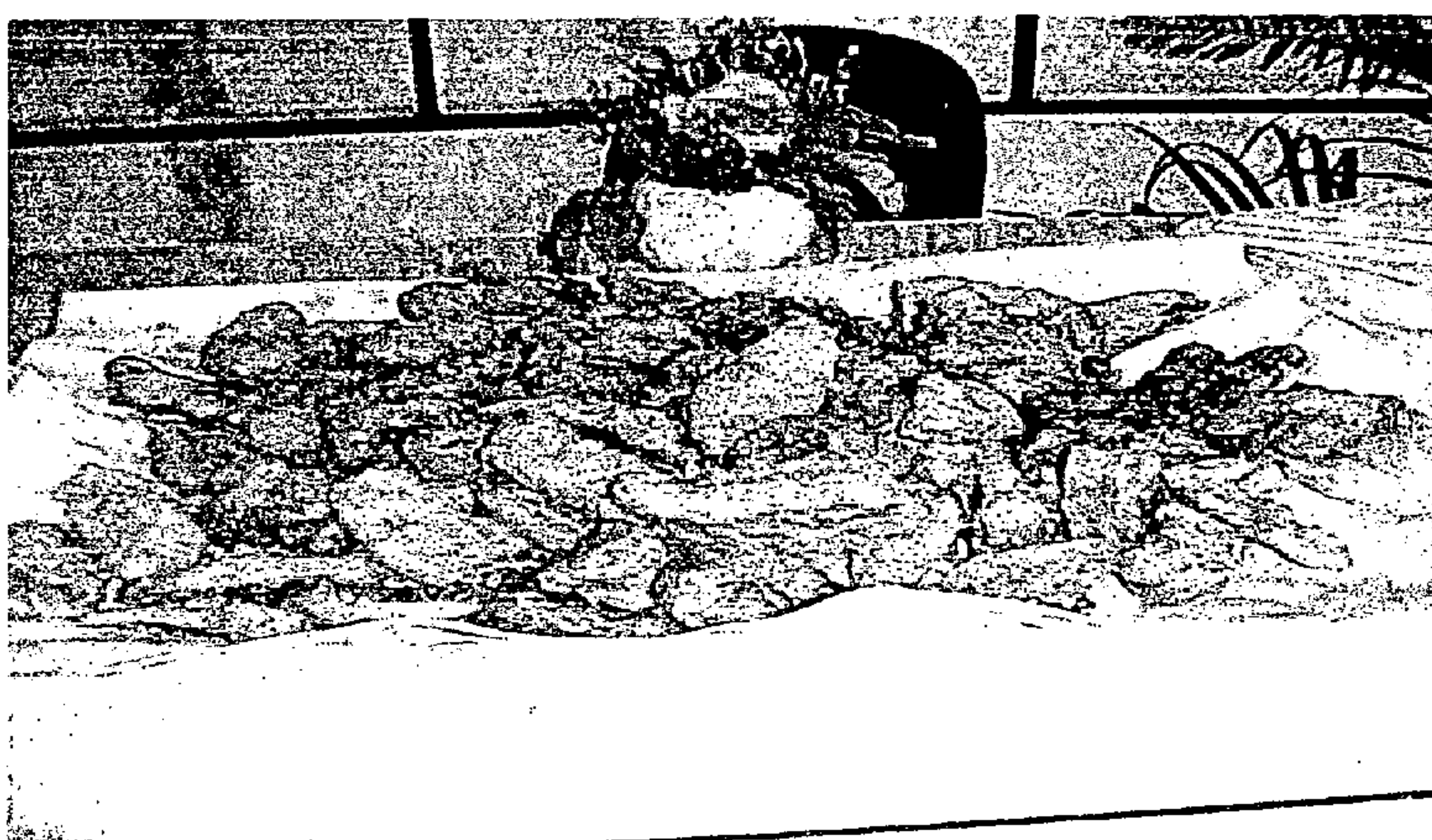
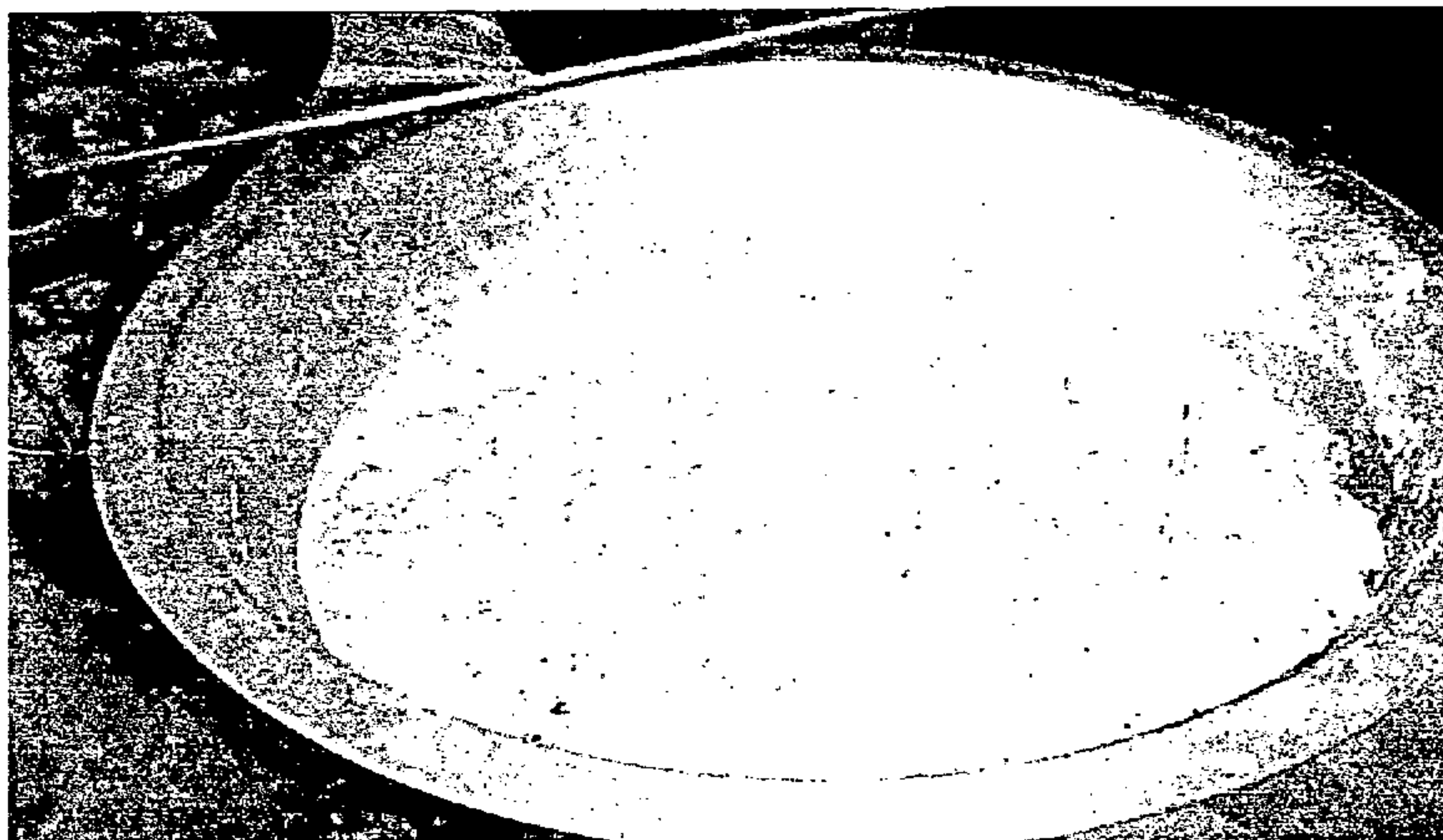
เตรียมวัสดุสำหรับทอด

ส่วนผสมของการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

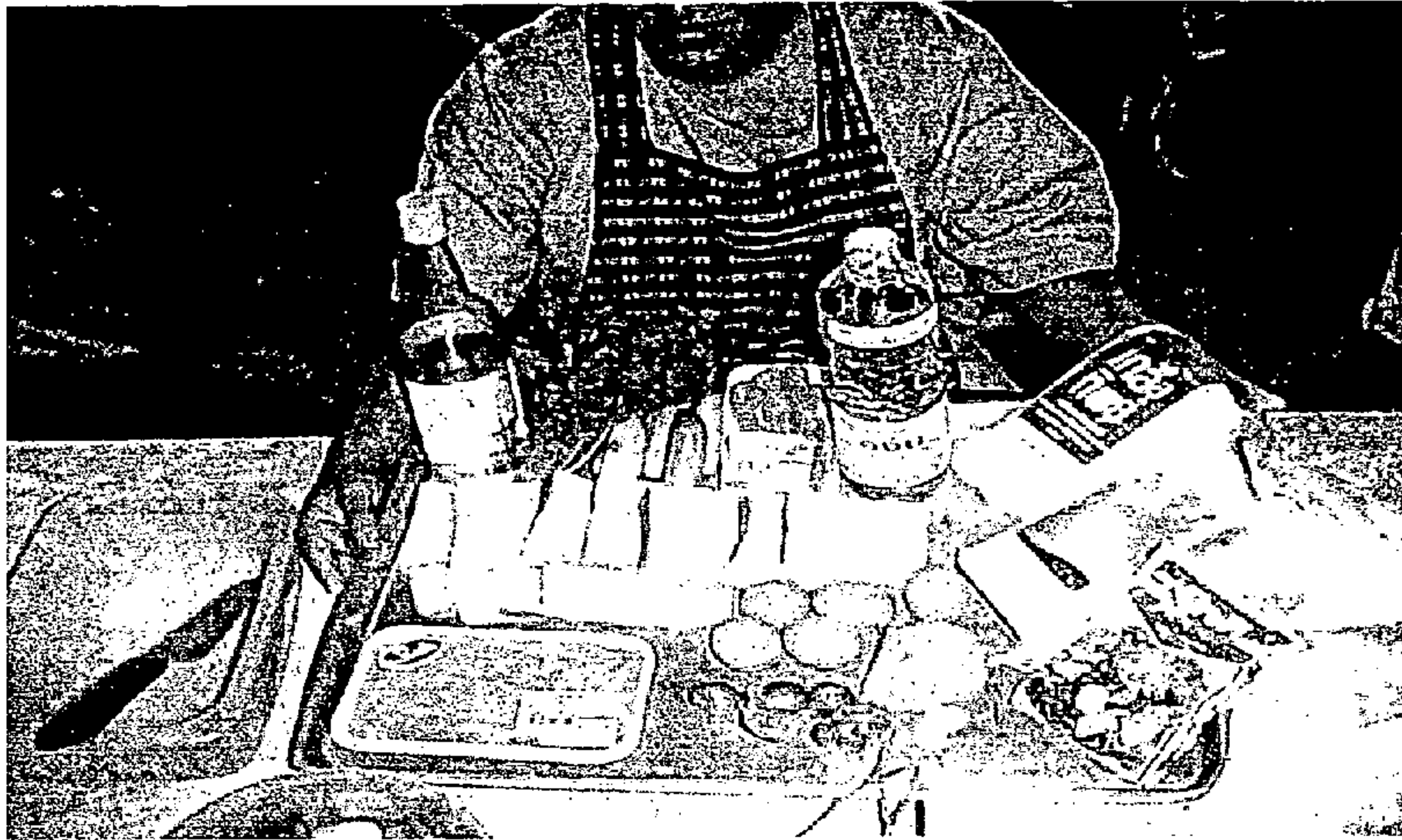

แป้งที่เตรียมสำหรับทอด

กล้วยแขกที่ทอดแล้ว

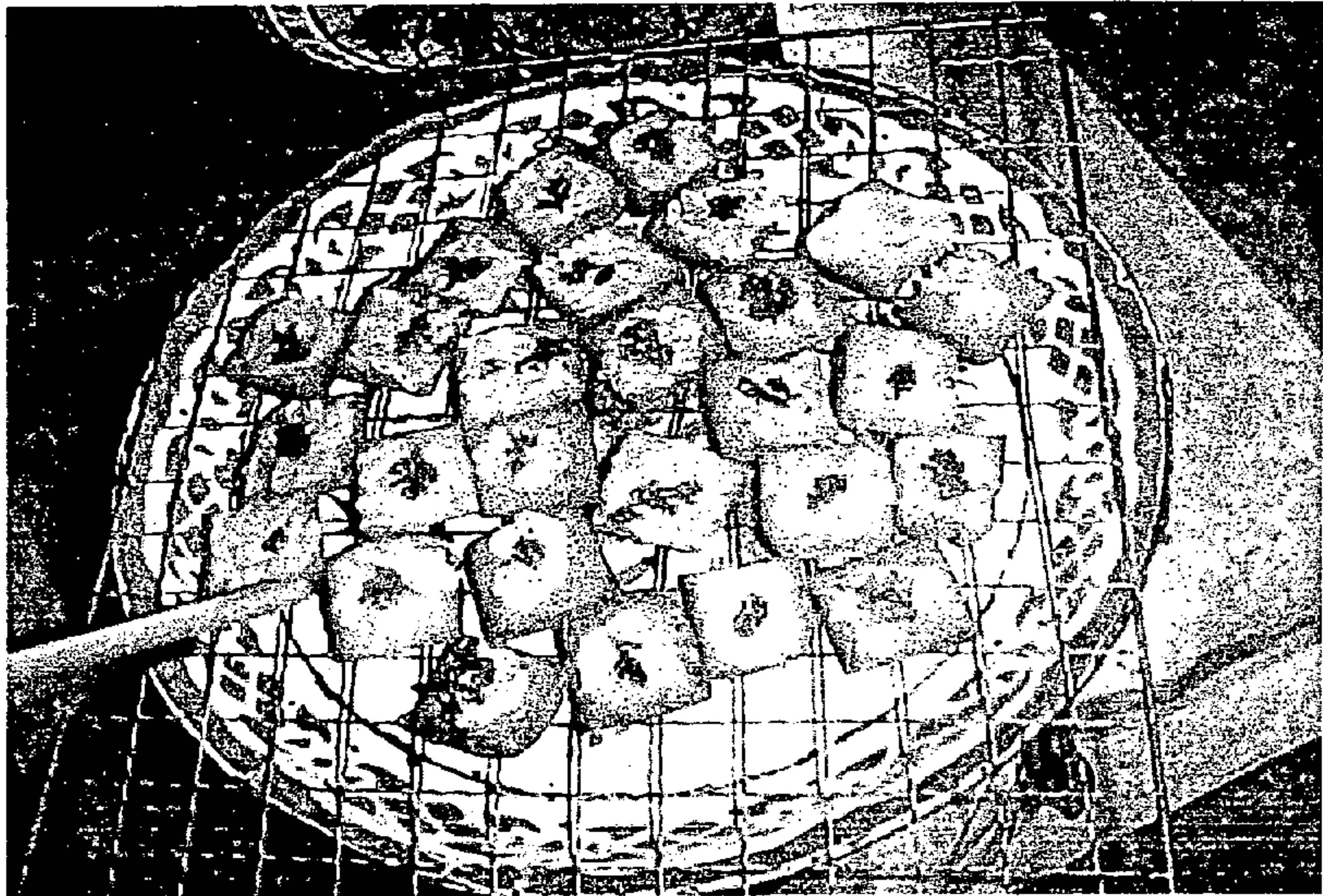
ภาพถ่ายประกอบกิจกรรมการฝึกอบรมการทำขนมปังหน้าหมู

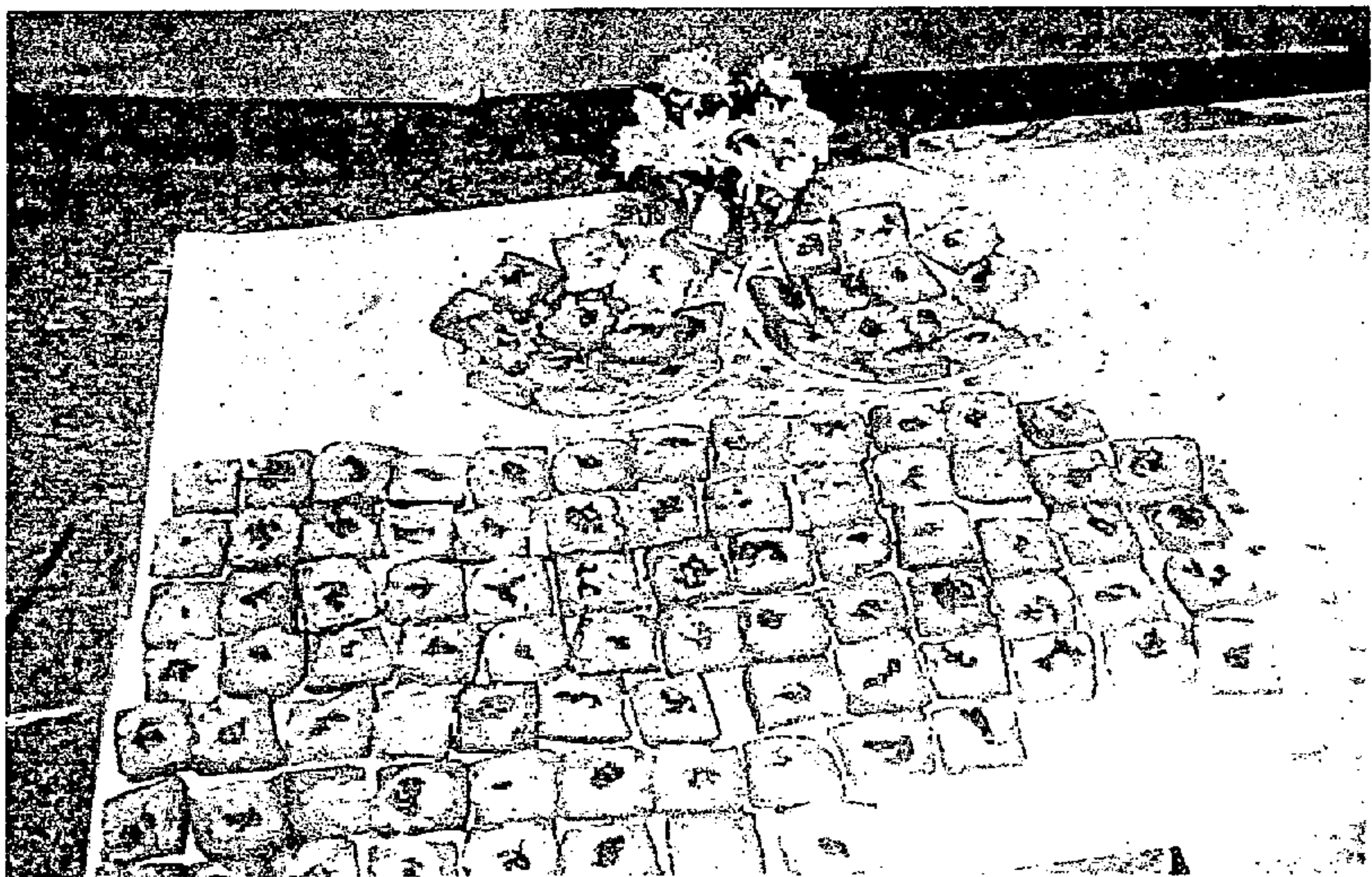
วิธีการทำขนมปังหน้าหมู

ขนมปังที่ทอดเสร็จแล้วพักไว้ในตระแกรง

ขนมปังที่ทอดแล้ว

อบการฝึกอบรมทำของที่ระลึกจากการะบูน

วัสดุอุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการะบูน

วัสดุอุปกรณ์ในการทำบัตรอวยพร

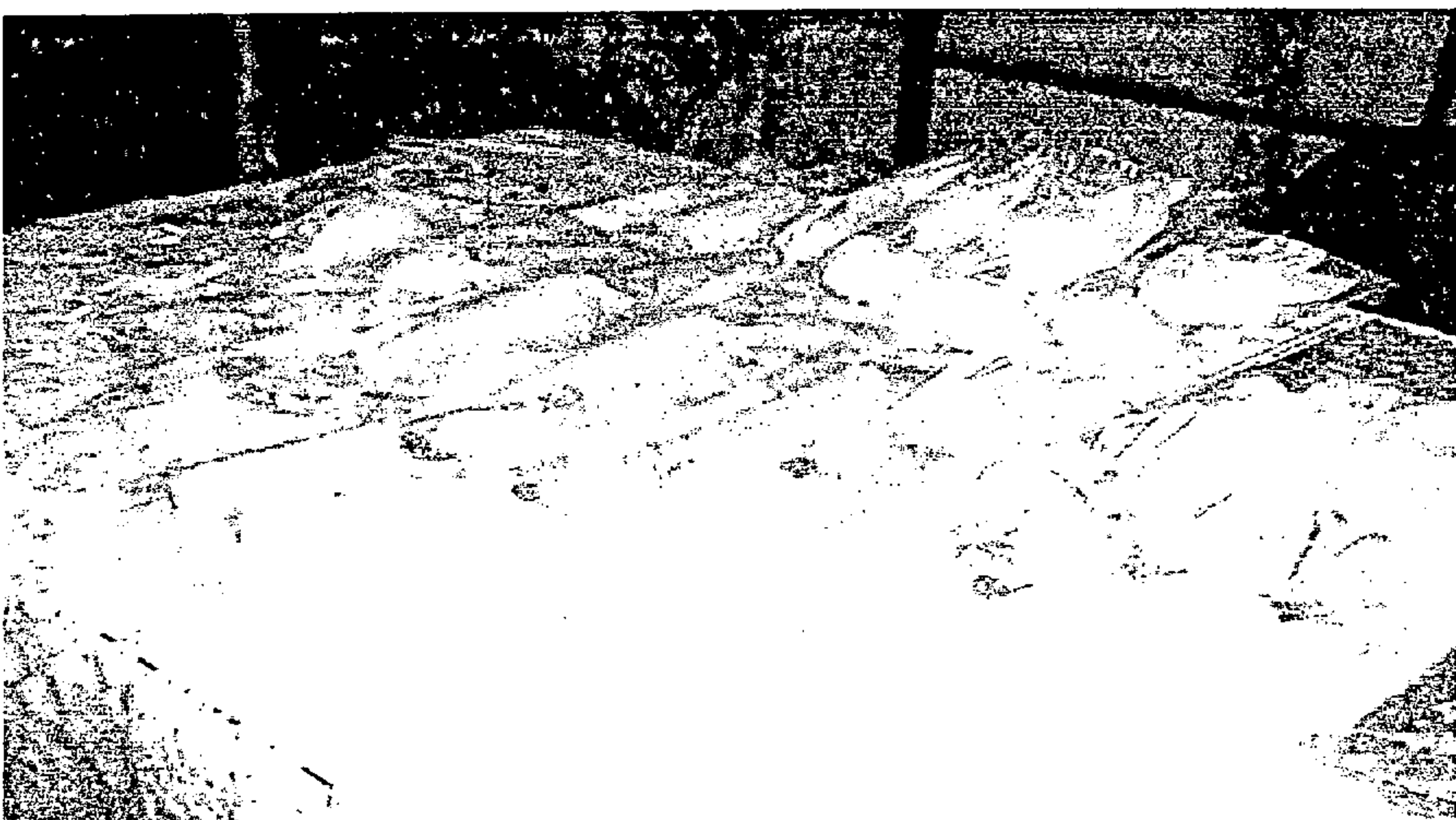
อบรมการประดิษฐ์บัตรอวยพร

ผลงานที่สำเร็จ

ผลงานการประดิษฐ์ของที่ระลึกจากการะบูร

ภาคผนวก ค

1. แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระ
2. แบบสอบถามความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ
3. ตารางเปรียบเทียบคะแนนความรู้ก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม
4. ตารางการหาคุณภาพความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามความต้องการประกอบอาชีพอิสระของผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ ทักษสถานหญิง
ธนบุรี

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด โดยให้ขีดเครื่องหมายถูก (/) ลงหน้าข้อที่
ท่านต้องการ

ชื่อ.....

1. อายุ

1. 18 – 25 ปี
2. 26 – 35 ปี
3. 36- 45 ปี
4. 46 ปีขึ้นไป

2. การศึกษา

1. ไม่มีความรู้
2. ป. 4 – ป.6
3. ม. 3 – ม.6
4. สูงกว่า ม. 6

3. อาชีพที่เคยทำ

1. รับจ้าง
2. ค้าขาย
3. งานส่วนตัว
4. ไม่เคยประกอบอาชีพ
5. แม่บ้าน

4.ต้องโทษคดี

1. จำหน่ายยาเสพติด
2. ครอบครองยาเสพติด
3. ผิดต่อชีวิต
4. อื่นๆ..... ระบุ

5.ระยะเวลาในการต้องโทษ

1. ต่ำกว่า 1 ปี
2. 1 – 4 ปี
3. 5 ปีขึ้นไป

6. เหลือโทษคงต้องจำต่อไป

1. น้อยกว่า 1 ปี
2. 1 ปี
3. 2 ปี
4. นานกว่า 2 ปี

7. ต้องการฝึกอาชีพอิสระข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 อาชีพ)

1. จัดดอกไม้สด
2. ทำขนมปังหน้าหมู
3. กลัวยแซกทรงเครื่อง
4. กลัวยฉาบ
5. ไข่เค็มดอง
6. ทำบัตร์อวยพร
7. ทำของที่ระลึกจากการะบูร

แบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระ และการวางแผนประกอบอาชีพ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบจากข้อ ก ข ค และ ง แล้วกากบาท (X) ข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 1 คำถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระ จำนวน 8 ข้อ (ข้อที่ 1-8)

1. ข้อใดเป็นอาชีพอิสระ

- ก. ครู พยาบาล ทหาร
- ข. ตำรวจ วิศวกร รับจ้าง
- ค. เลขานุการ นักข่าว รับจ้าง
- ง. ค้าขาย จัดดอกไม้ ช่างเสริมสวย

2. ผู้ที่จะประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีคุณลักษณะเช่นไร

- ก. มีความรับผิดชอบสูง
- ข. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ค. มีความขยัน อดทน
- ง. ขยันอดทนมีความรับผิดชอบสูง มีความคิดริเริ่ม

3. อาชีพอิสระในข้อใดที่ใช้ทุนในการประกอบอาชีพน้อย

- ก. ช่างเสริมสวย
- ข. ขายของชำ
- ค. ทำขนมปังหน้าหมู
- ง. ขายเครื่องสำอางค์

4. อาชีพใดที่ผู้ประกอบอาชีพจะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกนานจึงสามารถประกอบอาชีพได้

- ก. ขายของตลาดนัด
- ข. ขายอาหารตามสั่ง
- ค. ช่างเสริมสวย
- ง. ขายกล้วยแขกและขนมปังหน้าหมู

5. หน่วยงานใดที่ทำหน้าที่อบรมด้านการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนโดยตรง และมุ่งให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมเกิดทักษะในการประกอบอาชีพต่างๆ
 - ก. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคต่างๆ
 - ข. กรมการศาสนา
 - ค. กรมวิชาการ
 - ง. กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

6. ข้อใดไม่ใช่แหล่งเงินทุนที่ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ
 - ก. กองสังคมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร
 - ข. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 - ค. กรมประชาสงเคราะห์
 - ง. สโมสรโรตารีสากล

7. หน่วยงานเอกชนในข้อใดที่ให้การสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ
 - ก. มูลนิธิสโก
 - ข. มูลนิธิปอเต็กตึ๊ง
 - ค. มูลนิธิร่วมกตัญญู
 - ง. กรมประชาสงเคราะห์

8. หน่วยงานในข้อใดที่ **ไม่ได้** ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
 - ก. โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
 - ข. กรมการศึกษานอกโรงเรียน
 - ค. กรมอาชีวศึกษา
 - ง. กรมราชทัณฑ์

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการวางแผนประกอบอาชีพอิสระจำนวน 7 ข้อ (ข้อ 9- 15)

9. การวางแผนประกอบอาชีพหมายถึงข้อใด

- ก. การแก้ปัญหาเรื่องอาชีพไว้ล่วงหน้า
- ข. กระบวนการเลือกประกอบอาชีพอิสระ
- ค. การคาดคะเนอาชีพของตนเองไว้ล่วงหน้า
- ง. การตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองอย่างมีเป้าหมาย

10. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ในการวางแผนประกอบอาชีพ

- ก. เพื่อใช้ในการเตรียมการในอนาคต
- ข. ป้องกันการเกิดปัญหาในอนาคต
- ค. ทำให้เป็นคนฉลาดรอบรู้
- ง. ทำให้เป็นคนมองการณ์ไกล

11. ข้อใดไม่ใช่ปัญหาของการวางแผนประกอบอาชีพ

- ก. เสียเวลาในการวางแผน
- ข. สิ้นเปลืองทรัพยากร
- ค. ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้
- ง. ทำให้มีความรู้และประสบการณ์

12. ข้อใด ไม่ใช่ขั้นตอนการวางแผนประกอบอาชีพ

- ก. รู้จักตนเอง
- ข. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ
- ค. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ
- ง. ทำความรู้จักกับบุคคลอาชีพต่างๆ

13. ข้อใดมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพน้อยที่สุด

- ก. ความถนัดและสติปัญญา
- ข. ความสนใจในแต่ละอย่าง
- ค. ค่านิยม ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม
- ง. ความนิยมจากสังคม และกลุ่มเพื่อน

14. ถ้ามีแต่ความสนใจ แต่ไม่มีทักษะในการประกอบอาชีพจะสามารถประกอบอาชีพนั้นให้ประสบความสำเร็จหรือไม่
- ก. ไม่ได้เพราะอาจไม่มีฝีมือ และทักษะ
 - ข. ไม่ได้เพราะขาดประสบการณ์
 - ค. ได้เพราะสามารถฝึกอบรมได้
 - ง. ได้เพราะความสนใจจะทำให้เกิดความกดดันได้
15. เพราะเหตุใดจึงต้องประเมินความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ
- ก. เป็นเครื่องวัดถึงความสำเร็จ
 - ข. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน
 - ค. ทำให้มองเห็นความก้าวหน้าในการดำเนินงาน
 - ง. มองเห็นความก้าวหน้าตลอดจนปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข

เฉลยแบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ

ข้อที่

1. ง
2. ง
3. ค
4. ค
5. ก
6. ง
7. ง
8. ง
9. ง
10. ค
11. ง
12. ง
13. ง
14. ก
15. ง

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนแบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการ
วางแผนทางประกอบอาชีพอิสระก่อนและหลังการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1.	6.00	14.00
2	6.00	14.00
3	6.00	12.00
4	4.00	13.00
5	8.00	12.00
6	7.00	11.00
7	7.00	11.00
8	8.00	11.00
9	9.00	11.00
10	6.00	11.00
11	6.00	14.00
12	9.00	13.00
13	7.00	14.00
14	5.00	13.00
15	8.00	14.00
16	7.00	13.00
17	7.00	14.00
18	6.00	13.00
19	10.00	14.00
20	7.00	13.00
21	10.00	14.00
22	7.00	13.00
23	6.00	14.00
24	9.00	13.00
25	8.00	14.00

ตารางที่ 12 คะแนนแบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทาง
ประกอบอาชีพอิสระ

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังการเข้ารับการฝึกอบรม
26	6.00	14.00
27	4.00	13.00
28	6.00	14.00
29	4.00	13.00
30	8.00	14.00
31	10.00	13.00
32	7.00	14.00
33	6.00	13.00
34	2.00	14.00
35	9.00	13.00
36	8.00	14.00
37	8.00	13.00
38	8.00	14.00
39	4.00	13.00
40	9.00	14.00
41	8.00	13.00
42	6.00	14.00
43	8.00	13.00
44	5.00	14.00
45	8.00	13.00
46	8.00	14.00
47	7.00	13.00
48	9.00	14.00
49	4.00	13.00
50	9.00	14.00

ตารางที่ 12 คะแนนเปรียบเทียบก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรมของแบบสอบถามเรื่องความรู้
ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพอิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพอิสระ

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังการเข้ารับการฝึกอบรม
51	12.00	14.00
52	9.00	13.00
53	11.00	14.00
54	7.00	13.00
56	9.00	14.00
57	8.00	13.00
58	6.00	14.00
59	7.00	13.00
60	11.00	14.00
61	6.00	13.00
62	8.00	14.00
63	8.00	13.00
$\bar{x}$	7.38	12.42

ตารางที่ 13 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถามเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาชีพ
อิสระและการวางแผนทางประกอบอาชีพ

ข้อที่	คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.	ข้อใดเป็นอาชีพอิสระ	.0338
2.	ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระจะต้องมีคุณลักษณะเช่นใด	.07911
3.	อาชีพอิสระในข้อใดที่ใช้ทุนในการประกอบอาชีพน้อย	.1620
4.	อาชีพใดที่ผู้ประกอบอาชีพต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนนาน จึงสามารถประกอบอาชีพได้	.7717
5.	หน่วยงานใดที่ทำหน้าที่อบรมด้านการประกอบอาชีพให้แก่ ประชาชนโดยตรงและมุ่งให้ผ่านการฝึกอบรมเกิดทักษะในการ ประกอบอาชีพต่างๆ	.8313
6.	ข้อใดไม่ใช่แหล่งเงินทุนที่ให้กู้ยืมเพื่อประกอบอาชีพ	.8498
7.	หน่วยงานเอกชนในข้อใดที่ให้การสนับสนุนแหล่งแหล่งเงินทุน ในการประกอบอาชีพ	.8488
8.	หน่วยงานในข้อใดที่ ไม่ได้ ส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบ อาชีพให้กับประชาชนทั่วไป	.3199
9.	การวางแผนประกอบอาชีพหมายถึงข้อใด	.0439
10.	ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ในการวางแผนประกอบอาชีพ	.3737
11.	ข้อใดไม่ใช่ปัญหาของการวางแผนประกอบอาชีพ	.0554
12.	ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนในการวางแผนประกอบอาชีพ	.7504
13.	ข้อใดมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพน้อยที่สุด	.6160
14.	ถ้ามีแต่ความสนใจ แต่ไม่มีทักษะในการประกอบอาชีพจะ สามารถประกอบอาชีพนั้นได้หรือไม่	.8476
15.	เพราะเหตุใดจึงต้องประเมินความก้าวหน้าในการประกอบ อาชีพ	.1552
	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ =	.8913

แบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด

คำสั่ง จงเลือกคำตอบ จากข้อ ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้ว กากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดไม่จัดว่า เป็นคุณสมบัติของดอกไม้
 - ก. ให้ความสดชื่น สบายตา
 - ข. ให้ความหอมชื่นใจ
 - ค. อบอุ่น สง่า เป็นกันเอง
 - ง. ให้ความรู้สึกว่าได้รับการต้อนรับ

2. ข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. ในการจัดดอกไม้ไม่ควรเห็นที่ยึด
 - ข. ก่อนจัดดอกไม้ควรล้างและเช็ดภาชนะให้แห้งก่อน
 - ค. ดอกไม้แบ่งออกเป็น 3 ชนิด เป็นช่อ ดอกกลม และวงรียาว
 - ง. การจัดดอกไม้ควรจัดดอกไม้มากกว่าอย่างอื่นจะได้มีคุณค่า

3. ข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. ควรใช้กรรไกรหรือมีดคมๆ ตัดดอก
 - ข. ควรตัดดอกไม้ในเวลาเช้ามืดหรือพลบค่ำ
 - ค. ดอกไม้เมื่อตัดดอกไม้ออกจากต้นแล้วควรแช่น้ำทันที
 - ง. ควรแช่ดอกไม้ในอ่างที่ปิดมิดชิดจะรักษาความสดได้เป็นเวลานานๆ

4. การจัดดอกไม้ควรจะให้จุดเด่นของดอกไม้ อยู่ใกล้ส่วนใด
 - ก. ใกล้ปากแจกัน
 - ข. สูงที่สุดของแจกัน
 - ค. อยู่ตรงกลางของแจกัน
 - ง. ตามความเหมาะสมของแต่ละแบบ

5. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. กุหลาบสีชมพูเป็นกุหลาบที่เหี่ยวช้ากว่าสีอื่น
- ข. ใบไม้ที่สามารถอยู่ได้นาน คือ พลูด่าง พลูเขียว พลูเงิน
- ค. ดอกและใบไม้ที่มีก้านแข็งแรง ควรทุบโคนกึ่งเพื่อให้ดูดี
- ง. ใบไม้ที่มีก้านอ่อนแอทุกชนิด ควรแช่น้ำก่อนจัด 6-8 ชั่วโมง

6. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. เลือกดอกไม้ที่ลดราคาจะได้ลดต้นทุน
- ข. เลือกดอกไม้จากแม่ค้าเจ้าประจำ
- ค. ควรดูสีของใบไม้ให้เข้ากับดอกไม้ เช่น ดอกเข็มควรใช้ใบอ่อน
- ง. เลือกซื้อดอกไม้ที่เป็นที่นิยมของคนทั่วไป

7. ในการจัดดอกไม้ นอกจะมีความอดทน ขยัน และมีฝีมือแล้วควรต้องมีความรู้ด้านใดอีก

- ก. มีศิลปะ
- ข. การตลาด
- ค. การประชาสัมพันธ์
- ง. การส่งเสริมการขาย

8. ข้อใดไม่จัดว่าเป็นอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้

- ก. มีดตัดดอกไม้
- ข. แจกันรูปทรงต่างๆ
- ค. กระบอกฉีดน้ำ อ่างดอกไม้
- ง. กระดาษย่น กาว สีน้ำ

9. ข้อใดเป็นที่ยึดดอกไม้ทั้งหมด

- ก. ตะปูแฉง รังผึ้ง ก้านผักตบชวา
- ข. ตะปูแฉง โฟม ลวดกรงไก่
- ค. ตะปูแฉง รังผึ้ง โฟม ดินเหนียว
- ง. ตะปูแฉง โฟม ดินน้ำมัน

10. ไม้ชนิดใดที่ไม่นิยมนำมาจัดในงานมงคล

- ก. ดอกแก้ว ช่อนกลั่น
- ข. ดอกกุหลาบ เบญจมาศ
- ค. คาร์เนชั่น กล้วยไม้
- ง. ดาวเรือง ดอกกรั๊กสีขาว

11. สถานที่ใดที่จำหน่ายดอกไม้ราคาถูกและมีดอกไม้หลายชนิด

- ก. สวรรค์จตุจักร
- ข. ตลาดน้ำ
- ค. ตลาดไทย
- ง. ปากคลองตลาด

12. ดอกไม้ที่จัดบนสุดของแจกันควรเลือกดอกไม้มีลักษณะเช่นไร

- ก. ดอกที่บานและใหญ่ที่สุด
- ข. ดอกที่สวยงามและเด่นที่สุด
- ค. ดอกที่มีก้านยาวที่สุดและดอกตูม
- ง. ตามแต่ความเหมาะสมในการจัดแต่ละแบบ

13. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. จัดดอกแรกอยู่บนสุดของแจกัน
- ข. พิจารณาว่าดอกแต่ละดอกควรอยู่ตำแหน่งใด
- ค. ใส่ยาแก้ปวด หรือลิสเตอร์ลินเพื่อจะให้ดอกไม้สดนาน
- ง. ควรแยกดอกไม้แต่ละประเภทให้เท่ากันก่อนจัดเพื่อความสะดวกในการจัด

14. ทำเลที่ตั้งร้านจัดดอกไม้ควรจะมีลักษณะเช่นไร

- ก. ตามความสะดวกของเจ้าของร้าน
- ข. อยู่ใกล้แหล่งจำหน่ายดอกไม้สด
- ค. อยู่หน้าสถานศึกษา ใกล้วัด ใกล้โรงพยาบาล
- ง. อยู่ย่านชุมชน และควรอยู่ใกล้ร้านจำหน่ายอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ด้วย

15. การตกแต่งร้านควรตกแต่งอย่างไร

- ก. ตกแต่งให้หรูหราจึงจะน่าสนใจ
- ข. ตกแต่งให้สวยงามอยู่เสมอเพื่อเรียกร้องสายตาลูกค้า
- ค. ตกแต่งให้หรูหรา และควรให้เห็นวัสดุในการจัดดอกไม้
- ง. ตกแต่งให้สะอาด มองแล้วสบายตา ควรจัดดอกไม้ให้สวยทุกโอกาส

เฉลยแบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด

1. ง
2. ก
3. ง
4. ค
5. ก
6. ก
7. ก
8. ง
9. ก
10. ก
11. ง
12. ค
13. ก
14. ง
15. ก

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคะแนนความรู้แบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด
ก่อนและหลังฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1	6.00	14.00
2	6.00	15.00
3	6.00	15.00
4	9.00	15.00
5	10.00	15.00
6	6.00	15.00
7	4.00	15.00
8	9.00	15.00
9	8.00	15.00
10	6.00	14.00
11	6.00	14.00
12	6.00	14.00
13	7.00	14.00
14	10.00	14.00
15	8.00	13.00
16	9.00	15.00
17	10.00	12.00
18	10.00	13.00
19	6.00	14.00
20	8.00	14.00
21	6.00	15.00
22	8.00	14.00
23	5.00	14.00
24	4.00	15.00
25	5.00	14.00

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคะแนนความรู้แบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด
ก่อนและหลังฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
26	8.00	13.00
27	10.00	12.00
28	8.00	13.00
29	7.00	13.00
30	10.00	12.00
31	4.00	13.00
32	6.00	12.00
33	5.00	13.00
34	7.00	15.00
35	5.00	14.00
36	4.00	14.00
37	3.00	15.00
38	2.00	12.00
$\bar{X}$	6.76	13.82

ตารางที่ 15 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถามเรื่องการจัดดอกไม้สด

ข้อที่	คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.	ข้อใดไม่จัดว่าเป็นคุณสมบัติของดอกไม้	.0509
2.	ข้อใดไม่ถูกต้องในการจัดดอกไม้	.0743
3.	ข้อใดไม่ถูกต้องในการใช้อุปกรณ์การจัดดอกไม้	.3397
4.	การจัดดอกไม้ควรจะให้จุดเด่นของดอกไม้อยู่ส่วนใด	.4946
5.	ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการเตรียมดอกไม้ก่อนนำไปจัด	.1546
6.	ข้อใดไม่ถูกต้อง	.1546
7.	ในการจัดดอกไม้ นอกจากจะมีความอดทน ขยัน และมีฝีมือ แล้วควรต้องมีความรู้ด้านใดอีก	.3379
8.	ข้อใดไม่จัดว่าเป็นอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้	.1646
9.	ข้อใดเป็นที่ยึดดอกไม้ทั้งหมด	.1709
10.	ไม้ชนิดใดที่ไม่นิยมนำมาจัดในงานมงคล	.1143
11.	สถานที่จัดจำหน่ายดอกไม้ราคาถูกปละมีดอกไม้ให้เลือกนานาชนิด	.1143
12.	ดอกไม้ที่จัดไว้บนสุดของแจกันควรเลือกดอกไม้ที่มีลักษณะอย่างไร	.2223
13.	ข้อใดไม่ถูกต้อง	.0945
14.	ทำเลที่ตั้งร้านจัดดอกไม้ควรจะมีลักษณะอย่างไร	.4033
15.	การตกแต่งร้านควรตกแต่งอย่างไร	.2101
	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	.5455

แบบสอบถามเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

คำสั่ง จงเลือกคำตอบ จากข้อ ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้ว
กากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดไม่สามารถนำมาทอดกับแป้งที่ผสมไว้สำหรับทำกล้วยแขกได้
 - ก. มันเทศ
 - ข. มันแกว
 - ค. เผือก
 - ง. สาเก

2. ข้อใดไม่จัดว่าเป็นส่วนผสมของการทำกล้วยแขก
 - ก. น้ำตาล
 - ข. งาม
 - ค. เนย
 - ง. มะพร้าว

3. สิ่งใดที่ช่วยให้กล้วยแขกกรอบอร่อยและรสชาติกลมกล่อม
 - ก. เกลือ
 - ข. น้ำตาล
 - ค. ผงฟู
 - ง. น้ำสมสายชู

4. กล้วยที่จะนำมาทอดให้ได้รสชาติกลมกล่อมและทอดแล้วไม่นิ่มควรเลือกอย่างไร
 - ก. กล้วยที่สุกพอดี
 - ข. กล้วยห่าม
 - ค. กล้วยงอม
 - ง. กล้วยแก่จัดลูกอ้วน

5. การที่จะทำให้กล้วยแขกในขณะทอดหอมน่ารับประทานควรทำอย่างไร

- ก. เดิมกลิ่นวานิลาลงในแป้ง
- ข. เดิมกลิ่นนมแมวลงในแป้ง
- ค. ใส่ใบเตยสดลงในน้ำที่กำลังเดือด
- ง. ใส่น้ำดอกมะลิลงในแป้ง

6. โดยทั่วไปกล้วยหนึ่งลูกจะทอดกล้วยแขกได้กี่ชิ้น

- ก. 2 ชิ้น
- ข. 3 ชิ้น
- ค. 4 ชิ้น
- ง. 5 ชิ้น

7. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

- ก. ชามผสม
- ข. กระทะ
- ค. พายยาง
- ง. เครื่องตีไข่

8. กล้วยแขกจะขายดีในช่วงเวลาใด

- ก. เช้า – เที่ยง
- ข. กลางวัน- เย็น
- ค. เช้า –เย็น
- ง. บ่าย – เย็น

9. กล้วยชนิดใดที่นิยมนำมาทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

- ก. กล้วยไข่
- ข. กล้วยหักมุก
- ค. กล้วยน้ำหว่า
- ง. กล้วยหอม

10. แป้งชนิดใดคือแป้งสำหรับทำกล้วยแขก

- ก. แป้งมัน
- ข. แป้งข้างเจ้า
- ค. แป้งสาลี
- ง. แป้งข้าวเหนียว

11. สารอาหารใดที่ได้จากกล้วยแขกน้อยที่สุด

- ก. คาร์โบไฮเดรต
- ข. โปรตีน
- ค. ไขมัน
- ง. เกลือแร่

12. กล้วยชนิดใดที่มีคุณค่าทางอาหารสูง

- ก. กล้วยไข่
- ข. กล้วยหักมุก
- ค. กล้วยน้ำว้า
- ง. กล้วยหอม

13. น้ำมันที่นิยมนำมาทอดกล้วยแขกเพราะราคาไม่แพงมากและทำให้กล้วยไม่อมน้ำมัน

- ก. น้ำมันงา
- ข. น้ำมันหมู
- ค. น้ำมันปาล์ม
- ง. น้ำมันมะพร้าว

14. น้ำมันที่นำมาทอดกล้วยแขกไม่ควรใช้เกินกี่ครั้ง

- ก. 1 ครั้ง
- ข. 2 ครั้ง
- ค. 3 ครั้ง
- ง. 4 ครั้ง

15. สถานที่จำหน่ายกล้วยแขกสำหรับผู้ที่มีทุนน้อยควรเป็นสถานที่เช่นไร

- ก. เปิดร้านขายเป็นของตนเอง
- ข. เช้าร้านตามห้างสรรพสินค้า
- ค. ขายตามย่านชุมชน เป็นรถเข็น
- ง. เปิดร้านขนาดใหญ่เพื่อเรียกลูกค้า

เฉลยแบบสอบถามเรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่อง

1. ข
2. ค
3. ก
4. ข
5. ค
6. ข
7. ง
8. ง
9. ค
10. ข
11. ข
12. ค
13. ค
14. ค
15. ค

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่องก่อนและหลังเข้า
รับการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1.	10.00	11.00
2	8.00	12.00
3	4.00	12.00
4	5.00	12.00
5.	5.00	10.00
6.	9.00	11.00
7.	6.00	11.00
8.	7.00	11.00
9.	7.00	15.00
10.	6.00	10.00
11.	7.00	11.00
12.	8.00	12.00
13.	6.00	5.00
14.	7.00	9.00
15.	4.00	10.00
16.	5.00	12.00
17.	3.00	11.00
18.	10.00	11.00
19.	7.00	11.00
20.	8.00	13.00
21.	7.00	11.00
22.	4.00	11.00
23.	6.00	11.00
24	7.00	11.00
25.	4.00	10.00
26.	2.00	10.00

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำกล้วยแขกทรงเครื่องก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
27.	4.00	9.00
28.	2.00	11.00
30.	2.00	10.00
31.	5.00	9.00
32.	2.00	9.00
$\bar{X}$	5.65	10.81

ตารางที่ 17 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถามเรื่องกล้วยแขกทรงเครื่อง

ข้อที่	คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.	ข้อใดไม่สามารถนำมาทอดกับแป้งที่ผสมไว้ทำกล้วยแขกได้	.0338
2.	ข้อใดไม่จัดว่าเป็นส่วนผสมของการทำกล้วยแขก	.7911
3.	สิ่งใดที่ช่วยให้รสชาติของกล้วยแขกกรอบอร่อย	.1620
4.	กล้วยที่จะนำมาทอดให้ได้รับรสชาติอร่อยทอดแล้วไม่นิ่มควรเลือกอย่างไร	.7717
5.	การที่จะทำกล้วยแขกในขณะทอดหอมน่ารับประทานควรทำอย่างไร	.8313
6.	โดยทั่วไปกล้วยหนึ่งลูกจะผ่าทำกล้วยแขกได้กี่ชิ้น	.8498
7.	ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำกล้วยแขก	.8498
8.	กล้วยแขกจะขายดีในช่วงใด	.3199
9.	กล้วยชนิดใดที่นิยมนำมาทำกล้วยแขกทรงเครื่อง	.0439
10.	แป้งชนิดใดที่นำมาใช้ทำกล้วยแขกทรงเครื่อง	.3737
11.	สารอาหารชนิดใดที่ได้จากกล้วยแขกน้อยที่สุด	.9554
12.	กล้วยชนิดใดที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง	.7504
13.	น้ำมันที่ใช้สำหรับทอดกล้วยแขกทรงเครื่อง	.6160
14.	น้ำมันที่ทอดกล้วยแขกไม่ควรใช้เกินกี่ครั้ง	.8476
15.	สถานที่จำหน่ายกล้วยแขกสำหรับผู้ที่มีทุนน้อยควรใช้แบบใด	.1552
	ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ	.8913

แบบสอบถามเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู

คำสั่ง จงเลือกคำตอบจากข้อ ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกากบาท

(x) ลงใน กระจาดคำตอบ

1. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำขนมปังหน้าหมู

- ก. กระทะ
- ข. ถาดรอง
- ค. เตาแก๊ส
- ง. พายพลาสติก

2. ข้อใดไม่ใช่ส่วนผสมในการทำขนมปังหน้าหมู

- ก. เกลือ
- ข. หมูสับ
- ค. ผงชูรส
- ง. กระจกัลป์ลี

3. ผักชนิดใดที่นำมาผสมในน้ำอาจาดของขนมปังหน้าหมู

- ก. แดงกวา
- ข. ผักกาดหอม
- ค. สาระแหน่
- ง. กระจกัลป์ลี

4. น้ำมันชนิดใดที่นิยมนำมาทอดขนมปังหน้าหมู

- ก. น้ำมันพืช
- ข. น้ำมันหมู
- ค. น้ำมันปาล์ม
- ง. น้ำมันมะพร้าว

5. ขนมอบึงหนึ่งชั้นจะแบ่งทอดได้ที่ชั้นเล็ก

- ก. 4 ชั้น
- ข. 5 ชั้น
- ค. 6 ชั้น
- ง. 8 ชั้น

6. การทอดขนมปังหน้าหมูควรใช้ไฟระดับใดจึงจะเหมาะสมจะทำให้ขนมปังไม่อมน้ำมัน

- ก. ไฟอ่อน
- ข. ไฟแรงไฟ
- ค. ไฟปานกลาง
- ง. ไฟค่อนข้างแรง

7. ผักชนิดใดที่ใช้แต่งหน้าขนมปังก่อนนำไปทอด

- ก. ผักชีหอม
- ข. ผักชีลาว
- ค. ผักชีฝรั่ง
- ง. ผักกาดหอม

8. ข้อใดไม่ใช่ส่วนผสมของน้ำอจาาด

- ก. เกลือ
- ข. น้ำตาล
- ค. สีอิ้วขาว
- ง. น้ำส้มสายชู

9. แหล่งใดที่น่าจะขายขนมปังหน้าหมูได้ดี

- ก. ตลาดนัด
- ข. หน้าห้างสรรพสินค้า
- ค. ย่านชุมชนต่างๆ
- ง. ในห้างสรรพสินค้า

10. วิธีการเพิ่มยอดขายให้ได้มากควรทำอย่างไร

- ก. แจกแถม
- ข. โฆษณา
- ค. ทำให้สะอาด รสชาติอร่อย
- ง. มีมนุษยสัมพันธ์ดี พุดจาไฟเราะ

11. สารอาหารใดที่ได้จากการทำขนมปังหน้าหมูมากที่สุด

- ก. วิตามิน
- ข. ไขมัน
- ค. เกลือแร่
- ง. โปรตีน

12. การเลือกน้ำมันพืชสำหรับทอดควรเลือกอย่างไร

- ก. ไม่มีกลิ่นหืน
- ข. มีกลิ่นหอมสีเหลืองเข้ม
- ค. มีกลิ่นหอมสีเหลืองทอง
- ง. ไม่กลิ่น ไม่ตกตะกอน สีเหลืองใส

13. ขนมปังที่นำมาทำขนมปังหน้าหมูใช้ขนมปังชนิดใด

- ก. ขนมปังปอนด์
- ข. ขนมปังแซนวิช
- ค. ขนมปังกรอบ
- ง. ขนมปังโฮมวีต

14. ขนมปังหน้าหมูทำทอดเสร็จแล้วควรมีลักษณะเช่นไรจึงจะจัดว่าน่ารับประทาน

- ก. ไม่แข็งเกินไป สีเหลือง
- ข. กลิ่นหอม สีเหลืองอ่อน
- ค. กลิ่นหอม สีเหลืองเข้ม
- ง. กลิ่นหอม สีเหลืองทอง ไม่อมน้ำมัน กรอบ

15. การหั่นขนมปังก่อนนำไปทอดเพราะเหตุใดจึงใช้มีดคมๆหั่น

- ก. จะไม่ทำให้ขนมปังยุบ
- ข. ไม่ต้องออกแรงมาก
- ค. ไม่เสียเวลาในการหั่น
- ง. ทำให้หั่นได้ปริมาณมาก ๆ

เฉลยแบบสอบถามเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู

1. ง
2. ค
3. ก
4. ค
5. ก
6. ค
7. ค
8. ค
9. ค
10. ค
11. ข
12. ง
13. ข
14. ง
15. ก

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำขนมปังหน้าหมูก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1	5.00	15.00
2.	5.00	15.00
3	6.00	15.00
4	7.00	15.00
5	3.00	14.00
6.	7.00	15.00
7	6.00	14.00
8	4.00	14.00
9	4.00	15.00
10	4.00	14.00
11	5.00	14.00
12	8.00	14.00
13	5.00	15.00
14	5.00	7.00
15	7.00	14.00
16	5.00	14.00
17	4.00	15.00
18	5.00	14.00
19	3.00	15.00
20	4.00	13.00
21	6.00	14.00
22	3.00	15.00
23	3.00	15.00
24	7.00	14.00

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำขนมปังหน้าหมูก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
25	9.00	13.00
26	5.00	14.00
27	4.00	13.00
28	5.00	14.00
29	3.00	15.00
30	4.00	15.00
31	5.00	15.00
32	7.00	14.00
$\bar{X}$	4.78	14.72

ตารางที่ 19 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถามเรื่องการทำขนมปังหน้าหมู

ข้อที่	ข้อความ	ค่าความเชื่อมั่น
1.	ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำขนมปังหน้าหมู	.8694
2.	ข้อใดไม่ใช่ส่วนผสมของการทำขนมปังหน้าหมู	.6425
3.	ผักชนิดใดที่นำมาผสมในน้ำอาจาดของขนมปังหน้าหมู	.6835
4.	น้ำมันชนิดใดที่นิยมนำมาทอดขนมปังหน้าหมู	-.0225
5.	ขนมปังหนึ่งชิ้นจะแบ่งทอดกี่ชิ้น	.6488
6.	การทอดขนมปังหน้าหมูควรใช้ไฟระดับใด	.2121
7.	ผักชนิดใดที่ใช้แต่งหน้าขนมปังก่อนนำไปทอด	.1685
8.	ข้อใดไม่ใช่ส่วนผสมของน้ำอาจาด	.6020
9.	แหล่งใดที่น่าจะขายขนมปังหน้าหมูได้ดี	.0799
10.	วิธีการเพิ่มยอดขายให้ได้มากควรทำอย่างไร	.5620
11.	สารอาหารใดที่ได้จากการทำขนมปังหน้าหมูมากที่สุด	.5224
12.	การเลือกน้ำมันสำหรับทอดควรเลือกอย่างไร	.2063
13.	ขนมปังที่นำมาทำขนมปังหน้าหมูใช้ขนมปังชนิดใด	.1995
14.	ขนมปังหน้าหมูที่ทอดเสร็จแล้วควรมีลักษณะเช่นไร	.7639
15.	การหันขนมปังก่อนทอดเพราะเหตุใดจึงใช้มีดคมๆ	.0198
	ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ	.7695

แบบสอบถามเรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบูน

คำสั่ง จงเลือกคำตอบ จากข้อ ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้ว
กากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใด ไม่ใช่ สรรพคุณของการะบูน

- ก. มีกลิ่นหอม ชื่นใจ
- ข. มีกลิ่นหอมใช้แทนน้ำหอมได้
- ค. รักษาอาการท้องเต็ม แก้ววิงเวียนศีรษะ
- ง. แก้กลิ้นอักเสบ แก้น้ำมูกตาละลาย

2. ข้อใดไม่จัดว่าเป็นวัสดุในการห่อการะบูน

- ก. กระดาษย่น
- ข. ลูกไม้ ดอกไม้
- ค. กระดาษสาอย่างบาง
- ง. กระดาษสาอย่างหนา ผ้า

3. สถานที่ที่น่าจะรับซื้อของที่ระลึกจำนวนมาก ๆ ได้แก่ข้อใด

- ก. ตลาดนัด
- ข. โรงเรียน
- ค. ห้างสรรพสินค้า
- ง. ร้านจำหน่ายของที่ระลึกย่านสำเพ็ง

4. ข้อใดเป็นวัสดุในการทำของที่ระลึกจากการะบูนทั้งหมด

- ก. เชือก ดอกไม้แห้ง
- ข. การะบูน กระดาษสา ด้าย
- ค. กระดาษย่น ถุงพลาสติก
- ง. ถูแก้ว ด้าย กาว เข็ม หนัวยาง

5.วัสดุสีใดที่ไม่นิยมนำมาห่อการะบูรในงานมงคล

- ก. สีขาว ดำ
- ข. สีแดง ชมพู
- ค. สีฟ้า สีเหลือง
- ง. เหลืองอ่อน สีโอรส

6. กระดาษที่นิยมนำมาห่อของที่ระลึกจากการะบูรคือ

- ก. กระดาษห่อของขวัญ
- ข. กระดาษโปรเตอร์สี
- ค. กระดาษสาชนิดบาง
- ง. กระดาษสาชนิดบางที่มีสีสรรสวยงาม

7.ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการะบูร

- ก. ปืนยิงกาบ
- ข. กรรไกรชนิดต่างๆ
- ค. เครื่องตัดกระดาษ
- ง. จักรเย็บผ้า เข็มเย็บผ้า

8.การทำของที่ระลึกจากการะบูรนิยมทำขนาดเท่าใดจึงจะเหมาะสม

- ก. ทำขึ้นให้เล็กกระทัดรัด
- ข. ทำขึ้นใหญ่จึงจะสามารถใช้ได้นาน
- ค. ทำตามความพอใจของลูกค้า
- ง. ทำตามความเหมาะสมที่จะใช้ในงาน

9.การจะซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้ในราคาถูกควรปฏิบัติเช่นไร

- ก. ซื้อตามห้างสรรพสินค้า
- ข. ซื้อตามความจำเป็น
- ค. ซื้อตามห้างสรรพสินค้า
- ง. ซื้อจำนวนมาก ๆ และซื้อตามแหล่งผลิต

10. การที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้เก็บรักษาไว้ได้นานควรปฏิบัติอย่างไร
- บรรจุหีบห่อให้ดี
 - การผลิตและการบรรจุหีบห่อ
 - คุณภาพของวัสดุที่นำมาทำ
 - การบรรจุหีบห่อและการเก็บรักษา
11. เหตุใดจึงนิยมใช้ของที่ระลึกในโอกาสต่างๆ
- เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม
 - เพื่อเป็นเครื่องบ่งบอกถึงสถานะของคนให้
 - เพื่อเป็นเครื่องบ่งบอกถึงฐานะทางสังคมของผู้ให้และผู้รับ
 - เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงบุคคล เรื่องราว เหตุการณ์ต่างๆ
12. ของที่ระลึกแบ่งออกเป็นกี่ประเภท ได้แก่อะไรบ้าง
- 1 ประเภท ได้แก่งานมงคล
 - 2 ประเภท ได้แก่งานมงคล และอวมงคล
 - 2 ประเภท ได้แก่ของที่ระลึกเฉพาะงาน และของที่ระลึกทั่วไป
 - 2 ประเภท ได้แก่ของที่ระลึกที่เจ้าของงานประดิษฐ์ขึ้นเองและจัดหามา
13. ข้อใดจัดเป็นของที่ระลึกเฉพาะงาน
- ช้อน ส้อม การะบูร
 - ร่ม หมวก หนังสือ
 - โมบาย ฝาตะเพียน ภาพวาด
 - เปลือกหอยทำเป็นรูปแจกัน และสร้อยคอ
14. หลักสำคัญของการประดิษฐ์ของที่ระลึกคือข้อใด
- ใช้ให้ถูกกับงานจะ
 - ต้องมีราคาแพงจึงจะมีคุณค่า
 - มีการผลิตที่ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย
 - ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง มีศิลปะให้การทำ ใช้วัสดุที่หาง่าย

15. ข้อใดไม่ใช่ คุณค่าจากของที่ระลึก

- ก. เป็นการสร้างบารมีแก่ผู้ให้
- ข. ความงามของสีสันทัน รูปทรง และลวดลาย
- ค. ความต้องตาต้องใจ มีคุณค่าทั้งผู้ให้และผู้รับ
- ง. ประหยัดรายจ่าย ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

เฉลยแบบสอบถามเรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบวร

1. ข
2. ก
3. ง
4. ง
5. ก
6. ค
7. ค
8. ก
9. ง
10. ง
11. ง
12. ค
13. ก
14. ง
15. ก

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องการทำของที่ระลึกจากการะบวรก่อนและหลัง
เข้ารับการฝึกอบรม

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1	5.00	13.00
2	6.00	13.00
3	6.00	13.00
4	4.00	13.00
5	7.00	13.00
6	6.00	13.00
7	10.00	13.00
8	6.00	12.00
9	6.00	13.00
10	5.00	13.00
11	5.00	12.00
12	5.00	13.00
13	5.00	13.00
14	5.00	12.00
15	8.00	14.00
16	4.00	13.00
17	6.00	13.00
18	5.00	13.00
19	6.00	13.00
20	9.00	12.00
21	5.00	12.00
22	9.00	13.00
23	4.00	13.00
24	3.00	13.00

ตารางที่ 21 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบสอบถามเรื่องการทำของที่ระลึกจากการ
การะบวร

ข้อที่	คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.	ข้อใดไม่ใช่สรรพคุณของการะบวร	.8354
2.	ข้อใดไม่จัดว่าเป็นวัสดุในการห่อการะบวร	.7531
3.	สถานที่ที่น่าจะรับซื้อของที่ระลึกจำนวนมาก ๆ ได้แก่ ข้อใด	.1908
4.	ข้อใดเป็นวัสดุในการทำของที่ระลึกจากการะบวรทั้งหมด	.7221
5.	วัสดุสีใดที่ไม่นิยมนำมาห่อการะบวรในงานมงคล	.7823
6.	กระดาษที่นิยมนำมาห่อของที่ระลึกจากการะบวรคือ	.3523
7.	ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการทำของที่ระลึกจากการะบวร	.3568
8.	การทำของที่ระลึกจากการะบวรนิยมทำขนาดเท่าใดจึง จะเหมาะสม	.0584
9.	การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้ในราคาถูกควรปฏิบัติอย่างไร	.2208
10.	การที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้เก็บรักษาไว้ได้นานควร ปฏิบัติอย่างไร	.4459
11.	เหตุใดจึงนิยมใช้ของที่ระลึกในโอกาสต่างๆ	.1618
12.	ของที่ระลึกแบ่งออกเป็นกี่ประเภท ได้แก่ข้ออะไรบ้าง	.7250
13.	ข้อใดจัดเป็นของที่ระลึกเฉพาะงาน	.6732
14.	หลักสำคัญของการประดิษฐ์ของที่ระลึกคือข้อใด	.1164
15.	ข้อใดไม่ใช่คุณค่าจากของที่ระลึก	.0961
	ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ	.8029

แบบสอบถามเรื่องการประดิษฐ์บัตรอวยพรจากกระดาษ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบ จากข้อ ก ข ค และ ง ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วกากบาท(X))ลงในคำตอบ

1. โอกาสใดที่นิยมใช้บัตรอวยพร
 - ก. ปีใหม่ วันวาเลนไทน์
 - ข. วันเกิด วันครบรอบแต่งงาน
 - ค. ย้ายที่ทำงาน ขึ้นบ้านใหม่
 - ง. ครบรอบวันเกิด ย้ายบ้านใหม่
2. เทศกาลใดที่จำหน่ายบัตรอวยพรได้ดีที่สุด
 - ก. ตรุษจีน เข้าพรรษา
 - ข. สงกรานต์ เข้าพรรษา
 - ค. ปีใหม่ วันวาเลนไทน์
 - ง. สงกรานต์ วันคริสมาส
3. วัสดุในข้อใดที่เป็นส่วนประกอบในการทำบัตรอวยพร
 - ก. ดอกไม้แห้ง
 - ข. เซรามิก
 - ค. แป้งข้าวเหนียว
 - ง. โฟม
4. กระดาษชนิดใดที่ไม่นิยมนำมาทำบัตรอวยพร
 - ก. กระดาษร้อยปอนด์
 - ข. กระดาษโปรสเตอร์สี
 - ค. กระดาษสาอย่างบาง
 - ง. กระดาษโปรสเตอร์เทา-ขาว

5. ปากกาชนิดใดที่นิยมนำมาเขียนหรือวาดรูปในการทำบัตรอวยพรคือข้อใด

- ก. ปากกาหมึกแห้งสีต่างๆ
- ข. ปากกาเมจิสต์ต่างๆ
- ค. ปากกาหมึกซึม
- ง. ปากกาหมึกซึมและปากกาเจล

6. ข้อใด ไม่ใช่ คุณสมบัติของผู้ประดิษฐ์บัตรอวยพรที่ดี

- ก. หาความรู้จากวารสารต่างๆ
- ข. ฝึกหัดทำแบบต่างๆ
- ค. หาความรู้จากวารสารต่างๆ
- ง. ชอบสะสมบัตรอวยพร

7. กาวที่นิยมนำมาใช้ในการทำบัตรอวยพรคือกาวชนิดใด

- ก. กาวลาเท็ก
- ข. กาวยางน้ำ
- ค. กาวตราช้าง
- ง. กาวประดิษฐ์ (ยูลู)

8. บัตรอวยพรปีใหม่นอกจากจะประดิษฐ์ให้สวยงามแล้วควรมีสิ่งใดประกอบด้วย

- ก. ปฏิทิน
- ค. ที่ว่างสำหรับบันทึกสั้นๆ
- ข. คำอวยพร
- ง. คติสอนใจ หรือคำกลอนสั้นๆ

9. คุณสมบัติของผู้จะประกอบอาชีพประดิษฐ์บัตรอวยพรให้ได้ดีจะต้องเป็นเช่นใด

- ก. ขยัน อดทน ซื่อสัตย์
- ข. ประหยัด อดทน มีความรอบรู้
- ค. มีความคิดสร้างสรรค์
- ง. หาความรู้อยู่เสมอ

10. จะขายบัตรอวยพรให้ได้ปริมาณมากๆ ควรทำอย่างไร

- ก. โฆษณา
- ข. ขายในโอกาสต่างๆ
- ค. ขายส่ง
- ง. ขายส่ง และขายเองในเทศกาลต่างๆ

11. ข้อใดคือวัสดุที่ได้จากธรรมชาติทั้งหมด

- ก. เมล็ดกระถิน พักทอง ใบยางพาราฟอกลูกปิด
- ข. รีบบิ้น เปลือกข้าวโพด
- ค. ดอกไม้รีบบิ้น ดอกไม้แห้ง
- ง. ดาว ดอกไม้ประดิษฐ์ หย้าแห้ง

12. การประดิษฐ์บัตรอวยพรจะให้คุณมีค่าควรทำอย่างไร

- ก. ใช้วัสดุหาง่ายราคาถูก
- ข. ลูกปิด รีบบิ้น เปลือกข้าวโพด
- ค. ผลิตเป็นจำนวนมากใช้วัสดุที่มีราคาแพง
- ง. ประดิษฐ์จำนวนน้อยและใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นไม่จำเป็นต้องราคาแพง

13. แหล่งใดที่ขายวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์ที่มีราคาถูกกว่าที่อื่น

- ก. สำเพ็ง – พาหุรัด
- ข. สนามหลวง
- ง. สวนจตุจักร
- ง. บางลำพู

14. ผู้ที่ประกอบอาชีพประดิษฐ์บัตรอวยพรได้สวยงามนอกจากมีฝีมือดีจำเป็นต้องมีความรู้ด้านใด

- ก. ศิลปะการใช้สี
- ข. ศิลปะการตลาด
- ค. การประชาสัมพันธ์
- ง. การบริการลูกค้า

15. บัตรอวยพรที่ได้จากธรรมชาติมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

- ก. ข้อดีหาได้ง่าย ข้อเสียคือเก็บรักษายาก
- ข. ข้อดีคือราคาถูก ข้อเสียคือชำรุดง่าย
- ค. ข้อดีคือราคาต้นทุนต่ำ ข้อเสียชำรุดง่าย
- ง. ข้อดีคืออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสวยงามแบบธรรมชาติ ข้อเสียคือชำรุดง่าย

เฉลยแบบสอบถามเรื่องการทำบัตรอวยพรจากกระดาษ

1. ก
2. ก
3. ก
4. ง
5. ง
6. ง
7. ง
8. ก
9. ค
10. ง
11. ก
12. ง
13. ก
14. ก
15. ง

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการทำบัตรอวยพร

คนที่	คะแนนก่อนเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังเข้ารับการฝึกอบรม
1	5.00	15.00
2	5.00	15.00
3	6.00	15.00
4	7.00	15.00
5	3.00	14.00
6	7.00	15.00
7	6.00	14.00
8	4.00	14.00
9	4.00	15.00
10	4.00	14.00
11	5.00	15.00
12	8.00	15.00
13	5.00	15.00
14	5.00	15.00
15	7.00	14.00
16	5.00	15.00
17	4.00	14.00
18	5.00	14.00
19	3.00	15.00
20	4.00	15.00
21	6.00	13.00
22	3.00	14.00
23	3.00	15.00
24	7.00	15.00
25	9.00	14.00

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการทำบัตรอวยพร

คนที่	คะแนนก่อนการเข้ารับการฝึกอบรม	คะแนนหลังสอนเข้ารับการฝึกอบรม
26	5.00	13.00
27	4.00	14.00
28	5.00	13.00
29	3.00	14.00
30	4.00	15.00
31	5.00	15.00
32	7.00	15.00
$\bar{X}$	5.09	14.03

ตารางที่ 23 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อของแบบทดสอบเรื่องการทำบัตรอวยพร

ข้อที่	คำถาม	ค่าความเชื่อมั่น
1.	โอกาสใดที่นิยมใช้บัตรอวยพร	.1231
2.	เทศกาลใดที่จำหน่ายบัตรอวยพร	.1862
3.	วัสดุในข้อใดที่เป็นส่วนประกอบในการทำบัตรอวยพร	.2556
4.	กระดาษชนิดใดที่เป็นส่วนประกอบในการทำบัตรอวยพร	.5179
5.	ปากกาชนิดใดที่นิยมนำมาเขียนเพื่อแต่งบัตรอวยพร	.3172
6.	ข้อใด ไม่ใช่ คุณสมบัติของผู้ประดิษฐ์บัตรอวยพรที่ดี	.1219
7.	กาวที่นิยมนำมาใช้ในการทำบัตรอวยพรคือกาวชนิดใด	.3172
8.	บัตรอวยพรปีใหม่นอกจากจะประดิษฐ์ให้สวยงามแล้ว หากจะให้ได้ประโยชน์มากขึ้นควรเพิ่มสิ่งใดเข้าไปด้วย	.3172
9.	คุณสมบัติของผู้จะประกอบอาชีพประดิษฐ์บัตรอวยพรที่ดีคือข้อใด	.1219
10.	จะขายบัตรอวยพรให้ได้ปริมาณมาก ๆ ควรทำอย่างไร	.3172
11.	ข้อใดคือวัสดุที่ได้จากธรรมชาติทั้งหมด	.1656
12.	การประดิษฐ์บัตรอวยพรให้มีคุณค่าควรทำอย่างไร	.0941
13.	แหล่งใดที่ขายวัสดุอุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์ที่มีราคาถูก และมีให้เลือกมากกว่าที่อื่น	.1992
14.	ผู้ที่ประกอบอาชีพประดิษฐ์บัตรอวยพรได้สวยงามนอกจากมีฝีมือดีจำเป็นต้องมีความรู้ด้านใดบ้าง	.3878
15.	บัตรอวยพรที่ได้จากธรรมชาติมีข้อเสียอย่างไร	.2891
	ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ	.5550

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวละอองดาว นำเจริญ
วันเดือนปีเกิด	11 มกราคม 2512
สถานที่เกิด	31 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองคอนไทย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	70/71 ถนนเอกชัย แขวงบางบอน กรุงเทพฯ 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ทัศนสถานหญิงธนบุรี ถนนเอกชัย แขวงบางบอน กรุงเทพฯ 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
พ.ศ. 2535	ครุศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยครูจันทร์เกษม กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แขวงคลองตัน เขตพระโขนง กรุงเทพฯ